

SAKĀMVĀRDI

ŽAKS DŪKANS (JACQUES DOUKHAN)

**BĪBELES STUDIJU MATERIĀLS
2015. GADA 1. CETURKSNIM**

Gudrā vārdi

Daudzas Bībeles grāmatas ir pilnas ar dziļām garīgām un teoloģiskām patiesībām, taču Sakāmvārdu grāmatu piepilda praktiski un ar zemes dzīvi saistīti padomi ikdienai.

Sakāmvārdi ir universāli – tie ir īsi, līdzsvaroti, poētiski, kā ar sāli sāļīti un bieži humoristiski. Tos ir viegli atcerēties, un tie ir trāpīgi, dažreiz pat efektīvāki nekā daiļrunīgās runas un precīzie argumenti.

Piemēram: “Ej pie skudras, tu, sliņķi, raugi, kā viņa dara, ņemies gudrībā!” (Sak. 6:6), “Labāk tad dzīvot tuksneša vidū nekā ar niknu un ķildīgu sievu!” (Sak. 21:19), “Ja tavš naidnieks izsalcis, paēdini viņu, un, ja tam slāpst, padzirdi viņu – tu būsi sarausis kvēlošas ogles uz viņa galvas, un Kungs tev atlīdzinās.” (Sak. 25:21, 22) Kas gan var aizmirst tādus vārdus!

Sakāmvārdu grāmata liecina par gudrību, kas ir uzkrājusies no paaudzes paaudzē. Tās cilvēciegie autori ir ķēniņš Salamans (Sak. 1:1-9, 10:1-22:16, 25.-29. nod.), vārdā nenosauktais “gudrais vīrs” no senās Tuvo Austrumu pasaules (Sak.22:17-24:22, 24:23-34) un Agūra, kas nebija israēlietis (Sak. 30:1-33). Grāmatā ir apliecināts arī ķēniņa Hizkijas kā izdevēja ieguldījums (Sak. 25:1). Dažos gadījumos grāmatā arī atspoguļoti Tuvo Austrumu teksti – īpaši no senās Ēģiptes.

Tomēr Sakāmvārdu grāmata ir Dieva Vārds, jo autori savāca materiālu vienkopus, būdami dievišķi iedvesmoti. Lai gan Dievs šajos pantos tiešā veidā ir minēts reti, Viņš vienmēr ir klātesošs: vai mēs esam tirgus laukumā, runājam, ēdam, dzeram, strādājam, pērkam, pārdodam, draudzējamies vai mīlam – Kungs ir ar mums. Sakāmvārdu Dievs nav tikai reliģisko cilvēku Dievs – vienalga, vai tas būtu priesteris vai vienkāršs baznīcas apmeklētājs. Šeit dievbijība ir ietērpta darba drēbēs.

Sakāmvārdu grāmata arī māca, ko nozīmē “bīties Dievu” (Sak. 1:7, 31:30) ne tikai draudzē, bet arī ikdienas dzīvē, jo dzīvesveids runā skaļāk nekā sludināšana, lūgšanas vai pat upuri (Sak. 28:9, 15:8).

Sakāmvārdos “gudrība” ir tā, ja tu atzīsti Kungu “visos savos ceļos”

(Sak. 3:6). Tas ir, gudrība ir dzīva ticībā un paklausībā. Runa ir par to, ko nozīmē būt cilvēkam Dieva Radītāja priekšā.

No Sakāmvārdu grāmatas mēs mācīsimies, kā būt gudram praktiskajā dzīvē. Grāmata atbild uz šādiem jautājumiem – Kā audzināt bērnus? Kā būt laimīgam un veiksmīgam? Kāpēc man ir naudas problēmas? Kā es varu piedzīvot izaugsmi savā darbā? Kā pretoties seksuāliem kārdinājumiem? Kā tikt galā ar dusmām? Kā savaldīt asu mēli?

Visbeidzot, gudrībai nav noteikti jābūt intelektuālam spēkam. Tieši pretēji, tas, kas ir pārliecināts par savu smadzeņu spēku, ir vislielākajās briesmās izrādīties muļķis, jo pat visapķērīgākais cilvēks patiesībā zina tik maz. Kāds var domāt, ka jau ir gudrs un tāpēc viņam nav vajadzības meklēt lielāku atziņu. Bet gudrības priekšnoteikums ir būt pazemīgam, izjust savu vajadzību un tad lūgt pēc gudrības.

Sakāmvārdu grāmata ir dziļa un bagātīga, tā apskata daudzas tēmas. Tā kā šajā grāmatiņā ir maz vietas, mums bija jāizvēlas, kuras tēmas ietvert. Mēs nevaram ietvert visu, bet viss, ko mēs esam iekļāvuši, patiešām ir lūgšanām pavadītu pētījumu vērts.

Žaks B. Dūkans ir ebreju valodas un Vecās Derības eksegēzes profesors, kā arī Jūdu un kristiešu pētījumu institūta direktors Septītās dienas adventistu teoloģiskajā seminārā Endrjūsas Universitātē. Kā Francijas pilsonim (dzimis Alžīrijā) Dūkanam ir doktora grāds ebreju valodā, iegūts Strasbūras Universitātē, un Endrjūsas Universitātē iegūts teoloģijas doktora grāds.

Piezīme. Bībeles citātiem izmantots jaunais latviešu valodas Bībeles tulkojums.

1. TĒMA 27. DECEMBRIS–2. JANVĀRIS

GUDRĪBAS AICINĀJUMS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak. 1.-3. nod., 1. Moz. 1:1, 2. Moz. 19:16, 20:20, Sak. 11:30, 13:12, 15:4.

ATMIŅAS PANTS:

"Bijāt Kungu – zinību pamats! Gan gudrību, gan pamācību muļķi nīst!" (Sak. 1:7).

No Ēdenes laikiem cilvēces traģēdijas saknes meklējamas nepareizā izvēlē. "Cilvēks zaudēja visu, jo viņš izvēlējās drīzāk uz klausīt krāpnieku, nevis Viņu, kas ir Patiesība, kam vienīgajam ir izpratne. Cilvēka prāts tika samulsināts, sajaucot kopā labo un ļauno." (E. Vaita "Audzināšana" 25. lpp.)

Sakāmvārdu grāmatas nolūks ir palīdzēt mums izdarīt pareizo izvēli – izvēlēties Dieva, nevis krāpnieka ceļu. Tēvs vai māte, runājot ar savu dēlu, ne tikai brīdina viņu no nepareizas izvēles, bet iedrošina pieņemt pareizo lēmumu. Tas ir ļoti svarīgi, jo izvēle burtiskā nozīmē ir dzīvības un nāves jautājums.

Pirmās trīs Sakāmvārdu nodaļas ilustrē šo audzināšanas metodi. Izskaidrojis grāmatas nolūku "Izzināt gudrību" (Sak. 1:2) un uzrakstījis tās moto – "bijāt Kungu – zinību pamats!" (Sak. 1:7, salīdzini ar Sak. 9:10) –, autors atkal un atkal brīdina mūs no muļķības uz klausīšanas un aicina atsaukties debesu gudrības aicinājumam.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 3. janvārī!

Gudrības sākums

Sak. 1:1-6 nosaukums "Sālamana, Dāvida dēla, sakāmvārdi" (Sak. 1:1) izveido saikni starp šo sakāmvārdu un 1. Ķēn. 3:5-14. Ķēniņu grāmatā (tāpat kā Sakāmvārdos) Sālamans ir attēlots kā dēls, kas meklē gudrību no Dieva. Papildus abām atsauksmēm uz Sālamanu kā "Dāvida dēlu", abos tekstos ir līdzīga leksika: "saprast", "gudrība", "tiesa". Šīs paralēles ne tikai apstiprina, ka Sālamans ir saistīts ar grāmatas veidošanu, bet arī parāda, ka Sakāmvārdi runā par cilvēka lūgumu pēc gudrības no Dieva.

Izlasi Sak. 1:7! Kas ir gudrība? Kas ir "Kunga bijāšana"? Kā abi šie jēdzieni ir saistīti savā starpā?

"Gudrība" šeit ir definēta kā reliģiska pieredze. Tā ir saistīta ar Kunga bijāšanu. Šis svarīgais ebreju reliģijas termins ir Sakāmvārdu atslēga. Tas ne tikai parādās atkārtoti, bet arī izveido ietvaru visai grāmatai. (Sak. 1:7, 31:30)

Kunga bijāšanai nav nekāda sakara ar mānticīgām un bērnišķīgām bailēm no Dieva soda. To vajadzētu saprast kā asu Dieva personīgās klātbūtnes apziņu visur un visos laikos. Kunga bijība raksturoja cilvēku reakciju uz Dieva atklāsmi Sinaja kalnā (2. Moz 19:16, 20:20), tā arī izskaidroja viņu apņemšanos būt uzticīgiem un mīlēt Dievu, atbildot uz Viņa derību ar tiem (5. Moz. 10:12).

Īsāk sakot, būties Dievu nozīmē būt uzticīgam Viņam un mīlēt Viņu.

Frāze "bijība tā Kunga priekšā ir gudrības iesākums" nozīmē, ka gudrība izriet no šīs "bijības". "Ebreju vārds, kas tulkots kā "iesākums" (reshit), norāda uz pirmo vārdu, ar ko sākas radīšanas stāsts (1. Moz. 1:1). Pirmā gudrības mācība ir saistīta ar izpratni, ka Dievs ir mūsu Radītājs, kas dod mums dzīvību un elpu, un ka Viņš ir vienmēr klātesošs – mīlestības, taisnības un glābšanas Dievs (Jāņa 3:16, Ps. 89:14, Ebr. 9:12). Mums ir sacīts, lai mēs mīlam Dievu un bīstamies Viņu. Kā šie divi koncepti ir saistīti ar tavu pieredzi ar Dievu?

Patiesā audzināšana

Izlasi Sak. 1:8-19! Kādi divi atšķirīgi "audzināšanas" veidi ir atklāti šajos pantos? Kāda ir šo pantu galvenā vēsts ne tikai vecākiem, bet ikvienam, kas bīstas Kungu? _____

Pirmkārt, audzināšana ir ģimenes jautājums, un īstā audzināšana pamatā ir no vecākiem. Minētajos pantos šo audzināšanu sauc par "pamācību" un pat par "likumu". Ebreju vārds, kas apzīmē likumu, – "tora" nozīmē "virziens". Vecākiem ir jānorāda saviem bērniem pareizais virziens. Turpretī otrs "audzināšanas" veids nav identificēts, tam nav nosaukuma. Tas vienkārši ir atzīts kā grēcinieka balss, kas vada nepareizā virzienā.

Tātad vārdi "mans dēls", kas nav jāsaprot tikai kā attiecināti uz vīriešu dzimumu, ir atkārtoti daudzas reizes. Tie uzsver vecāku pamācības. Katrs vecāks – "māte", "tēvs" – ir skaidri uzrakstīti vienskaitlī un ir personīgi iesaistīti, bet pretpols ir anonīms daudzskaitlis – "grēcinieki".

"Savā gudrībā Kungs ir nolīcis ģimeni kā vislielāko no visiem izglītības līdzekļiem. Bērna audzināšanai ir jāsākas mājās. Šeit ir bērna pirmā skola. Šeit, kopā ar vecākiem kā skolotājiem, viņam ir jāapgūst mācības, kas vadīs viņu dzīvē. [...] Mājas audzināšanas ietekme ir noteicošais spēks uz jaunu vai labu. [...] Ja bērns nav pareizi pamācīts šeit, sātans audzinās viņu ar paša izvēlētiem līdzekļiem." (E. Vaita "Adventistu māja" 182. lpp.)

Vislabākais arguments audzināšanai ģimenē ir rezultāts – rakstura īpašības, kas ir kā rotājumi ap galvu un kaklu. Tuvo Austrumu kultūrā dārgas kakla siksnas un krelles vecāki nodeva bērniem, un tām bija mantojuma vērtība. Tomēr audzināšana ir svarīgāka nekā materiālas bagātības. Laiks, kas ir pavadīts kopā ar bērniem, ir daudz vērtīgāks nekā laiks, kas pavadīts darījumos. Norāde uz kaklu un galvu liek domāt, ka audzināšana veido audzēkņa personību. Muļķu jeb grēcinieku ceļā minētas tikai kājas (Sak. 1:15), it kā untumainais dēls būtu zaudējis savu identitāti.

Kā mēs varam iemācīties stāties pretī kārdinājumiem, ko kultūra, sabiedrība, draugi un pat ģimene var sagādāt mūsu ceļā? _____

Gudrības aicinājums

Izlasi Sak. 1:20, 21! Kā šeit ir atklāta gudrība? Kas mums ir pateikts? _____

Kamēr grēcinieki "uzglūn" un "uzklūp" (Sak. 1:11, 18), gudrība "ielās klieudz" (Sak. 1:20), "kņadas vidū sauc" un "teic savas runas" (Sak. 1:21). Šeit gudrība ir personificēta, un tās piedāvājums tiek sniegts vīriešiem un sievietēm ielās. Tā ir domāta ikvienam dzīves patiesajos darījumos. Tik daudzu produktu un tirgoņu radītā trokšņa un ļaunprātības vidū gudrības aicinājumam ir jābūt skaļam. Citādi tā netiks sadzirdēta tik daudzu citu balsu un klaigu vidū.

Izlasi Sak. 1:22-32! Kādas ir sekas gudrības atmešanai? _____

Iemeslam, kāpēc cilvēki atmet gudrību, nav nekāda sakara ar pašu gudrību, bet gan ar to cilvēku raksturu, kas to atmet. Tie ir raksturoti kā augstprātīgi un nicinoši (Sak. 1:25, salīdzini ar 30. p.), it kā viņi zinātu labāk. Līdz ar to iznāk, ka gudrība ir naivajiem un parastajiem. Un tomēr tie, kas atmet gudrību, ir naivie un parastie. Viņi ir muļķi, kas nīst zināšanas. (Sak. 1:22, salīdzini ar 29. p.)

Tie, kas atmet gudrību, pļaus savas atmešanas augļus. Atteikušies izvēlēties Kunga bijāšanu, viņiem būs jābūt mierā ar sevi: viņi "no pašu viltībām būs sāti" (Sak. 1:31). Kad mēs atmetam gudrību no augšienes, mēs bieži vien pārtiekam no pasakām un meliem, ko paši sev esam safabricējuši un ko esam tik labprātīgi pieņemt. Tādā veidā mēs aizstājam Dievu ar elkiem. Ironiski, ka tie, kas nicina reliģiju, izsmejot tos, ko viņi uzskata par naiviem un parastiem, bieži vien ir mānīti paši savos ceļos, piešķirot vērtību visgaistošākajām un nelietderīgākajām lietām, kas nekad nevar apmierināt sirds pamatvajadzības.

Izlasi Sak. 1:33! Ņemot vērā kontekstu, kādi apsollījumi un cerība šeit mums ir atrodama? Kā šis apsollījums atklājas mūsu pašu pieredzē? _____

Gudrības labumi

Izlasi Sak. 2:1-5! Kādi ir nosacījumi, lai saprastu "Kunga bijāšanu"? Kādas izvēles mums ir jāizdara šajā jautājumā? _____

Trīs reizes saruna sākas ar saikli "ja" (KJV), iezīmējot trīs līmeņus izglītības attīstībā. Pirmais "ja" runā par klausīšanās pasīvo līmeni. Tas nozīmē vienkārši uztvert un ņemt vērā gudrības vārdus (Sak. 2:1,2). Otrais "ja" attiecas uz aktīvu rīcību, saucot un lūdzot pēc gudrības (Sak. 2:3). Trešais "ja" norāda uz dedzīgu iesaistīšanos, meklējot un dzenoties pēc gudrības kā pēc "apslēptas mantas" (Sak. 2:4).

Izlasi Sak. 2:6-9! Kādi ir nosacījumi, lai saprastu taisnību? Kāda ir Dieva atbildība gudrības iemantošanā? _____

Ievēro, ka frāze "Kungs dod" 6. pantā sasaucas ar frāzi "tu zināsi, .. kā Dievu pazīt" 5. pantā. Gudrība līdzīgi glābšanai ir dāvana no Dieva. Kā pirmā rindkopā aprakstīts cilvēka process, šajā tiek raksturots dievišķais darbs: Viņš dod gudrību, Viņam ir gudrības krājumi un Viņš sargā un uzmana gudrā gaitas.

Izlasi Sak. 2:10-22! Kas notiek, kad gudrība beidzot atrod sirdī mājvietu? _____

"Jo ienāks gudrība tavā sirdī" – tas iezīmē pēdējo atgriešanās pakāpi. Mēs ne tikai baudīsim Kunga atziņu, bet tas mūsu dvēselēm būs jauks piedzīvojums (Sak. 2:10). Mēs būsim arī pasargāti no ļauniem ceļiem (Sak. 2:12), no ļaunā vilinājumiem (Sak. 2:16) un staigāsim taisnības ceļus (Sak. 2:20). Tad ļaunums vispirms tiek saprasts kā uzticības trūkums. Grēks sākas viltīgi un nevainīgi, grēcinieks ne tikai rīkojas ļauni, bet to arī izbauda.

Ko tu uzzini par sevi, ja tu priecāties darīt ļaunu, ko debesis ir aizliegušas? Vai pat vēl ļaunāk – ja tu to pat vairs neuzskati par ļaunu? _____

Neaizmirsti!

Izlasi Sak. 3:7! Kādas ir lamatas, ja mēs esam gudri paši savās acīs? _____

Ja cilvēks ir gudrs pats savās acīs, tas rada ilūziju, ka nav vajadzīgs Dievs, lai būtu gudrs. Šāda situācija ir bezcerīga. "No muļķa var vairāk cerēt nekā no šā." (Sak. 26:12) Gudrība atkal ir nosaukta kā reliģiska nodošanās. Būt gudram nozīmē ievērot Dieva baušļus (Sak. 3:1), parādīt "uzticību un taisnību" (Sak. 3:3) un "paļauties uz Kungu" (Sak. 3:5). Gudrība ietver tuvas attiecības ar Dievu. Ievēro atkārtoto sirds pieminēšanu (Sak. 3:1, 3, 5), ar ko mēs personīgi reaģējam uz Dieva ietekmi. (Sirds bija pieminēta jau Sak. 2:10 – vieta, kurā gudrībai jāiemājo.)

Izlasi Sak. 3:13-18! Kāda alga nāk līdz ar gudrības dāvanu? _____

Gudrība ir saistīta ar dzīvību un veselību (Sak. 3:2, 8, 16, 18, 22). Viens no rosinošākajiem tēliem ir "dzīvības koks" (Sak. 3:18), kas vairākas reizes ir apsolīts grāmatā (Sak. 11:30, 13:12, 15:4). Šī metafora norāda uz Ēdenes dārzu. Apsolījums nenozīmē, ka gudrības iegūšana nodrošinās mūžīgo dzīvību. Doma ir tāda, ka dzīves kvalitāte kopā ar Dievu, kāda bija mūsu pirmajiem vecākiem Ēdenē, zināmā mērā var tikt atjaunota. Kad mēs dzīvojam ar Dievu, mēs gūstam kādu nojausmu, kādu mazumiņu no Ēdenes. Mēs mācāmies cerēt uz apsolīto zaudētās valstības atjaunošanu (sk. Dan. 7:18).

Izlasi Sak. 3:19, 20! Kāpēc vajadzība pēc gudrības ir tik vitāla? _____

Negaidītā atsauksme uz radišanas stāstu šajā kontekstā šķiet nevietā. Tomēr gudrības izmantošana radišanā pastiprina domu 18. pantā, kur gudrība ir saistīta ar dzīvības koku. Ja Dievs izmantoja gudrību, lai radītu debesis un zemi, tad gudrība nav nieka lieta. Gudrības darbības lauks ir kosmisks, tas iziet ārpus mūsu laicīgās eksistences robežām. Gudrība ir saistīta arī ar mūsu mūžīgo dzīvību. Šī mācība ir ietverta atsauksmē uz dzīvības koku, kas atgādina par Ēdenes dārzu. Šo perspektīvu ietver arī apsolījums, kas noslēdz 3. nodaļu: "Gudrie iemantos godību." (Sak. 3:35, KJV)

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi E. Vaitas grāmatā "Kristus līdzības" nodaļu "Apslēptā manta" 111. – 114. lpp., grāmatā "Audzināšana" nodaļu "Fizioloģijas pētīšana" 197., 198. lpp., grāmatā "Messages to Young People" nodaļu "A Blessing in the Home" 334. lpp. un E. Vaitas piezīmes "SDA Bībeles komentāri" 3. sējuma 1156. lpp.

"Jauniešiem ir jāsaprot dziļā patiesība, kas ir pamatā Bībeles apgalvojumam, ka "pie Dieva ir dzīvības avots" (Ps. 36:10). Viņš ir ne tikai visa iesākums, bet arī Viņš ir dzīvība visam, kas dzīvo. Tā ir Viņa dzīvība, ko mēs saņemam līdz ar saules gaismu, tīro, svaigo gaisu, ēdienu, kas veido mūsu miesu un nodrošina spēku. Mēs eksistējam, pateicoties Viņa dzīvībai ik stundu, ik brīdi. Visas Viņa dāvanas dod dzīvību, veselību un prieku, ja vien tās nav samaitājis grēks." (E. Vaita "Audzināšana" 197., 198. lpp.)

"Daudzi lolo uzskatu, ka nodošanās Dievam ir kaitīga veselībai un priecīgai laimei attiecībā ar citiem cilvēkiem. Bet tie, kas staigā gudrības un svētuma ceļos, atklāj, ka "dievbijība ir noderīga visās lietās, jo tai ir tagadējās un nākamās dzīves apsoliņš". Viņi ir atvērti dzīves patieso izpriecu baudīšanai." (E. Vaitas komentārs, "SDA Bible Commentary", 3. sēj., 1156. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kāda ir atšķirība starp gudrību un zināšanām? Kā tas var būt, ka ir daudz zināšanu, bet nav gudrības? Galu galā, kurš no mums nepazīst kādu zinošu cilvēku, kam, šķiet, nav nekādas gudrības!

2. Pakavējies vairāk pie domas par "Kunga bijāšanu"! Ja "mīlestībā nav baiļu" (1. Jāņa 4:18), tad kā mēs varam būties Kungu un tomēr Viņu mīlēt? Kā mēs varam mazināt spriedzi starp taisnību un mīlestību "Kunga bijībā"?

3. Kāpēc būt "gudram paša acīs" ir tik bīstams stāvoklis, īpaši atceroties, cik samaitāta ir cilvēka sirds un cik viegli mums ir loģiski pamatot jebkuru uzvedību, ko vien vēlamies? Padomā par tiem, kas ir loģiski pamatojuši vissliktāko uzvedību! Kā mēs varam būt droši, ka nedarām to pašu?

NO AUSĪM LĪDZ KĀJĀM

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak. 4, 1. Ķēn. 3:9, Mat. 13:44, Sak. 5, 1. Kor. 10:13, Sak. 6:1-19.

ATMIŅAS PANTS:

“Vērīgi lūkojies, kur sper kāju, tad būs droši visi tavi ceļi! Nenovērsies ne pa labi, ne kreisi, sargi savus soļus no ļauna!” (Sak. 4:26, 27)

3inātne ir pierādījusi, ka dzirde ietekmē mūsu gaitu un ka pat līdzsvaru ietekmē tas, cik labi mēs dzirdam. Tātad pamācības vai audzināšana – tas ir, ko mēs dzirdam, – ir noteicošais tam, kā mēs dzīvojam. “Gudrība – galvenais!” teikts Sak. 4:7.

Tomēr nav svarīgi, cik laba ir pamācība, audzēknim ir jāpievērš tai uzmanība. Ar zināmu ironijas devu kāds sens ēģiptiešu skolotājs atzīmēja, ka “zēna auss ir pie viņa muguras. Viņš klausās, kad tiek sists.” (Ēģiptiešu mākslā audzēknis bieži tika attēlots ar lielām ausīm uz muguras.)

Nepietiek tikai zināt par labu un ļaunu. Mums ir jāzina, kā izvēlēties labo, nevis ļauno. Izglītošana gudrībā sastāv no atbilstošo pamācību uzklausīšanas, no sekošanas un paklausīšanas tam, ko esam mācījušies, lai mēs beigās neietu nepareizā virzienā.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 10.janvārī!

Klausieties!

Izlasi Sak. 4. nodaļu! Kāda praktiska patiesība šeit ir atrodama, un kā mēs varam to attiecināt uz savu personīgo dzīvi, cenšoties dzīvot uzticībā Dievam?

Klausīšanās iezīmē pirmo soli izglītībā. Ebreji uzskatīja, ka gudrības jeb inteliģences centrs ir izvietots nevis smadzenēs, bet ausīs. Tas nozīmē, ka pirms mēs mēģinām aptvert vai atrisināt problēmu, mums par to ir jādzird. Mums ir nepieciešams klausīties. Kad Sālamans lūdz pēc gudrības, viņš īpaši lūdz pēc "dzirdīgas sirds" (1. Ķēn. 3:9).

Tātad pirmā gudrības darbība ir "klausīties", kas liek domāt, ka gudrība nāk no ārējiem avotiem (šajā gadījumā no vecākiem). Mēs nevaram atklāt gudrību paši. Pašizveidojusies personība Bībeles gudrības izpratnē nav iespējama. Gudrība vispirms ir kaut kas tāds, ko mēs saņemam, nevis kaut kas, ko mēs veidojam paši ar savām spējām vai ko mēs atklājam paši caur savu inteliģenci un saprātu. Spēja "vēlīgi lūkot" (ebreju valodā "likt sirdī") ietver sirds līdzdalību. Gudrības meklēšana tad nav tikai auksts, objektīvs pasākums. Sirds, kas ir personības būtība un (pēc ebreju domāšanas) emociju centrs, piedalās gudrības meklēšanā.

Izlasi Mat. 13:44 un Jer. 29:13! Kādu saistību tu vari atrast starp šiem pantiem un gudrības meklēšanu, kā tas ir izteikts Sak. 4. nodaļā?

Emocijām ir izšķiroša loma mūsu kā cilvēku pamateksistencē. Tāpēc tās nevajadzētu ignorēt mūsu attiecībās ar Dievu. Kā mēs mācāmies atrast emocijām pareizo vietu un vērtību garīgajā dzīvē? Kā emocijas ir likušas tev rīkoties pareizi (un nepareizi), un ko tu esi iemācījies no šiem piedzīvojumiem?

Sargi savu ģimeni

Ja reiz esam nolēmuši staigāt gudrības ceļus, mums ir jābūt ļoti piesardzīgiem, jo ceļā sastapsim šķēršļus (sk. 1. Pēt. 5:8). Vienas no lielākajām briesmām, ar ko saskaramies, ir saistītas ar mūsu ģimenēm – visdārgāko, visievainojamāko un visintīmāko dzīves sastāvdaļu.

Izlasī Sak. 5. nodaļu! No kādām briesmām mums vajadzētu sargāties? _____

Pirmās briesmas sākas ar mums pašiem; tās ir mūsu pašu vārdos. Mums vajadzētu uzmanīties savas mēles, lai pārlicinātos, ka tas, ko mēs sakām, nenodod nepiemērotu vai sajauktu vēsti. Mūsu lūpām vajadzētu būt saskaņā ar mūsu zināšanām un atspoguļot mūsu garīgos uzskatos.

Otrās briesmas nāk no citas sievietes vai cita vīrieša (lai gan pants runā par briesmām, kas nāk no "svešinieces", teiktais ir jāsaprot vispārīgā nozīmē – kārdināšanas var nākt gan no vīrieša, gan no sievietes), kas iejaucas ģimenē. Abi var kārdināt dzīvesdraugu pārkāpt laulības solījumu. Kurš gan nav redzējis vai piedzīvojis, cik postošs ir šis grēks!

Saskaņā ar šo pantu, vislabākais veids, kā pretoties kārdinājumiem, kas bieži sākas ar valdzinošiem vārdiem, ir klausīties gudrības vārdus. Pievēršot uzmanību inspirētai pamācībai un paklausot tai, mēs visdrīzāk paliksim pievērsti svarīgākajam un tā būs pasargāti no laulības pārkāpšanas vai jebkuras citas kārdināšanas, ar ko saskarsimies.

Protams, mums ne tikai vajadzētu izvairīties no laulības pārkāpšanas. Mums ir arī jāizvairās no iešanas uz tādām vietām, kur stāv kārdinātāja (Sak. 5:10). Mums noteikti nevajadzētu tuvojies viņas durvīm (Sak. 5:8).

Visbeidzot, iespējams, vislabākā aizsardzība pret kārdinājumu mīlēt citu sievieti vai vīrieti ir šī: mīli savu dzīvesdraugu, "savu jaunības sievu" (Sak. 5:18). Šo padomu atbalso arī Mācītāja grāmatas autors: "Baudi dzīvi ar sievieti, kuru mīli, visas savas nīcīgās dzīves dienas, ko viņš tev devis zem saules." (Māc. 9:9) Esi pateicīgs par to, kas tev ir, un tev nebūs jāskatās nekur citur.

Izlasī 1. Kor. 10:13! Ar šo apsolījumu savā priekšā, kādus noteiktus un praktiskus soļus tev vajadzētu spert tieši tagad, lai pasargātu sevi no kaislībām, kas tevī varbūt ir ieperinājušās? _____

Sargi savu draudzību

Kāds teicis: "Kungs, pasargi mani no maniem draugiem. Es varu parūpēties par saviem ienaidniekiem." Sakāmvārdu grāmata runā par draudzības vārīgumu. Tā dod mums padomu, kā saglabāt draugus un arī, ja vajadzīgs, kā pasargāt sevi no viņiem. Ebreju vārds "draugs" nozīmē arī "tuvākais", kāds, kas ir mums tuvu, kas jau ir draugs vai kas var par tādu kļūt. Bībeles gudrība vērtē cilvēku attiecības, aicina domāt par citiem un parādīt cieņu šajās attiecībās.

Izlasi Sak. 6:1-5! Par kādu problēmu Sālamans runā, un kāds ir tās risinājums? Kādu svarīgu garīgu principu mēs šeit vēl varam atrast? _____

Lai gan Tora aicina ļaudis palīdzēt trūcīgajiem un aizdot naudu bez peļņas intereses (2. Moz. 22:25), gudrība mūs brīdina nebūt pārsteidzīgiem, kļūstot par finansiāliem aizbildņiem draugam, kam ir parādi. Labdarības pienākums neizslēdz pienākumu būt taisnīgam (2. Moz. 23:2,3). Lai gan mums jābūt dāsniem, kad varam, mēs rīkotos gudri, pārlicinoties, ka mūsu labdarība nevar pārvērsties par neveiksmi (salīdzini ar Sak. 22:27).

Tāpēc mums sakāmvārdā ir dots gudrs padoms. Pirmais brīdinājums attiecas uz vārdiem. Cik svarīgi vispirms izvērtēt situāciju un pārlicināties, ka varam atļauties palīdzēt draugam. Tikai tad runā un apsoli. Patiešām, attiecību siltums vai mirkļa emocijas var likt mums rīkoties steigā, bet pēc tam mēs varam to nožēlot.

Nav svarīgi, cik labi ir tavi nodomi. Ir būtiski pārdomāt, pirms rīkoties un nodoties kaut kam tādām, ko nevari piepildīt. Ja mēs uzņemamies kādas saistības, tad mums ir jādara viss, ko spējam, lai tās nokārtotu, tai skaitā jābūt pazemīgiem, jāatzīst savu kļūdu un jālūdz pēc žēlastības.

Kā mēs varam mācīties saskaņot savas ilgas nest citam cita nastas (Gal. 6:2) ar šajā sakāmvārdā teiktajiem vārdiem? _____

Sargi savu darbu

Izlasi Sak. 6:6-8! Ko mēs varam mācīties no skudras? _____

Skudras ne tikai smagi strādā (pat smagāk nekā cilvēki, ja salīdzinām nastas, ko tās spēj panest, ar cilvēku nastām, proporcionāli viņu svaram), tās strādā neatkarīgi un bez uzrauga. Galvenais iemesls viņu smagajam darbam ir nākotne. Viņas "gaida" bēdu laikus (ziemu) un gatavojas tiem. Skudras māca mums gudrību domāt par nākotni, plānojot vai iesaistoties kādā aktivitātē. "Šis ir jautājums, kas ir jāpārdomā katram vecākam, katram skolotājam, katram studentam – katram cilvēkam, gan jaunam, gan vecam. Ne biznesa, ne dzīves plāns nevar būt labs un pilnīgs, ja tas ietver tikai šīs tagadējās dzīves īsos gadus un nenodrošina bezgalīgo nākotni." (E. Vaita "Audzināšana" 145. lpp.)

Izlasi Sak. 6:9-11! Ko mēs varam mācīties no slaista? _____

Slaistam ir kaut kas jāmacās no skudras, nevis no kāda cita: "Ej pie skudras, tu, sliņķi, raugi, kā viņa dara, ņemies gudrībā." (Sak. 6:6) Kamēr skudras strādā, slaisti guļ. Kamēr skudras vāc ražu, slaisti saliek rokas, kas ir laiskuma simbols. Skudras pārspēj sevi, nesot nastas, kas ir smagākas par viņām pašām, un gatavojoties nākotnei. Slaisti dzīvo tagadnei un ir aizņemti tikai paši ar sevi.

Lai gan laiskums un slinkums šeit ir nosodīti, mums ir arī jāatceras, ka dzīve sastāv no kaut kā vairāk nekā tikai darba un naudas pelnīšanas. Kā sabats darba nedēļas kontekstā palīdz mums atrast pareizo līdzsvaru? _____

Sargi sevi

Pēc brīdinājuma par īpašiem ļaunumiem, kas apdraud trīs dzīves jomas – ģimeni, sabiedriskās attiecības un darbu – Sakāmvārdi sniedz mums jauno cilvēku raksturojumu. Tā ir satīra, kas piesātināta ar ironiju un asu psiholoģisku vērojumu. Abas poēmas ir paralēlas (Sak. 6:12-15 un 16-19), tajās ir vienāds dzejiskais ritms un līdzīgi motīvi. Ļaunā cilvēka iekšējā pasaule ir saistīta ar to, kas ir sirdī. Vienlaikus tas viss atklājas ārēji redzamos darbos.

Izlasi Sak. 6:14, 18 un Mat. 15:19! Kāda svarīga doma šeit ir izteikta? _____

“Ja tu nododies tukšai iztēlei, ļaujot savam prātam kavēties pie nešķīstiem tematiem, tu zināmā mērā esi tikpat vainīgs Dieva priekšā kā tad, ja tavas domas tiktu īstenotas dzīvē.” (E. Vaita “Adventistu māja” 334. lpp.)

Kādi brīdinājumi ir doti Sak. 6:12-19? _____

Tēlojums ir ironisks. Laiskajam slaistam seko nelietis. Šķiet, abas atieksmes ir atšķirīgas un tomēr tās ietver vienu un to pašu mācību. Abi ir vērsti uz sevi. Nevienam neinteresē pamācības, kas nāk no ārpusēs. Abi seko paši savai gudrībai un tieksmēm. Slaisti guļ, nedarbojas ne viņu ausis, ne kājas. Ļaunajiem darbojas tikai kājas un mutes, bet ne ausis. Rezultāts ir viens uz tas pats: abi ir lemti iznīcībai.

Ļaunumam ir divējādas ietekmes: tas kaitē ne tikai cilvēkam, pret ko ir izdarīts grēks, bet arī pašam grēciniekam. Meli beigās ticēs paši saviem meliem. Ir vērts arī atzīmēt, ka ļaunuma galīgās sekas ir nesaskaņas un konflikts, kas var ietekmēt arī sabiedrību. Patiešām, grēka sekas reti kad vai pat nekad nepaliek ierobežotas tikai ar grēcinieku. Arī citi tiek ietekmēti, parasti tikai uz ļaunu.

Kā citu cilvēku grēki ir ietekmējuši tavu dzīvi? Bez šaubām, lielā mērā! Kādas mācības no tā vari gūt, cik uzmanīgam jābūt, lai tava rīcība neievainotu citus? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi E. Vaitas grāmatā "Adventistu māja" nodaļu "Tikumības standarts" 326.-339. lpp., grāmatā "Kristus dziedinošā kalpošana" nodaļu "Saskarsme ar citiem cilvēkiem", grāmatā "Audzināšana" nodaļu "Citas līdzības" 117.-120. lpp.

"Bībeles pētniekam vajadzētu mācīt tuvoties tai mācekļa garā. Mums ir jāpēta tās lappuses, nevis lai pierādītu savu viedokli, bet lai uzzinātu, ko saka Dievs.

Viens no galvenajiem iemesliem mūsu garīgajai neprasmei un morālajam vājumam ir koncentrēšanās trūkums. [...] Drukāto materiālu milzīgā straume, kas pastāvīgi plūst no tipogrāfijām, gan vecos, gan jaunos izveido ieradumu lasīt steidzīgi un virspusīgi, un prāts zaudē loģiskas un enerģiskas domāšanas spēku." (E. Vaita "Audzināšana" 189. lpp.)

"Mājokļi, ko skudras sev būvē, parāda prasmes un neatlaidību. Viņas vienlaikus var paņemt rokās tikai vienu graudu, bet ar čaklumu un neatlaidību paveic brīnumus.

Sālamana norāde uz skudras čaklumu ir kā rājiens tiem, kas iznieko laiku bezdarbībā vai tādās nodarbēs, kas samaitā dvēseli un miesu. Skudra gatavojas nākamajiem gadalaikiem, bet daudzi, kas ir apdāvināti ar spriešanas spējām, negatavojas mūžīgajai dzīvei nākotnē." (E. Vaita "Counsels to Parents, Teachers, and Students" 190. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārdomā vairāk, kā mēs varam palīdzēt citiem, pat ja tas prasītu mūsu pašu ieguldījumu? Kā mēs raugāmies uz to, kas mācīts šīs nedēļas tēmā, pretstatā šim pantam: "Nevienam nav lielākas mīlestības par to, ja kāds savu dzīvību atdod par saviem draugiem." (Jāņa 15:13)?

2. Kādas vēl mācības no dabas mēs varam attiecināt uz savu personīgo dzīvi? Tomēr, ņemot vērā, ka pasaule ir kritusi, kāpēc mums ir jābūt uzmanīgiem, gūstot mācības no dabas?

3. Izlasī septiņas Dievam nepatīkamās lietas Sak. 6:16-19! Kā tu domā, kāpēc tās Dieva acīs ir tik sliktas?

DZĪVĪBAS UN NĀVES JAUTĀJUMS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Mat. 5:21-30; Sak. 6:21; 7:3; Sak. 6:23; 7:2; 6:24; 6:30, 31; Sak. 7:26, 27.

ATMIŅAS PANTS:

“Jo pavēle ir lākturis un mācība – gaisma, un pārmācība ir dzīvības ceļš.”
(Sak. 6:23)

ivi brāļi tika atstāti mājās vieni. Viņiem stingri aizliedza ēst kūku, ko māte tikko bija izcepusi. Lai būtu droša, ka zēni paklausīs, viņa piedraudēja ar sodu.

Kad viņa aizgāja, zēniem vajadzēja tikai dažas minūtes, lai tik un tā izlemtu ēst kūku. “Tas nav dzīvības un nāves jautājums,” viņi sprieda. “Mamma taču mūs nenogalinās. Ēdīsim!”

Tomēr Sakāmvārdos jautājums, par ko runā skolotājs, patiešām ir dzīvības un nāves jautājums. Viņa valoda ir spēcīga un reizēm tēlaina. Protams, Jēzus pats lietoja spēcīgu valodu, runājot par mūžīgās dzīvības un nāves jautājumiem (sk. Mat. 5:21-30). Un nav nekāds brīnums. Galu galā, mūsu mūžīgais liktenis (vai var būt kaut kas vēl svarīgāks par šo?) ir atkarīgs no izvēlēm, ko mēs izdarām tagad. Tāpēc mums vajadzētu spēcīgās valodas nepieciešamību vērtēt pēc tās patiesās vērtības.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 17. janvārī.

Likums mūsu dzīvē

Izlasī Sak. 6:21 un 7:3! Kā mums vajadzētu saprast šeit pieminētās ķermeņa daļas attiecībā uz to, kā mums vajadzētu attiekties pret Dieva likumu? _____

Kā mēs to jau iepriekš mācījāmies, Sakāmvārdos "sirds" ir domu un emociju centrs. Sakot, lai mēs sienam likumu ap savām sirdīm (Sak. 6:21), skolotāja doma ir, ka mums vienmēr vajadzētu saglabāt ciešu saistību ar to. Nav neviena mirkļa, kad mēs drīkstam atļauties zaudēt kontaktu ar likumu, jo likums ir tas, kas definē grēku (Rom. 7:7). Skolotājs arī apgalvo, ka šim likumam ir jābūt rakstītam uz sirds plāksnēm (Sak. 7:3, KJV), tieši tāpat kā Dievs rakstīja desmit baušļus uz akmens plāksnēm (2. Moz. 24:12).

Runājot par likumu, kas rakstīts sirdī, tas nav tikai ārējs noteikumu kopums, ar ko mēs esam aplikti. Likumam ir jāpārņem mūsu motivācija, mūsu slepenie nodomi un jābūt daļai no mūsu intīmā "es". Tā ir Pāvila apsolījuma "Kristus jūsos – dievišķās godības cerība" (Kol. 1:27) realitāte mūsu dzīvē.

Siet likumu ap kaklu nozīmē arī, ka mums vajadzētu to turēt cieši pie sevis. Senatnē cilvēki mēdza siet ap kaklu savas dārglietas. Kakls ir vieta, pa kuru gaiss nokļūst plaušās, ļaujot elpot un dzīvot, domu asociācija, kas izteikta ebreju vārdā "nephesh" ("dvēsele"). Tas attiecas uz "dzīvību" un rodas no vārda, kas nozīmē "rīkle" un "elpošana".

Siet likumu pie pirkstiem nozīmē to pārvērst rīcībā. Skolotājs pievēršas pirkstiem, lai ierosinātu vissmalkjūtīgākās un intīmākās darbības. Likumam vajadzētu ne tikai ietekmēt mūsu lielās izvēles, bet arī izvēli ikdienas sīkumos (sk. Lūk. 16:10).

Lai gan Bībelē šie salīdzinājumi ir tīri simboliski, jāatzīmē, ka jūdu, kristiešu un musulmaņu tradīcijās tie ir pārņemti burtiskā nozīmē. To varam redzēt jūdu tefilīnos ap galvu un pirkstiem, kristiešu krustos ap kaklu un musulmaņu (arī kristiešu) rožukroņos.

Simboli var palīdzēt, bet kāpēc mums vajadzētu būt uzmanīgiem, lai nesajauktu simbolu ar realitāti, ko tas ataino? _____

Gaisma un dzīvība

Izlasi Sak. 6:23! Kā likums ir saistīts ar "gaismu"? _____

Bībelē Dieva Vārds vai Viņa likums ir salīdzināts ar gaismu: "Tavs vārds ir gaismeklis manām kājām un gaisma manām takām!" (Ps. 119:105) Ebreju domāšanā ir saistība starp "likumu" un "gaismu". Tieši tāpat, kā lampa izgaismo ceļu, pa kuru staigājam, likums palīdz mums palikt uz īstā ceļa. Tas ir, kad mums jāpieņem morāli lēmumi, tas palīdz saprast, kāda ir pareizā izvēle, pat ja reizēm saprāts vai personīgais izdevīgums kārdina mūs ņemt vērā likumu.

Kādos piemērus tu vari atrast Bībelē, kur cilvēki ir izvēlējušies sekot Dieva likumam, neskatoties uz spēcīgiem ieganstiem to nedarīt? Ko mēs varam mācīties no viņu paklausības? Kādos gadījumos viņu izvēle būt uzticīgiem šķiet nepareiza, vismaz no cilvēciskās perspektīvas raugoties? _____

Kopā ar Sak. 6:23 izlasi Sak. 7:2! Kāpēc likums ir saistīts ar "dzīvību"? _____

Kopš krišanas mūsu cerība uz mūžīgo dzīvību nav atrodama likumā, bet tikai ticībā Kristum. Tomēr paklausība likumam un principiem, ko tas ataino, turpina būt galvenais ticības dzīvē (sk. Mat. 19:17, Atkl. 14:12). Iemesls mūsu paklausībai ir tas, ko Kungs teica Israēlam pirms 1000 gadiem: "Es esmu Kungs, jūsu Dievs." (3. Moz. 18:4) Dieva likums ir saistīts ar "dzīvību", jo Dievs ir mūsu dzīvības avots. Šis princips ataino patieso garīgumu: mēs uzticamies Dievam un Viņa apsolījumiem mūsu tagadnes dzīvē tieši tāpat, kā uzticamies Viņa apsolījumiem mūžīgajai dzīvei.

Jēzus teica: "ES ESMU pasaules gaisma. Kas seko man, tas nestaigās tumsā, bet tam būs dzīvības gaisma." (Jāņa 8:12) Kā tu esi piedzīvojis šī brīnišķīgā apsolījuma realitāti savās gaitās ar Kungu? _____

Uzvarot kārdināšanas

Kā mēs redzējām, Sak. 6:23 autors, Svētā Gara iedvesmots, tiešā veidā saista gaismu un dzīvību ar Dieva likumu. Nākamajā pantā viņš sniedz pārlicinošu piemēru, kā likums – dzīvība un gaisma – var sniegt mums spēcīgu garīgu aizsardzību.

No kā mēs tiekam brīdināti Sak. 6:24? Kāds vēl slēpts brīdinājums šeit ir dots līdzās acīmredzamajam? _____

Kad ar reliģiju saistīts cilvēks tiek kārdināts, vislielākais kārdinājums ir atrast reliģisku iemeslu, lai attaisnotu nekrietnību. Izmanto Dievu, lai attaisnotu sliktu rīcību, nav tikai šausmīgs zaimošanas veids – tas ir ļoti krāpniecisks. Galu galā, ja kāds domā, ka "Dievs ir ar mani", tad ko gan tu viņam varētu atbildēt? Tas var notikt pat laulības pārkāpšanas gadījumos. "Dievs man ir parādījis, ka man ir jābūt kopā ar šo cilvēku." Ja viņi tam tic, kas gan var pārspēt to, ko "Dievs" viņiem ir parādījis?

Ievēro arī, ka tas nav tikai fiziskais skaistums, kas viņu pievilina. Viņa izmanto valodu, glaimojošus vārdus, lai ievilinātu upuri savā slazdā. Cik bieži vīriešus un sievietes apšaubāmās situācijās ievieš viltīgi un pavadinoši vārdi, kam reizēm ir pat reliģiska ievirze! Sakāmvārdu grāmatas autors cenšas mūs brīdināt pret šo krāpšanu.

Likums ir lieliska pretinde pret "svešinieces glāsmaino mēli". Tikai likuma pavēle un pienākums paklausīt palīdzēs mums pretoties viņas pavadinošajiem vārdiem, kas izklausās tik patiesi un skaisti. Patiešām, pavinātājam tu būsi ne tikai izskatīgs, bet arī gudrs un apķērīgs. Viņai pat var pamosies garīgās vajadzības, un ironiski, ka "mīlestība uz Dievu" var kļūt par attaisnojumu grēkam.

Padomā tikai, cik viegli ir attaisnot jebkura veida nepareizu rīcību, ne tikai laulības pārkāpšanu, pat zem reliģijas maskas! Tad kāpēc absolūta nodošanās Dieva likumam ir vienīgā reālā aizsardzība pret mūsu pašu prātu un viltībām, ko tie ar mums var izspēlēt? _____

“Nezodz!”

Tūlīt pēc brīdinājuma par laulības pārkāpšanu (Sak. 6:24-29) autors sāk runāt par citu grēku: par zagšanu (30., 31. p.). Attiecība starp abiem baušļiem (zagšanu un laulības pārkāpšanu) parāda, kā nepaklausība vienam likumam var ietekmēt paklausību citiem baušļiem. Vieglprātīga attieksme, izvēloties, kuram bauslim paklausīt un kuram ne, var būt pat vēl bīstamāka nekā pilnīga nepaklausība likumam. “Visspēcīgākais Jaunuma atbalsts šajā pasaulē nav izlaidīga grēcinieka vai klaidoņa briesmīgā dzīve, bet gan tāda dzīve, kas citādi izskatās tikumīga, godīga un cēla, bet kurā tiek lolots viens grēks un vienam netikumam izdabāts [...] Tas, kas, apveltīts ar augstiem dzīves ideāliem, patiesību un godu, tomēr labprātīgi pārkāpj vienu Dieva svētā likuma priekšrakstu, ir sabojājis savas cēlās dāvanas grēka vilinājuma dēļ.” (E. Vaita “Audzināšana” 150. lpp.)

Izlasi Sak. 6:30, 31! Ko šie panti saka, ko dara pat bezcerīgs cilvēks? _____

Nabadzība un vajadzības neattaisno zagšanu. Zaglis ir vainīgs arī tad, ja viņu “bads moka” (30. p.). Lai gan izsalkušu zagli nevajag nopelt, viņam tik un tā ir jāatlīdzina septiņkārtīgi tas, ko viņš ir nozadzis. Tas parāda, ka pat viņa situācijas bezcerība neattaisno grēku. No otras puses, Bībele saka, ka mūsu pienākums ir apmierināt trūcīgo vajadzības, lai viņi nejostos spiesti zagt, lai izdzīvotu (5. Moz. 15:7, 8).

Cik interesanti, ka, no laulības pārkāpšanas pievērsies zagšanai, autors tagad atgriežas pie laulības pārkāpšanas (Sak. 6:32-35). Abi grēki patiešām kaut kādā ziņā ir līdzīgi. Abos gadījumos kāds nelikumīgi piesavinās to, kas pieder kādam citam. Tomēr izšķirošā atšķirība starp zagšanu un laulības pārkāpšanu ir fakts, ka pirmais grēks ir saistīts ar priekšmeta zaudējumu, bet pie pēdējā ir darīšana ar kaut ko daudz lielāku. Atsevišķos gadījumos nozagto priekšmetu var atlīdzināt. Laulības pārkāpšanas gadījumā, īpaši ja ir iesaistīti bērni, kaitējums var būt daudz smagāks nekā tad, ja ir notikusi zagšana.

“Nepārkāp laulību! Šis bauslis aizliedz ne tikai netiklu rīcību, bet arī ju-tekliskas domas un ilgas vai jebkuru rīcību, kas tās izraisa. [...] Kristus, kas mācīja Dieva likuma tālu sniedzošās saistības, teica, ka jaunas domas vai skatiens ir tikpat patiešs grēks kā pretlikumīga rīcība.” (E. Vaita “Sentēvi un pravieši” 308. lpp.)

Nāves draudi

Lielākā daļa cilvēku nedomā par nāvi, kad viņi grēko. Viņiem prātā ir citas lietas, parasti tas ir tūlītējs apmierinājums un baudījums, ko viņi gūst no sava grēka. Populārā kultūra bieži cildina laulības pārkāpšanu un citas nekrietnības. Pretstatam Sakāmvrādu grāmata noliek grēku pareizajā vietā. Tās skatījumu pēc daudziem gadiem atbalso Pāvils: "Grēka alga ir nāve." (Rom. 6:23)

Izlasī Sak. 7:22, 23! Kas padara laulības pārkāpēju nāves draudiem aizsniedzamu? _____

Tas, kas "seko tai", ir aprakstīts kā tāds, kas ir zaudējis savu personību un gribu. Viņš vairs nedomā. Vārds "tūliņ" liek domāt, ka viņš neatvēlē laiku pārdomām. Viņš ir salīdzināts ar "kaujamo vērsi", ar trako, ko savalda ar važām, un ar putnu, kas traucas cilpā. Neviena no viņiem nesaprot, ka viņu dzīvība ir apdraudēta.

Izlasī Sak. 7:26, 27! Kas padara amorālu sievieti par nāves nesēju? _____

Iespējams, šī sieviete attēlo kaut ko vairāk nekā "tikai" laulības pārkāpēju. Viņa ataino vērtības, kas ir pretējas gudrībai. Sālamans izmanto šo salīdzinājumu, lai brīdinātu savu skolēnu no jebkāda veida ļaunuma. Risks ir milzīgs, jo šī sieviete ne tikai ievaino. Viņa nogalina, un viņas spēks ir tāds, ka viņa ir nogalinājusi pat visstiprāko vīrieti. Citiem vārdiem, citi pirms tevis, kas ir stiprāki par tevi, nav spējuši izdzīvot viņas rokās. Šo pantu universālā valoda skaidri norāda, ka Bībeles autors runā par cilvēku kopumā. (Ebreju vārdam "šeol" nav nekāda sakara ar "elli", kā parasti tiek uzskatīts. Tas apzīmē vietu, kur mirušie ir tagad: kapos.)

Galu galā, šeit izteiktā doma ir tāda, ka grēks – vienalga, vai tā ir laulības pārkāpšana vai kaut kas cits – vada uz pilnīgu iznīcību, kas ir pretēja mūžīgajai dzīvei, ko Dievs grib mums visiem dot Jēzū Kristū.

Nav brīnums, kā mēs runājam sestdienas ievadā, valoda ir spēcīga – šie ir dzīvības un nāves jautājumi burtiskā nozīmē.

Padomā par "stipriem" cilvēkiem, kas ir smagi krituši! Kāpēc tam vajadzētu likt mums drebēt par sevi? Kas ir tava vienīgā aizsardzība? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

"Sātans piedāvā cilvēkiem pasaules valstības, ja tie nodos viņam augstāko varu. Daudzi to dara un upurē debesis. Labāk ir mirt nekā grēkot. Labāk ir būt trūkumā nekā krāpties. Labāk ir ciest izsalkumu nekā melot." (E. Vaita "Liecības draudzei" 4. sēj. 495. lpp.)

"Izvēlies drīzāk nabadzību, kaunu, atšķirtību no draugiem vai jebkādas ciešanas, nevis dvēseles samaitāšanu ar grēku. Drīzāk mirt nekā parādīt necieņu vai pārkāpt Dieva likumu – tādām vajadzētu būt katra kristieša moto. Kā ļaudīm, kas sevi sauc par reformētājiem, kas glabā visssvinīgākās, šķīstījošās Dieva Vārda patiesības, mums vajadzētu paaugstināt standartu daudz augstāk, nekā tas ir šobrīd." (E. Vaita "Liecības draudzei" 5. sēj. 147. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kā mēs varam būt nopietni grēka smaguma jautājumā, neiekrītot fanātisma slazdā? Tajā pašā laikā – kā mēs varam būt paklausīgi Dieva likumam, neiekrītot burta kalpībā?

2. Izlasi 2. Moz. 20:1-17! Kā visi desmit baušļi ir saistīti savā starpā? Kāpēc tad, ja kāds pārkāpj vienu bausli, viņš visdrīzāk pārkāps arī citus baušļus? (Sk. Jēk. 2:11) Kādus piemērus tu vari atrast, kur viena baušļa pārkāpums ir novedis pie citu baušļu pārkāpšanas?

3. Pārdomā, kā cilvēki var izmantot reliģiju, lai attaisnotu nepareizu rīcību! To nemaz nav grūti izdarīt, īpaši ja kā galējo standartu labai un jaunai rīcībai uzskatām "mīlestību". Galu galā, padomā par visām sliktajām lietām, kas tiek darītas, aizbildinoties ar "mīlestību". Kā likums turpina darboties par cilvēku sargu no sevis un no citiem?

4. Izlasi vēlreiz jautājumu svētdienas tēmas beigās, kas runā par simbolu sajaukšanu ar realitāti! Kā mēs to varam izdarīt? Piemēram, kā elkdievība var būt viens no veidiem, kā to var izdarīt? Kādas tradīcijas, kas ir garīgo patiesību simboli, var tikt sajauktas ar pašu patiesību?

DIEVIŠKĀ GUDRĪBA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak. 8:1-21, Mat. 16:26, Sak. 8:22-31, 1. Moz. 1:31, Sak. 8:32-36, Sak. 9:1-18.

ATMIŅAS PANTS:

"Kungs mani radīja, sākdams savas gaitas, es viņam senākā – no tiem laikiem!" (Sak. 8:22)

Greit Sakāmvārdos atkal parādās gudrība (sk. Sak. 1:20, 21), un no šīs nedēļas pantiem kļūst skaidrs, ka gudrība ir patiesība – Patiesība, kāda tā ir Dievā, visas patiesības avotā un balstā.

Šis uzsvars uz patiesības "absolūto" raksturu ir pretējs mūsdienu domāšanai, īpaši Rietumu pasaulē, kur patiesība tiek uzskatīta par relatīvu, nosacītu, ar kultūru saistītu, kur viena cilvēka patiesība atšķiras no cita cilvēka patiesības.

Bet šis uzskats nav bībelisks. Manai patiesībai ir jābūt tādai pašai kā tavējā, jo "patiesība" vienkārši ir universāla. Tā nepieder nevienam atsevišķi, bet gan visai cilvēcei, neskatoties uz to, vai visa cilvēce to atzīst vai neatzīst.

Interesanti, ka Pilāta slavenais jautājums Jēzum – "Kas ir patiesība?" (Jāņa 18:38) – tika uzdots pēc Jēzus apgalvojuma: "Katrš, kas ir no patiesības, dzird Manu balsi." (Jāņa 18:37) Absolūta patiesība eksistē, un tā pat runā uz mums. No mums ir atkarīgs, vai mēs to klausāties vai ne un vai mēs paklausām tam, ko tā saka.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 24. janvārī!

Gudrība sauc

Izlasi Sak. 8:1-21! Saskaņā ar šiem pantiem, kāda ir gudrības vērtība? _____

Gudrība ir tik svarīga, ka tai ir jāaizsniedz ikviens. Dievs radīja visu cilvēku dzīvi, un Kristus nomira par katru no mums. Gudrība, Dieva atziņa un glābšana, ko Viņš piedāvā, ir domāta katram cilvēkam.

Aplūko vārdus, kas izmantoti, lai aprakstītu gudrības dzirdamo klātbūtni: tā "sauc", "runā", "paceļ balsi", "aicina", "mute", "lūpas", "vārdi". Lai arī kā mēs saprotam šīs metaforas, skaidrs ir tas, ka gudrība ir jānodod. Tā ir jādzird visiem, kas klausās. Galu galā, kā mēs redzējām pagājušajā nedēļā, gudrības teiktais ir dzīvības un nāves jautājums.

Astoņas reizes gudrība runā par savu vārdu uzticamību. Gudrības apraksts šeit ir paralēls Kunga aprakstam 5. Moz. 32:4. Šai paralēlei, protams, nevajadzētu būt pārsteigumam, jo Dievs kā visu lietu Radītājs (sk. Jāņa 1:1-3) ir visas patiesības pamats.

Izlasi Sak. 8:10, 11! Ko šie panti saka par gudrību? _____

Daudzi cilvēki ir dzīvojuši un vēl joprojām dzīvo neziņā, nesaprašanā un tumsā. Daudzi dzīvo bez cerības vai ar viltus cerību. Šo skumjo stāvokli vēl skumjāku padara tas, ka gudrība un patiesība ir tik brīnišķīgas! Tās ir pildītas ar cerību un labākas dzīves apsolījumu jau tagad un ar mūžīgās dzīves garantiju jaunās debesīs un uz jaunās zemes, pateicoties Jēzus upurim. Visa labklājība pasaulē nav nekas (sk. Māc. 2:11-13) salīdzinājumā ar Dieva atziņu.

Izlasi Mat. 16:26 un pajautā sev, cik labi tava dzīve atspoguļo šajos vārdos izteikto izšķirošo patiesību! _____

Gudrība un radīšana

Izlasi Sak. 8:22-31! Kā gudrība ir saistīta ar radīšanu? _____

Šajos pantos gudrība noslēpumainā veidā ir saistīta ar Kungu kā Radītāju. Šajā poēmā ir daudz kopīgu vārdu ar Radīšanas ziņojumu 1. Moz. 1. un 2. nodaļā un tai pat ir līdzīga literārā uzbūve, kas sakārtota ap trim pamatelementiem – debesīm, ūdeni un zemi. Šīs paralēles nolūks ir uzsvērt galveno gudrības mandātu: ja Dievs pats ir izmantojis gudrību radīšanas procesā, ja gudrība ir visvecākais instruments – senāks nekā pats universs – un tik fundamentāls tā eksistencei, mums visiem vajadzētu vairāk izmantot gudrību visā, ko mēs dzīvē darām.

Šeit ir arī spēcīgs uzsvars uz gudrības dievišķo izcelsmi. Pirmais vārds poēmā ir "Kungs", Jahve, kas "radīja" gudrību. Ebreju vārds "ganah", kas tulkots kā "būt, piederēt" NKJV tulkojumā, drīzāk ir saistīts ar dzemdēšanu, nevis radīšanu (sk. 5. Moz. 32:6, 1. Moz. 4:1). Nākamais vārds ir tehnisks, tas ir saistīts ar radīšanas aprakstu 1. Moz. grāmatā: "reshit" ("iesākums"), kas atrodams 1. Mozus grāmatas 1. pantā: "Iesākumā Dievs radīja debesis un zemi."

Tomēr vārds "iesākumā" Sak. 8:22 ir lietots nedaudz citādi nekā 1. Moz. 1. nod., kur šis vārds ir saistīts ar pašu radīšanu, bet Sakāmvārdos tas ir saistīts ar pašu Dievu, ar Viņa ceļu ("derek"), kas nozīmē Viņa dabu. Tādējādi gudrība ir daļa no Dieva dabas.

Tāpēc gudrība laika joslā ir izvietota pat pirms universa radīšanas. Gudrības eksistence laikā, kad bija tikai Dievs, norāda, ka tās senums ir saistīts ar mūžību.

Tātad gudrība nesākas mūsos, bet drīzāk tā mums tiek atklāta. Tā ir kaut kas tāds, ko mēs mācāmies, kaut kas, kas mums tiek mācīts. Mēs to neģenerējam paši. Pavisam noteikti staigāt mūsu pašu gaismā nozīmē staigāt tumsā. Mums ir sacīts, ka Jēzus ir "patiesā gaisma, kas nāca pasaulē un spīd visiem cilvēkiem" (Jāņa 1:9). Katram cilvēkam tā ir arī vajadzīga.

Prieks par radīto

1. Moz. 1. nodaļā mēs redzam, ka katrs radīšanas solis ietver vienu un to pašu pantu: "Dievs redzēja, ka tā labi." (Sk. 1. Moz. 1:4, 10, 12, 18, 21, 25, 31) Pēdējais solis pat iet vēl tālāk: "Tas bija ļoti labi!" (31. p.) Ebreju vārds, kas tulkots kā "labi", ietver prieku un ir saistīts arī ar attiecībām. Visas radīšanas nedēļas beigās Dievs ietur pauzi, lai pilnībā izbaudītu, ko bija radījis (1. Moz. 2:1-3). Šī pauze, sabats, ir svētīts. Līdzīgi mūsu poēmā ir runa par gudrību, kas priecājas par radīšanu.

Izlasi Sak. 8:30, 31! Kāpēc gudrība priecājās? _____

Gudrības priecāšanās atspoguļo Dieva prieku pie radīšanas. Šī priecāšanās notiek katru dienu, pie katra radīšanas soļa, un tā arī vainago radīšanas darbu, kad dzīvības radīšana uz zemes tiek pabeigta.

Sakāmvārdu 8. nodaļā mēs varam atrast iemeslu gudrības priekam: "Mans prieks – ar cilvēka dēliem." (31. pants) Radīšanas nedēļas beigās, sabatā, Dievs uzsāka attiecības ar cilvēkiem. Šīs dievišķās pauzes un prieka tūlītējais izlietojums pēc darba nedēļas ietekmē cilvēka sabata piedzīvojumu: "Sekojoš Radītāja paraugam, arī viņš var atskatīties uz padarīto darbu ar prieku, patiku un gandarījumu. Šādā veidā cilvēks var priecāties ne tikai par Dieva radību, bet arī par savu pārvaldnieka, nevis patērētāja atbildību pār radību." (Gerhard F. Hasel, in Kenneth A. Strand, "The Sabbath in Scripture and History" (Review and Herald Publishing Association, 1982), 23. lpp.)

Izlasi Kol. 1:15-17, 2:3, Atkl. 3:14 un Jāņa 1:1-14! Ko šie panti mums stāsta par Jēzus lomu radīšanā? Kāpēc Viņa kā Radītāja loma ir tik svarīga, lai saprastu Viņa kā Pestītāja lomu? _____

Gudrības aicinājums

Daži pēdējie panti šajā sakāmvārdā atgriežas pie personīgas, praktiskas informācijas par to, ko nozīmē mantot gudrību. Pretstatam, intelektuālas zināšanas par gudrības iepriekš pastāvēšanu, par gudrības klātbūtni pie radīšanas, noteikti ir dziļas. Bet Bībelē patiesībai kaut kādā brīdī jānolaižas līdz cilvēka līmenim un līdz tam, kā mēs reaģējam uz to, kas mums ir dots Jēzū.

Izlasī Sak. 8:32-36! Kāda dzīvības un nāves vēsts šeit ir dota? _____

Ebreju vārds, kas tulkots kā "svētīts", nozīmē "laimīgs". Šajos pantos vārds "svētīts" ir saistīts ar diviem papildinājumiem. Pirmais apraksta rīcību: "Svētīts, kas staigā manus ceļus." (32. p.) Tāda pati valoda ir izmantota Ps. 119:1, 2, runājot par likumu: "Svētīti tie, kuru takas bez vainas, kas Kunga bauslībā staigā. Svētīti tie, kas viņa liecības sarga."

Otrais apraksta attieksmi: "Svētīts, kas klausās mani." (34. p.) Abos gadījumos prasība ietver pastāvīgas pūles. Nepietiek ar pareizā ceļa atrašanu; to vajag "sargāt". Nepietiek dzirdēt Dieva Vārdu; tas "diendienā" jāgaida un jāseko tam, ko mēs zinām. Jēzus to izteica tā: "Vēl jo vairāk laimīgi ir tie, kas Dieva vārdu dzird un to pilda!" (Lūk. 11:28)

"Vai tā ir kārotā laime, kas ir atrodama uz nepaklausības ceļa un fiziskā un morālā likuma pārkāpšanā? Kristus dzīve norāda uz patieso laimes avotu un kā to iegūt. [...] Ja viņi patiešām būtu laimīgi, viņi priecīgi censtos atrasties pienākuma postenī, darot darbu, kas viņiem ir nodots uzticībā, saskaņojot savas sirdis un dzīves ar pilnīgo paraugu." (E. Vaita "My Life Today" 162. lpp.)

Laime var būt grūti iemantojama lieta – jo vairāk mēs pēc tās dzenamies, jo grūtāk, šķiet, to iegūt. Kāpēc mūsu pirmajai prioritātei vajadzētu būt uzticēties Dievam, nevis dzīties pēc laimes? Bez tam, kas drīzāk rada laimi (un kāpēc): dzišanās pēc tās vai Dieva valstības meklēšana? _____

Vienu vai otru

Sekojoit gudrības aicinājumam, inspirētais Sak. 9. nodaļas autors aicina savus klausītājus tagad izdarīt izvēli starp diviem dzīvesveidiem: gudrību vai muļķību. Pirmie un pēdējie seši panti (Sak. 9:1-6, 13-18) ir simetriski un parāda atšķirību starp pretējām nometnēm.

Salīdzini Sak. 9:1-6 un 9:13-18! Kāda ir atšķirība starp gudrību un muļķību?

1. Gudrība ir produktīva un ir iesaistīta radīšanā: lai aprakstītu tās darbības, šeit ir izmantoti septiņi darbības vārdi (1.-3. pants). Septiņi stabi, ko viņa uzcirta (1.p.), sasaucas ar septiņām radīšanas dienām. Muļķība turpretī sēž un nedara neko, uzstājot, ka viņa kaut kas ir, lai gan patiesībā viņa ir "vientiese, kurai nerūp neieka" (13. p.).

2. Lai gan gudrība un muļķība uzrunā vienus un tos pašus klausītājus (ievēro, ka 4. un 16. pants ir identiski), tas, ko tās piedāvā, ir būtiski atšķirīgs. Gudrība aicina savus viesus ēst maizi un dzert dzērienu, ko viņa ir sagatavojusi (5.p.). Muļķība nepiedāvā neko ne ēst, ne dzert. Viņa vienkārši lielās ar zagtiem labumiem (17. p.).

3. Gudrība aicina mūs pamest muļķību un dzīvot. Muļķība ir iecietīgāka. Tā neprasa, lai mēs kaut ko pamestu, bet rezultāts ir nāve. Tie, kas seko gudrībai, virzīsies uz priekšu. Viņi staigās pa "sapašanas ceļu" (6.p.). Tie, kas seko muļķībai, ir nemainīgi un "nezina" (18.p.).

Izlasī Sak. 9:7-9! Kā gudrais un ļaundaris reaģē uz gudrības pamācībām? Kas padara gudro vīru gudrāku par ļaundari?

Gudrības atslēga ir pazemība. Gudrais vīrs ir cilvēks, ko var pamācīt un kas atsaucas pamācībai ar atvērtu prātu. Gudrība nāk tikai pie tā, kas, līdzīgi bērnam, izjūt vajadzību aukt. Tieši tāpēc Jēzus vistiešākajā veidā mācīja: "Ja jūs nemaināties un netopat kā bērniņi, jūs neieiesiet Debesu valstībā." (Mat. 18:3)

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Veicot savu mīlestības darbu, Visuma Valdnieks nebija viens. Viņam bija biedrs, līdzstrādnieks, kas spēja vērtēt Viņa nodomus un priecāties, darot laimīgas visas radītās būtnes. “Iesākumā bija Vārds un Vārds bija pie Dieva, un Dievs bija Vārds. Tas bija iesākumā pie Dieva.” (Jāņa 1:1,2) Kristus, Vārds, Dieva Vienpiedzimušais bija viens ar Mūžīgo Tēvu — vienots tieksmēs, raksturā, nodomos, — vienīgā Būtne, kas varēja izprast Dieva domas un Viņa nolūkus. [...] Un Dieva Dēls par sevi saka: “Kungs mani radīja, sākdams savas gaitas, es viņam senākā – no tiem laikiem! [...] kad nosprauda zemes pamatus, tad es biju viņam līdzās kā darbiniece un iepriecinājums diendienā, es līksmojos viņa priekšā vienmēr. (Sak. 8:22-30).” (E. Vaita “Sentēvi un pravieši” 34. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kāpēc ticība 1. Mozus grāmatas radīšanas ziņojumam ir pamats Bībeles gudrībai? Kāpēc evolūcijas mācība ir pretēja Bībelei jebkurā gadījumā?

2. Pārdomā vairāk to, ka patiesa gudrība ir kaut kas tāds, ko mēs nevaram radīt paši, bet tai ir jātiek mums atklātai. Kādus svarīgu patiesību piemērus tu vari minēt, ko mēs nekad nebūtu uzzinājuši, ja mums to neatklātu dievišķā inspirācija? Piemēram, kā mēs varētu zināt par Kristus nāvi pie krusta un ko tā mums piedāvā, ja tas nebūtu atklāts? Kā ir ar septītās dienas sabatu un Kristus otro nākšanu?

3. Kā Dieva darbs, kā tas atklāts 1. Moz. 1. nodaļā, apliecina faktu, ka labo nevar aizstāt ar Jauno? Kādu ietekmi tava atbilde atstāj uz iespēju radīšanas stāstu apvienot ar evolucionāro pasaules uzskatu?

4. Kā Dieva radīšanas prieks palīdz mums saprast, kā mēs varam iegūt dziļāku un bagātīgāku sabata pieredzi?

TAISNĀ SVĒTĪBAS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak. 10:1-14, Mat. 19:19, Sak. 11., 12. nod., Jāņa 3:16, Sak. 13.

ATMIŅAS PANTS:

"Svētība rotā taisnā galvu, ļaundaru mute slēpj pārestību." (Sak. 10:6)

Rā jau nosaukumā teikts, šī tēma aplūkos taisnā svētības. Ebreju vārds "zaddig", kas tulkots kā "taisnais", ir šīs tēmas pantu atslēgvārds. Vārds "zedeg" (tulkots arī kā "taisnība"), no kā tas ir cēlies, ir sastopams visas grāmatas ievadā: "Sālamana, Dāvida dēla, Israēla ķēniņa, sakāmvārdi, kur skoloties prātā, taisnībā.." (Sak. 1:1-3). Sakāmvārdi mums pasaka, ka gudrība ir taisnība un "taisnība" nozīmē staigāt saskaņā ar Dieva pavēlēm – staigāt ticībā un paklausībā tam, par ko Kungs mūs aicina būt un ko darīt. Taisnība ir dāvana, kas nāk no Dieva. Tam pretēja ir muļķība un neuzticība. Gudrība ir tiesa un taisnība. Muļķība ir grēks un ļaunums. Pantos, ko mēs pētīsim, starp tām ir krass pretstats.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 31. janvārī!

Taisnība ir visaptveroša

Izlasi Sak. 10:1-7! Kādi dažādi principi par dzīvi un ticību šeit ir atklāti? _____

Ir kāds stāsts par cilvēku laivā, kas sāka urbināt caurumu zem savām kājām, kur viņš sēdēja. Kad cilvēki laivā pieprasīja, lai viņš to pārtrauc darīt, viņš atbildēja: "Tā nav jūsu darīšana. Šī ir mana vieta!" Šī absurda atbilde bieži ir attaisnojums, ko grēcinieki izmanto, lai attaisnotu savu uzvedību. "Tā ir mana dzīve. Tai nav nekādas darīšanas ar tevi." Protams, visam, ko mēs darām vai nedarām, ir ietekme uz citiem, īpaši uz tiem, kas mums ir vistuvākie. Kurš gan nav sajutis lielā mērā citu cilvēku rīcības rezultātus – gan labos, gan sliktos?

Vienotības princips starp garīgo morālo dzīvi un fizisko materiālo dzīvi ir aplūkots 3. – 5. pantā. Galvenā doma ir, ka ļaunums un morāli trūkumi neko nedod, arī ja cilvēks ir bagāts. Otrkārt, taisnība vienmēr atmaksājas kaut kādā veidā, arī ja cilvēks ir nabags.

6. un 7. pantā mēs redzam agrīnāku izteicienu tam, ko Jēzus teica par to, ka iekāre ir laulības pārkāpšana un naidis līdzinās slepkavībai. Sava naida slēpšana aiz vārdiem ne vienmēr darbojas. Ļaunās domas bieži izpaužas mūsu ķermeņa valodā un balss tonī. Vislabākais iespējamais sākumpunkts labām attiecībām ar citiem ir: "Mīli savu tuvāko kā sevi pašu." (3. Moz. 19:18, salīdzini ar Mat. 19:19) Kā pants arī norāda, iespaidam uz labu var būt ilgstoša ietekme uz citiem. Beigās runa ir par noteiktu daudzumu veselā saprāta: vai laba piemiņa nav labāka par slikto?

Kādu nopietnu lēmumu tu drīz pieņemsi? Ja tu vēl neesi to izdarījis, pārdomā rūpīgi ietekmi, kāda izvēlei var būt uz citiem – laba vai ļauna! _____

Taisnā mute

Mute (kopā ar tās sastāvdaļām lūpām un mēli) ir vissvarīgākais orgāns Sakāmvārdu grāmatā. NKJV angļu versijā vārds "mute" šajā grāmatā ir lietots 50 reizes, "lūpas" – 41 reizi un "mēle" 19 reizes. Šī orgāna izmantošana runājot ir īpaši svarīga tēma Sak. 10:29.

Pamatprincips ir izšķirošs: mūsu vārdi ir ļoti spēcīgi vai nu uz labu, vai uz ļaunu. Mēle var būt vai nu vislabākā, vai vissliktākā dāvana, kas mums jebkad ir dota. Mēles divpusējā daba ir viena no vissvarīgākajām tēmām Sakāmvārdos. Patiešām, mute rada dzīvību, bet tā var arī atņemt nāvi.

Izlasi Sak. 10:11-14! Kāda šeit ir atšķirība starp taisnā cilvēka runu un muļķa runu? _____

11. pantā ir izteiciens "dzīvības avots". Tas simboliski attiecas uz gudrības īpašībām. Tas ir lietots attiecībā uz Kungu (Ps. 36:9), dzīvības Avotu. Tāds pats salīdzinājums ir izmantots, lai aprakstītu arī svētnīcu, no kurienes tek ūdens (Ec. 47:1, 2). Jēzus izmanto šo salīdzinājumu, lai ilustrētu Gara dāvanu (Jāņa 4:14). Līdz ar to taisnā mutes salīdzinājums ar "dzīvības avotu" ir radniecīgs salīdzinājumam ar pašu Dievu.

Šo muti raksturo pozitīvā "dzīvības" dāvana. Šī īpašība mums atklāj, kādai vajadzētu būt mutes īstajai funkcijai. Tai ir jābūt spēkam uz labu, nevis uz ļaunu, dzīvības, nevis nāves avotam. Tas, kas šeit ir pateikts, ir redzams arī Jēk. 3:2-12.

Atceries, Dievs debesis un zemi arī radīja "Sava vārda spēkā" (Ebr. 1:3). Tāpēc valodai vajadzētu kalpot tikai radošiem mērķiem.

Pārdomā, cik neticami spēcīgi ir vārdi! Ar vārdiem tu vari piepildīt cilvēkus ar pārlicību par sevi, prieku un cerību, vai arī tu vari viņus salauzt un nodarīt pāri tikpat droši, kā uzbrūkot viņiem fiziski. Cik uzmanīgs tu esi, rīkojoties ar savas mēles spēku? _____

Taisnā cerība

"Taisno krietnums tos vada, bet viltvāržu divkosība tos izposta." (Sak. 11:3)
*Kādi mums ir pierādījumi par šī panta patiesumu? Kādus piemērus tu esi redzējis vai dzirdējis, kur šī garīgā patiesība ir atklāta? Salīdzinājumam – ko tu esi redzējis tādu, kas liek tev šo pantu pieņemt ticībā?*_____

Izlasī Sak. 11. nodaļu! Lai gan tajā skartas daudzas tēmas, kādas ir dažas no lielajām svētībām, ko piedzīvo uzticīgie pretēji tam, kas notiek ar Jaunajiem?

Izpratne par nākotni un to vērtību, kas vēl nav redzama (2. Kor. 4:18), palīdz motivēt taisnos dzīvot taisni. Savas nākotnes cerības dēļ taisnie izturas pazemīgi, godīgi un ar līdzjūtību.

No otras puses, jaunie cilvēki dzīvo tikai tagadnei. Viņi ir nobažījušies tikai par to, ko viņi redz, un par tūlītējo atalgojumu. Viņi domā vispirms par sevi, nevis par citiem un izmanto viltu un ļaunprātību. Piemēram, tirgotāji, kas krāpj savus pircējus, varbūt sākumā iegūst vairāk, bet beigās viņi zaudē pircējus un viņu biznesa cieš neveiksmi (Sak. 11:3, 18).

*Padomā par dažiem lēmumiem, kas tev ir jāpieņem, un kā tu to dari! Cik daudz ilgtspējīgas plānošanas faktoru (tādu, kas saistīti ar mūžību) nosaka tavu izvēli?*_____

Taisnā patiesība

Izlasī Sak. 12. nodaļu un pievērsies vārdu tēmai, īpaši patiesības vai melu runāšanas kontekstā! Kādu vēsti mēs šeit atrodam par godīgumu un meliem?

Filosofo Sisela Boka ir pārliecinoši pierādījusi, kā melošana var kaitēt sabiedrībai. Viņa raksta: "Sabiedrība, kuras locekļi nespēj atšķirt patiesas vēstis no nepatiesām, piedzīvos sabrukumu." ("Lying: Moral Choice in Public and Private Life" (New York: Pantheon Books, 1978), 19. lpp.) Līdzīgi arī Augustīns, kas citēts Bokas grāmatas ievadā, atzīmē, ka "tad, kad nav cieņas pret patiesību vai tā ir kaut nedaudz vājināta, viss kļūst apšaubāms". 15.lpp.

E. Vaita rakstīja: "Melīgas lūpas Viņam ir pretīgas. Viņš paziņo, ka svētajā pilsētā "nekad .. neieies necienīgais, nešķīstais un melīgais". Lai patiesības teikšana netiek turēta ar vajīgu roku vai nenoteiktu tvērienu. Lai tā kļūst par dzīves daļu. Bezatbildīga izturēšanās pret patiesību un savu paša savtīgo plānu slēpšana nozīmē ticības sagrāvi. [...] Tas, kas runā nepatiesību, pārdod savu dvēseli lētā tirgū. Var likties, ka viņa meli ir nepieciešami ārkārtas situācijā, var likties, ka viņš attīsta biznesu tā, kā nebūtu iespējams, rīkojoties godīgi. Bet beigās viņš nonāk vietā, kur nevar uzticēties nevienam. Būdamš pats negodīgs, viņš nespēj uzticēties citu vārdiem." ("My Life Today" 331. lpp.)

Domājot par to, cik spēcīgi ir vārdi, mums ir jādomā arī par melošanu, jo meli visbiežāk tiek izteikti ar vārdiem. Kurš gan nav piedzīvojis asas sāpes, nodevību, sajūtu, ka esi aptraipīts, uzzinot, ka viņam ir melots? Nav grūti iedomāties, ka sabiedrība var nonākt pilnīgā haosā, ja melošana kļūst par normu, nevis par novirzīšanos no normas.

Ir vēl kāds aspekts: melošanas ietekme uz to, kas melo. Daži cilvēki ir tā pieraduši pie šī paraduma, ka tas viņus netraucē. Tomēr daudzi melojot izjūt vainas apziņu un kaunu. Viņiem par laimi, tas nozīmē, ka Svētais Gars viņus vēl joprojām var uzrunāt.

Iedomājies, cik bīstamā stāvoklī ir tas, kas melo, bet par to nemaz neaizdomājas!

Kad tu pēdējo reizi meloji? Kā tu juties, to darot? _____

Taisnā atalgojums

Sakāmvārdos daudz pamācību ir dots, pretstatot divu tipu cilvēkus. Gudrais dara to, muļķis dara šo. Dievbijīgais dara šo, ļaunais dara to.

Protams, reālajā dzīvē bieži vien katrā no mums ir kaut kas no gudrības un kaut kas no muļķības. Izņemot Jēzu, mēs visi esam grēcinieki, visiem "trūkst dievišķās godības" (Rom. 3:23). Par laimi, mums ir brīnišķīgais apsolījums, kas uzrakstīts nākamajā pantā: lai gan mēs esam grēcinieki, ticībā mēs varam tikt "Dieva žēlastībā .. attaisnoti bez nopelna, jo viņš .. atpircis Kristū Jēzū" (Rom. 3:24).

Galū galā, visa cilvēce atradīsies vai nu vienā, vai otrā nometnē: cilvēki būs vai nu glābti, vai pazuduši.

Izlasi Jāņa 3:16! Ar kādām divām izvēlēm saskaras visa cilvēce? _____

Izlasi Sak. 13. nod.! Kā šajā nodaļā ir parādīts taisnā cilvēka piedzīvojums un liktenis pretstatā ļaunajam? _____

Gudrais ir salīdzināts ar ilgstoši degošu lampu, bet ļaunais – ar lampu, kas dziest (Sak. 13:9). Gudrais baudīs sava darba labos augļus, bet grēcinieks pļaus ļaunu (2., 25. p.). Pateicoties viņa bērniem (Sak. 13:22), gudrajam ir nākotne, kas sniedzas tālāk par viņu pašu. Ļaunais turpretī atstās savu bagātību svešiniekam vai pat taisnajam (Sak. 13:22).

Galvenā doma ir tāda, ka ticības dzīve un paklausība Kungam ir labāka nekā nepaklausības un muļķa dzīve.

Nerunājot par mūžīgās dzīves apsolījumu, kādas tūlītējas priekšrocības tu esi piedzīvojis, dzīvojot ticībā Kristum? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

"Nepietiek, ja mēs apliecinām ticību Kristum un mūsu vārdi ir ierakstīti draudzes sarakstā. [...] Lai arī kāda būtu mūsu ticības apliecība, tā nav nekas, ja Kristus netiek atklāts taisnības darbos." (E. Vaita "Kristus līdzības" 312., 313. lpp.)

"Kristus dienās ļaudis visvairāk maldījās, domājot, ka pietiek tikai piekrist patiesībai, lai iegūtu taisnošanu. Cilvēces gūtajā pieredzē ir pierādījies, ka dvēseles glābšanai nepietiek tikai ar teorētiskām patiesības zināšanām. Tās vēl nenes taisnības augļus. Dedzīgu šķietamās teoloģiskās patiesības aizstāvēšanu bieži pavada ienaidis pret neviltotu, dzīvē atklātu patiesību. Vistumšākās pasaules vēstures nodaļas ir pilnas ar ziņojumiem par noziegumiem, ko izdarījuši fanātiski reliģijas aizstāvji. [...] Arī šodien draud tādās pašas briesmas. Daudzi sevi uzskata par kristiešiem vienkārši tāpēc, ka atzīst zināmas teoloģijas dogmas. Šie cilvēki nekad nav patiesību izdziņojuši praktiskajā dzīvē. [...] Cilvēki var apliecināt ticību patiesībai, bet, ja viņi neklūst patiesi, laipni, pacietīgi, lēnprātīgi un nepievērš prātu Debesu lietām, tad tā ir lāsts tās apliecinātājiem un viņu ietekmes rezultātā – lāsts arī pasaulei. Taisnība, ko mācīja Kristus, ir sirds un dzīves saskaņa ar atklāto Dieva gribu." (E. Vaita "Laikmetu ilgas" 309., 310. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārrunājiet, kā mūsu lēmumi ietekmē citus uz labu vai uz ļaunu. Kāpēc tas ir neizbēgams fakts dzīvē? Šī patiesība pirmo reizi atklājās krišanas stāstā, kur līdz pat mūsdienām katra mūsu dzīvē ir izjūtama Ādama un Ievas izvēles ietekme. Mums var būt kārdinājums censties izmērīt labā vai sliktā daudzumu, ko rada mūsu lēmumi, bet tas ir riskanti, jo mēs bieži nezinām, kāda ietekme ir mūsu lēmumiem. Kāpēc tad Dieva un Viņa likuma gaismā mums vajadzētu izvēlēties darīt pareizo, neskatoties uz to, kādas, pēc mūsu domām, varētu būt sekas?

2. Sakāmvārdos ir liela atšķirība starp taisno un muļķi, un no šiem pantiem mēs mācāmies, kas ir pareizi un kas – nepareizi. Kāpēc mums tomēr ir jābūt ļoti uzmanīgiem, kādu notiesājot par muļķi? No otras puses, cik bieži mūs ir piekrāpuši tie, ko mēs reiz esam uzskatījuši par taisniem?

TAVS IEGUVUMS NAV ACĪM REDZAMAIS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak. 14. nod., Dan. 7:25, Marka 12:30, 31, Sak. 15:3, Jes. 5:20, Sak. 15. nod., Mat. 20:26-28.

ATMIŅAS PANTS:

“Cilvēka priekšā it kā taisns ceļš – bet tas vienalga noved nāves ceļos.”
(Sak. 14:12)

Rā teicis Pāvils: “Mēs tagad redzam neskaidri, kā raudzīdamies atspulgā.” (1. Kor. 13:12) Mēs redzam tik maz, un tas, ko mēs redzam, vienmēr tiek izfiltrēts caur mūsu pašu prātu. Mūsu acis un ausis – patiesībā visas mūsu maņas – sniedz mums tikai šauru ieskatu tajā, kas ir patiesībā.

Mēs varam tikt piekrāpti ne tikai attiecībā uz ārējo pasauli, bet arī jautājumos, kas skar mūs pašus. Mūsu sapņi, mūsu uzskati un pieredze var sniegt mums ļoti sagrozītu priekšstatu par to, kādi mēs patiesībā esam, un šī var būt visļauņākā no visām krāpšanām.

Ko tad mums vajadzētu darīt, lai pasargātu sevi no šīm krāpšanām? Sakāmvārdos varam atrast padomu. Mums nevajadzētu uzticēties sev, kā to dara muļķi. Tieši pretēji, mums vajadzētu uzticēties Kungam, kas kontrolē notikumu gaitu pat tad, kad liekas, ka viss iet šķērsām. Īsāk sakot, mums ir jādzīvo ticībā, nevis tikai skatīšanās, jo mūsu redze var mūs ļoti pievilt, atklājot tikai mazu daļiņu no realitātes, un tad pat vēl ļaunāk – izkropļojot to mazumiņu, ko tā mums parāda.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 7. februārī!

Muļķa pārlicība

Izlasī Sak. 14. nodaļu! Ko tā mums stāsta par muļķi? _____

Muļķis runā lepni (Sak. 14:3). Pirmais, kas par muļķi ir pateikts, ir "lepnā runa". Salīdzinājums ar rīksti, kas saistīta ar muļķa lūpām, ietver viņa galīgo sodu. Viņa lepno vārdu rezultāts ir sitiens pa viņa lūpām. Šis iznākums ir aplūkots kā pretējs gudrā lūpām, kas tiek pasargātas (sk. arī Dan. 7:8).

Muļķis izsmej gudrību (Sak. 14:6-9). Lai gan šķiet, ka muļķis meklē gudrību, patiesībā viņš tai netic un ir skeptisks pret to. Viņš to neatradīs, jo, pēc viņa paša domām, gudrība nav atrodama ārpus viņa. Visbiedējošākā ir viņa attieksme pret likuma pārkāpšanu. Kas var būt vēl nāvējošāks par grēka idejas izsmiešanu?

Muļķis ir lētticīgs (Sak. 14:15). Paradoksāli, kamēr muļķis smejas par šiem ideālistiem, kas joprojām tic gudrības vērtībai, viņš ir zaudējis savu spēju kritiski izvērtēt to, ko viņš dzird. Viņš tic "visam". Šīs situācijas ironija trāpa laicīgās sabiedrības sirdī. Skeptiski cilvēki izsmej Dievu un reliģiju, paziņojot, ka šī ticība domāta bērniem un veciem ļaudīm, tomēr viņi paši bieži vien tic vismuļķīgākajām lietām, piemēram, dzīvības rašanās uz zemes nejaušības pēc.

Muļķis ir impulsīvs (Sak. 14:16, 29). Tā kā muļķis tic, ka viņam ir patiesība sevī, viņš nevelta laiku pārdomām. Viņa reakcija ir ātra, to galvenokārt vada impulsi.

Muļķis apspiež citus (Sak. 14:21, 31). Muļķa psiholoģijā darbojas apspiešanas un neiecietības mehānismi. Viņš ir neiecietīgs pret citiem un izturas pret viņiem ar nicinājumu (sk. Dan. 7:25, 8:11, 12).

Ir viegli pamanīt muļķa iezīmes citos cilvēkos, bet kā ir ar mums pašiem? Kurus no šiem rakstura trūkumiem tev vajadzētu ieraudzīt sevī, meklējot Dieva žēlastību, lai tos pārvarētu? _____

Gudrā bijība

Izlasi vēlreiz Sak. 14. nodaļu! Ko tā mums saka par gudro? _____

Gudrais runā pazemīgi (Sak. 14:3). Gudrais savalda savu mēli. Viņa klusās pārdomas motivē augstprātīgas pašpārliecinātības trūkums. Gudrais pārdomā citu cilvēku idejas. Tāpēc gudrais velta laiku pierādījumu izsvēršanai un caurskatīšanai. Viņš arī ir kluss tāpēc, ka klausās, gatavs mācīties no citiem.

Gudrais vērtē mācīšanos un zināšanas (Sak. 14:6, 18). Muļķim ir grūti mācīties, jo viņam ir grūti sēdēt pie skolotāja kājām. Turpretī gudrajam ir viegli mācīties, jo viņš ir pazemīgs. Tāpēc viņš priecājas par mācīšanās un izaugsmes iespēju. Viņu gudru padara arī tas, ka viņš meklē gudrību un zināšanas, kas viņam trūkst.

Gudrais ir piesardzīgs (Sak. 14:15). Gudrais zina, ka eksistē grēks un ļaunums. Tāpēc viņš piesardzīgi izvēlas, kurp doties. Viņš neuzticas savām jūtām un personīgajai pieredzei. Viņš pārbauda visu un lūdz pēc padoma. Tomēr viņš vienmēr rūpīgi pārdomās, ko saka citi cilvēki, un atšķirs labo no sliktā (1. Tes. 5:21).

Gudrais ir mierīgs (Sak. 14:29, 33). Gudrais var palikt mierīgs tāpēc, ka viņš nepaļaujas pats uz saviem ceļiem, bet ir atkarīgs no augšienes (Sak. 14:14, NKJV). Viņa ticība Dievam ir tā, kas ļauj viņam atslābt un vingrināt paškontroli (Jes. 30:15). Dievbijība dod viņam pārliecību (Sak. 14:26).

Gudrais ir līdzjūtīgs un iejūtīgs (Sak. 14:21, 31). Abi baušļi – “mīli Kungu, savu Dievu, no visas sirds un no visas dvēseles, un ar visu prātu, un ar visu spēku” un “mīli savu tuvāko kā sevi pašu” – ir savstarpēji saistīti (Marka 12:30, 31). Mēs nevaram mīlēt Dievu un vienlaikus izturēties slikti pret citiem cilvēkiem. Vislielākā mūsu ticības izpausme ir tas, kā mēs izturamies pret citiem, īpaši pret tiem, kas ir trūcumā.

"Mēs nesaprotam, cik daudzi no mums staigā skatīšanās, nevis ticībā. Mēs ticam tam, ko redzam, bet nenovērtējam dārgos apsolījumus, kas mums doti Viņa Vārdā." (E. Vaita "Our High Calling" 85. lpp.) Ko nozīmē staigāt ticībā, nevis skatīšanās? Kā mums to vajadzētu darīt? _____

“Kunga acis”

“It visur Kunga acis – tās pamana ļaunu un labu.” (Sak. 15:3) Kā šis pants tev liek justies, un kāpēc? _____

Nākamajās divās Sakāmvārdu nodaļās tonis mainās. Šīs nodaļas ir teoloģiskākas nekā iepriekšējās. Kungs pieminēts biežāk nekā iepriekšējos sakāmvārdos. Mums ir arī pateikts kaut kas pārsteidzošs par Viņu: ka Viņa acis ir visur (Sak. 15:3).

Šī Kunga klātbūtnes apziņa ir tieši tas, ko senie israēlieši sauca par “Kunga bijību”. Tādas pašas asociācijas atrodamas Psalmos: “Redzi, Kunga acs pār tiem, kas viņu bijā.” (Ps. 33:18) Līdzīgi arī Ījabs apraksta Dievu kā kādu, kas skatās līdz zemes galiem un redz visu, kas notiek zem debesīm (Īj. 28:24). Tāpēc Ījabs secina, ka “bijāt Kungu ir gudrība” (Īj. 28:28).

Šis sakāmvārds atgādina mums par Dieva spēju redzēt labu un ļaunu, vienalga, kur tas atrodas. Kā saprata Sālamans (1. Ķēn. 3:9), patiesa gudrība ir spēja izšķirt labu un ļaunu. Cilvēcīgā līmenī šai spējai izšķirt vajadzētu palīdzēt mums vienmēr atcerēties darīt labo un nekad ļauno, jo Dievs redz visu, ko mēs darām, pat ja neviens cits to neredz. Mēs mānām sevi, domājot: ja tagad tiekam cauri, darot ļaunu, tad tas tā patiešām būs. Ilgtermiņā tā nekad nebūs.

Tāpēc būsim čakli, jo “nav tāda radījuma, kas Dieva priekšā būtu apslēpts, viss ir kails un atsegts viņa priekšā, viņam mēs dosim norēķinu” (Ebr. 4:13).

Izlasī Sak. 15:3, Jes. 5:20 un Ebr. 5:14! Kāda izšķiroša vēsts šajos pantos ir mums, īpaši laikmetā, kad “labā un ļaunā” izpratne bieži ir neskaidra un cilvēki apgalvo, ka labais un ļaunais ir relatīvs vai tikai cilvēku idejas, kurām nav objektīvas eksistences, kā tikai tas, ko mēs par tām sakām? Kas nepareizs ir šajā uzskatā par labo un ļauno, un kāpēc ir tik bīstami pie tā turēties? _____

Kunga prieks

Izlasi Sak. 15. nodaļu! Kāpēc prieks ir tik svarīga cilvēku īpašība? _____

Raksti neapsola dzīvi bez pārbaudījumiem. Kā Jēzus pats teica: "Katrai dienai pietiek savu bēdu." (Mat. 6:34) Sak. 15:15 paskaidro, ka Jaunā dienā tie, kas saglabā priecīgu sirdi, piedzīvo labākus laikus. Sāpes, ciešanas un pārbaudījumi būs, un bieži mēs nevaram kontrolēt, kad un kā tie nāks. Tas, ko mēs varam kontrolēt, vismaz zināmā mērā, ir mūsu reakcija.

Izlasi Sak. 15:14, 23! Kāda ir Dieva daļa šajā priekā? _____

Lai gan Bībeles pants skaidri nemin prieka iemeslu, paralēlā doma starp 13. un 14. pantu liek saprast, ka "priecīga sirds" ir "tam, kam ir saprašana" (NKJV). Tā ir tāda cilvēka sirds, kurai ir ticība un kas aiz šī brīža pārbaudījumiem saskata glābšanu. Tāpēc ticība Dievam ir tik svarīga. Tāpēc ir tik svarīgi, ka mēs paši no savas pieredzes pazīstam Dieva realitāti un Viņa mīlestību. Lai arī kādi pārbaudījumi tad nāktu, lai arī ar kādām ciešanām mēs saskartos, tie, kam ir saprašana, varēs izturēt, jo viņi ir iepazinuši savā dzīvē Dieva mīlestību.

Sak. 15:23 ir izteikta vēl kāda svarīga doma. Prieks vairāk nāk no tā, ko mēs dodam, nevis no tā, ko mēs saņemam. Tas ir labais vārds, ko mēs sniedzam otram un kas dod prieku devējam. Kurš gan nav piedzīvojis svētības, kas nāk, svētot citus vai nu ar vārdiem, ar darbiem vai abējādi? Kā mēs jau redzējām Sakāmvārdos, mūsu vārdi ir spēcīgi. Tie var paveikt daudz laba vai daudz ļauna. Un bez tam – tie lielāku labumu dod nevis tiem, kam dara labu, bet tiem, kas paši to dara.

Cik labi tu pazīsti Dieva mīlestību savā dzīvē? Kas ir tās lietas, kas var tev palīdzēt atvērt savu sirdi šai svarīgajai patiesībai? Pārdomā, cik daudz labāka būtu dzīve, ja tu iepazītu Dieva mīlestības realitāti? _____

Dieva augstākā vara

Mēs visi sapņojam un kaļam plānus, tomēr lietas kārtojas citādi – dažkārt labāk, dažkārt jaunāk. Bībele atzīst cilvēka atbildības un brīvības vērtību. Tomēr Bībele arī apstiprina Dieva kontroli pār notikumu gaitu (sk. Sak. 20:24, 21:31 un Dan. 2. un 7. nodaļu).

Ko saka Sak. 16:1? Kā mums jāsaprot šis pants? _____

Mēs sagatavojam un izstrādājam plānus, bet pēdējais vārds tik un tā pieder Dievam. Tas nenozīmē, ka mūsu gatavošanās ir bezvērtīga. Bet ticības dzīvē, ja mēs tikai pakļaujam savus plānus Dievam, Viņš strādās ar tiem un mūsu plānus vadīs (Sak. 16:9) un galējo variantu izstrādās Viņš (Sak. 16:3). Pat mūsu ienaidnieku darbs tiks izmantots mūsu labā (Sak. 16:4, 7).

Lai gan šīs domas nav viegli aptvert, īpaši saskaroties ar sarežģītām situācijām, tām vajadzētu sniegt mums mierinājumu un palīdzēt iemācīties uzticēties Dievam, pat ja liekas, ka viss notiek galīgi nepareizi un mūsu plāni nepiepildās tā, kā mēs bijām cerējuši. Mums ir jāiemācās visu nodot Dievam. Ja mēs to darām, tad varam būt droši par Viņa vadību pat visgrūtākajos laikos.

Izlasī Sak. 16:18, 19! Kādu vietu cilvēka panākumos ieņem godkāre? _____

Kā vienmēr, Bībele brīdina no lepnuma. Galu galā, ar ko gan mēs kā kritošas būtnes varam lepoties? Kurš netikums ir pretrunīgāks Dievam par lepnumu, sākotnējo grēku? (Sk. Ec. 28:17) Jēzus iejūtīgi mācīja par to, cik slikti ir dzīties pēc varas, un Viņš lūdza Savus mācekļus tā vietā dzīties pēc pazemības (Mat. 20:26-28).

Izlasī Sak. 16:33! Kādu vietu cilvēka panākumos ieņem nejaušība? _____

Bībele neatstāj vietu nejaušībai. Pat tad, ja kādam liekas, ka notikumu gaita ir nejaušība, mēs varam uzticēties, ka Dievs tik un tā visu kontrolē.

Kā lielās cīņas realitāte palīdz mums saprast grūto jautājumu, kāpēc notiek tā, kā notiek? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

"Jau no sākuma sātans pārkāpuma algu cilvēkiem ir centies attēlot pievilcīgās krāsās. Tā viņš noveda no ceļa eņģelus. Tā kārdināja grēkā Ādamu un Ievu. Un tā viņš vēl tagad ļaužu pulkiem liek nepaklausīt Dievam. Pārkāpumu taka tiek padarīta šķietami iekārojama, bet "beidzot tā tomēr noved nāvē". (Sal. pam. 14:12) Laimīgi tie, kas, uzdrošinājušies iet pa šo ceļu, uzzina, cik rūgti ir grēka augļi, un laikus novēršas no nepareizā." (E. Vaita "Sentēvi un pravieši" 720. lpp.)

"Nekas tā neveicina fizisko un dvēseles veselību kā pateicības un slavas gars. Pretoties melanholijai, neapmierinātām domām un jūtām ir tāds pats pienākums kā lūgt. Ja mūsos ir mūžības alkas, kā gan mēs vaidēdami un sūdzēdamiem varam iet visu ceļu uz Tēva mājām kā sērotāju pulks? Tā saucamajiem kristiešiem, kas pastāvīgi žēlojas un iedomājas, ka laimīgs un priecīgs noskaņojums ir grēks, nav īstas ticības." (E. Vaita "Kristus dziedinošā kalpošana" 251. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārrunājiēt domu, ka mums ir ierobežota realitātes uztvere. Ko tas nozīmē? Kas ir tās lietas, par kurām mēs zinām, ka tās ir reālas, bet nevaram tās sajust? Piemēram, radioviļņi (mobilo telefonu sarunas, satelītprogrammas, radio programmas) ir visapkārt tev gaisā tieši tagad, bet tomēr tu nevari tos redzēt, dzirdēt un sajust. Kā šādu realitāšu eksistencei vajadzētu palīdzēt mums saprast, cik ierobežotas ir mūsu maņas? Kā šī izpratne palīdz mums aptvert arī citu lietu realitāti, ko mēs nevaram redzēt, kā, piemēram, eņģeļi?

2. Kāpēc ir tik svarīgi saprast cilvēka brīvās gribas realitāti un brīvo izvēli, pat ja Dievs visu kontrolē? Lai gan šīs mācības (cilvēka brīvā izvēle, Dieva augstākā vara) šķiet pretrunīgas, abas ir Bībeles mācības. Kā mēs varam tās saskaņot?

MŪSU CĪŅAS

Sabata pēcpusdienai:

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak. 17. nod., 1. Kor. 13:5-7, Jāņa 8:1-11, Sak. 18., 19. nod., 5. Moz. 24:10-22.

ATMIŅAS PANTS:

“Labāk sauss kumoss ar rimtumu nekā upurdzīres ar ķildu.” (Sak. 17:1).

Sakāmvārdi atkal runā par ārēji redzamā pievilšanu. Var likties, ka mums ir viss, ko piedāvā pasaule – labklājība, vara, izpriecas, slava – tomēr aiz tā visa plaukst un zeļ spriedze un ciešanas. Iespējams, ka iemesls šai spriedzei un ciešanām ir tieši labklājība un izpriecas, pēc kā cilvēki tik izmisīgi dzenas. Kāds ēģiptiešu sakāmvārds saka: “Labāk ir maize ar priecīgu sirdi, nekā labklājība ar īgnumu.” (Miriam Lichtheim “Instructions” Ancient Egyptian Literature: A Book of Readings, 2. sēj., 156. lpp.) Saskaņā ar Sakāmvārdu grāmatu, pirmais solis, lai atrisinātu šo problēmu, ir saprast savas prioritātes: mierpilnas attiecības ir svarīgākas nekā labklājība (Sak. 17:1). Nav tik svarīgi, kas mums pieder, bet gan kas mēs esam savā iekšienē. Turpmākais padoms palīdzēs atjaunot šo prioritāti un dāvās mums iekšēju mieru (“šalom” ebreju valodā), kas vairo mūsu laimi.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 14. februārī!

Grēks un draugi

Izlasi Sak. 17:9, 19:11! Kas svarīgs ir pateikts šajos pantos? Kā mums vajadzētu izturēties pret tiem, kas krīt? _____

Kad kāds izdara ko nepareizu, tad ir tik kārdinoši izplatīt viņa stāstu, pastāstīt citiem. "Vai tu esi dzirdējis, ko tas un tas izdarīja?" Lai gan mēs varam rīkoties tā, it kā viņa rīcība mums būtu šausminoša, mums tik un tā patīk citiem stāstīt, kas noticis. Īsāk sakot, mēs aprunājam, un tas ir tas, no kā mēs esam brīdināti, jo šāda uzvedība rada strīdus par starp vislabākajiem draugiem. Galu galā, ja tavs draugs izdara kļūdu, kas gan tu esi par draugu, ja tu staigā apkārt un stāsti to citiem?

Mums ir dots padoms kļūdu "apklāt". Tomēr tas nenozīmē, ka mums ir jāpaslēpj grēks, jārikojas tā, it kā tas nekad nebūtu noticis, it kā cilvēks nekad nebūtu rīkojies nepareizi. Grēks, kas ir apklāts, tik un tā ir reāls, pat ja arī tas ir apslēpts. Ebreju vārdam "apklāt" šajā izteicienā ir īpaša saikne ar "piedošanu" (Ps. 85:2, Neh. 4:5). Mūsu reakcijai uz kāda cita cilvēka kļūdu vajadzētu būt mīlestībai, nevis aprunāšanai.

Izlasi Sak. 17:17 un 1. Kor. 13:5-7! Kā mīlestība palīdz mums tikt galā ar drauga kļūdu? _____

Mēs nemīlam draugu vai dzīvesbiedru tikai tāpēc, ka viņš vai viņa ir pilnīgs. Mēs mīlam, neskatoties uz viņu kļūdām un trūkumiem. Tikai mīlestībā mēs mācāmies netiesāt citus, jo mūsu pašu kļūmes un nepilnības padara mūs tikpat vainīgus. Mēs varam raudāt kopā ar viņiem par to, ko viņi ir izdarījuši, un, kā vien varam, palīdzēt tikt tam pāri. Galu galā, kam tad ir domāti draugi, ja ne šādai palīdzībai?

Atceries kādu reizi, kad tu smagi kļūdījies un tev tika piedots, tev palīdzēja un mierināja. Ko tas stāsta par to, kā tev vajadzētu izturēties pret citiem? _____

Esi taisnīgs!

Patiesa mīlestība nav akla. Tas, ka mēs "apklājam" kāda kļūdu mīlestībā, nenožīmē, ka mēs neredzam grēku un to kā tādu neatzīstam. Mīlestība un taisnība iet roku rokā. Ebreju vārds "taisnība" (tsedeg) nozīmē arī "mīlestība", "žēlsirdība". Mums nevar būt patiesa līdzjūtība, ja mēs neesam taisnīgi un mēs nevaram būt taisnīgi, ja mums nav līdzjūtības un mīlestības. Abiem ir jābūt kopā.

Piemēram, žēlsirdībai pret trūcīgajiem nevajadzētu tikt parādītai uz taisnības rēķina – tāpēc dots padoms neliecināt netaisni par labu trūcīgajam tiesā (2. Moz. 23:3). Ja mīlestība uzliek mums pienākumu palīdzēt trūcīgajiem, tad būtu netaisni nostāties viņu pusē, kad viņi ir rīkojušies nepareizi, tikai tāpēc, ka viņi ir trūcīgi. Taisnībai un patiesībai tāpēc vajadzētu būt kopā ar mīlestību un līdzjūtību. Šis gudrais līdzsvars raksturo Toru, Dieva likumu, un to māca un atbalsta Sakāmvārdu grāmata.

Izlasi Sak. 17:10, 19:25! Ko šie panti stāsta par nepieciešamību norāt? ____

Fakts, ka Sak. 17:10 seko uzreiz pēc aicinājuma aplāt kļūdu mīlestībā (Sak. 17:9), nav nejaušība. Bāršanas pieminēšana saistībā ar "mīlestību" noliek mīlestību pareizā vietā. Pants runā par stingru rājienu.

Izlasi Jāņa 8:1-11! Kā Jēzus izturējās pret atklātu grēku? ____

"Piedodot sievietes grēkus un iedrošinot to dzīvot labāku dzīvi, Jēzus raksturs mums atmirdz pilnīgas taisnības skaistumā. Lai gan Viņš neattaisno grēku, nedz arī mazina grēka vainu, tomēr Viņš cenšas nevis notiesāt, bet glābt. Pasaule grēcīgo sievieti varēja tikai nicināt un nonievāt, bet Jēzus runā mierinošus un cerības pilnus vārdus. Bezgrēcīgais iežēlojas par grēcinieces vājumu un sniedz tai pretī savu palīdzīgo roku. Liekulīgie farizeji apsūdz, bet Jēzus saka: "Ej un negrēko vairs!" (E. Vaita "Laikmetu ilgas" 462. lpp.)

Atkal vārdi

Izlasi Sak. 18. nod.! Lai gan šeit ir runa par dažādām tēmām, pievērs uzmanību tam, kas ir teikts par vārdiem. Kādas svarīgas domas te ir izteiktas par to, ko mēs sakām un ko nesakām? _____

Mūsu uzmanība atkal tiek pievērsta vārdu realitātei un spēkam. Šajā gadījumā mēs redzam, kā mulķi izmanto savas mutes paši sev par postu. 13. pants ir īpaši pamācošs. Cik viegli ir runāt, pirms tam uzmanīgi neuzklausot un neizšķirot, kas mums ir pateikts. Cik daudzas reizes mēs būtu aiztaupījuši sev un citiem liekas sāpes un konfliktus, ja vien mēs būtu iemācījušies rūpīgi pārdomāt, ko esam dzirdējuši, pirms uz to atbildam. Reizēm klusēšana patiešām ir vislabākā atbilde.

Izlasi Sak. 18:4! Kāpēc gudrā vārdi ir kā dziļi ūdeņi? _____

Salīdzinājums "dziļi ūdeņi" Sakāmvārdu grāmatā ir lietots pozitīvā nozīmē, lai atainotu gudrību (Sak. 20:5). Tajā izteikta miera ideja, bet arī dziļums un bagātība. Gudrais nav virspusējs. Viņa vārdi nāk no personīgu pārdomu un pieredzes dziļumiem. Kurš gan nav bijis pārsteigts par dziļajām domām un uzskatiem, ko pauž tie, kam ir gudrība un atziņa!

Izlasi Sak. 18:21! Ko tas nozīmē? _____

Sakāmvārdi atkal mums pasaka, ko mums jau vajadzētu zināt: mūsu vārdi ir spēcīgi un tie var būt spēks uz labu vai ļaunu, pat uz dzīvību un nāvi. Cik uzmanīgiem tad mums ir jābūt, izmantojot šo spēcīgo ieroci!

Atceries, kad kāda cilvēka vārdi tevi ir smagi ievainojuši! Ko tas tev ir iemācījis par vārdu spēku? Ko no tā vari mācīties, cik uzmanīgam ir jābūt savos vārdos? _____

Stāsta divas puses

Izlasī Sak. 18:2! Kāpēc muļķiem nav vajadzīgs laiks, lai veidotu savus uzskatus? _____

Muļķi ir pārliecināti par sevi un tik dedzīgi izteikt savu viedokli, ka viņi nav ieinteresēti mācīties no citiem. Viņu aizvērtie prāti darbojas kopā ar atvērtajām mutēm. Tā ir nāvējoša kombinācija. Cik uzmanīgiem mums ir jābūt, lai nesāktu darīt to pašu, īpaši jautājumos, kuros mēs esam pārliecināti, ka mums ir taisnība.

Galū galā, vai mēs visi kaut kādā brīdī neesam jutušies ļoti pārliecināti par kādu jautājumu, vēlāk ieraugot, ka mums nav taisnība? Tas nenozīmē, ka mums savos uzskatos ir jābūt vājiem. Tas nozīmē tikai to, ka mums ir nepieciešama pazemība, ka nevienam no mums nav visu pareizo atbilžu, un, pat ja mūsu atbildes ir pareizas, patiesība bieži ir dziļāka un niansētāka, nekā mēs to spējam novērtēt vai saprast.

Izlasī Sak. 18:17! Kāda svarīga doma mums šeit ir pateikta? _____

Tikai Dievam nav vajadzīgs otrs viedoklis, jo Viņa dabā tas jau ir – Viņa acis ir visur (Sak. 15:3). Dievam ir spēja redzēt jebkura jautājuma visus aspektus. Turpretī mums parasti ir ļoti šaurs visa redzējums. Un mūsu uzskatiem ir tieksme kļūt vēl šaurākiem, ja ieņemam zināmas pozīcijas, īpaši jautājumos, kas, pēc mūsu domām, ir svarīgi.

Taču kā mums vajadzētu zināt, jebkuram stāstam vienmēr ir divas vai pat vairāk puses! Jo vairāk informācijas mums ir, jo labāk mēs varam izveidot pareizo skatījumu uz konkrēto jautājumu.

Atceries kādu reizi, kad tu bijī pilnīgi pārliecināts par kaut ko, varbūt tas ir kāds uzskats, pie kā tu esi turējies visu dzīvi, beigās uzzinot, ka esi bijis nepareizās domās. Ko tas māca par vajadzību būt atvērtam pret iespēju kļūdīties jautājumos, kuros tu šobrīd esi dedzīgs? _____

Esi uzticams

Kēniņam vajadzēja iecelt jaunu ministru augstākajā savas valstības postenī. Šim nolūkam viņš sarīkoja sacensības melošanā: kurš varēs pastāstīt vislielākos melus. Pieteicās visi viņa ministri, un katrs nāca un stāstīja savus vislielākos melus. Bet kēniņš nebija apmierināts. Viņu meli likās kropli. Tad kēniņš jautāja savam vistuvākajam un visuzticamākajam padomdevējam: "Kāpēc tu nepieteicies?" Padomdevējs atbildēja: "Man žēl, ka esmu Jūs sarūgtinājis, majestāte, bet es nevaru pieteikties."

"Kāpēc ne?" kēniņš jautāja.

"Jo es nekad neesmu melojis," padomdevējs atbildēja.

Kēniņš nolēma iecelt viņu postenī.

Mums kā grēciniekiem melošana padodas vieglāk, nekā mēs domājam. Šī iemesla dēļ, cik uzmanīgiem mums ir jābūt savos vārdos!

Izlasī Sak. 19. nod.! Lai gan šeit aizskartas daudzas tēmas, kas ir pateiktas par melošanu? _____

Sakāmvārdu grāmata aizstāv augstu ētisko standartu. Labāk ir palikt trūcīgam vai pat zaudēt paaugstinājumu, ja mums ir jāmelo, lai to iegūtu, ja mums ir jāupurē savs godīgums (Sak. 19:1), ja ir jākrāpjas vai ja tāpēc jāzaudē uzticība (Sak. 19:22).

Izlasī Sak. 19:9! Kāda ir liecinieka atbildība? _____

Melošana pati par sevi ir pietiekami slikta. Bet melot tiesā un pēc zvēresta ir vēl sliktāk. Daudzās zemēs nepatiesa liecība ir kriminālnoziedzums un pie tam – nopietns. Lieciniekam tāpēc ir jādod uzticama liecība. Nav nejaušība, ka šis pants seko pēc tam, kad ir minēts "draugs tādām, kas dāsni dod" (Sak. 19:6) un nabags, ko ienīst viņa draugi un pat viņa brāļi (Sak. 19:7). Doma ir tāda, ka lieciniekiem nevajadzētu ļaut sevi uzpirkt vai ietekmēties no to cilvēku statusa, par ko viņi liecina.

Izlasī 5. Moz. 24:10-22! Kāds svarīgs princips šeit ir redzams, un kā mums vajadzētu to attiecināt uz sevi un uz mūsu izturēšanos pret tiem, kas ir trūkumā? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

"Tenkošanas un baumošanas gars ir viens no sātana īpašajiem līdzekļiem, lai sētu strīdus un nesaskaņas, lai atšķirtu draugus un grautu daudzu ticību mūsu nostājas uzticamībai. Brāļi un māsas ir pārāk gatavi runāt par kļūdām un nepilnībām, kas, pēc viņu domām, ir citiem, un īpaši tiem, kas nes nesatricināmi rājiena un brīdinājuma vēsti, ko viņiem devis Dievs." (E. Vaita "Liecības draudzei" 4. sēj., 195. lpp.)

"Šo kurnētāju bērni klausās atvērtām ausīm un uzņem sevī neapmierinātības indi. Tā vecāki, paši to neapzinādamies, noslēdz pieeju, caur kuru būtu aizsniedzama bērnu sirds. Cik daudzas ģimenes papildina savas ikdienas maltītes ar šaubām un aizdomām. Viņi izanalizē savu draugu raksturu un pasniedz to kā gardu saldo ēdienu. Dārgie apmelojumu kumosi iet apkārt galdam, un par tiem spriež ne tikai pieaugušie, bet arī bērni. Tā apkauno Dievu. Jēzus sacīja: "Ko jūs esat darījuši vienam no šiem Maniem vismazākajiem brāļiem, to jūs Man esat darījuši." Tāpēc, kas apmelo un ceļ neslavu Kristus kalpiem, tie nonievā un nozākā tieši Kristu." ("Liecības draudzei" 4. sēj., 195. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ir vienmēr grūti tad, ja kāds, ko tu mīli un par ko rūpējies, rīkojas nepareizi. Un ir tik viegli censties viņus piesegt. Kā mēs varam iegūt pareizo līdzsvaru šādās situācijās? Mums noteikti ir jāparāda žēlastība, tāpat kā mums ir parādīta žēlastība, kad esam kļūdījušies – par to nav šaubu. Bet vai žēlastība vienmēr vai vispār var nozīmēt, ka cilvēks var grēkot, nesāņemot sodu un nesaskaroties ar sekām? Kāda būtu pareiza rīcība šādās situācijās?

2. Kā bija teikts šīs nedēļas tēmā, lielākā daļa jautājumu šajā dzīvē ir ļoti sarežģīti un tiem ir daudz aspektu. Pat tās lietas, ko mēs uzskatām par pareizām, parasti ir daudz sarežģītākas, nekā mēs varam aptvert. Kā mēs varam iemācīties būt atvērti, vienlaikus nebūdami nesaprašas?

3. Kādos veidos mēs varam melot, nepasakot neviena vārda?

8. TĒMA 14.–20. FEBRUĀRIS

GUDRĪBAS VĀRDI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak. 20. nod., 1. Kor. 12:14-26, Jer. 9:23, 24, Sak. 21. nod., Mat. 25:35-40, Sak. 22. nod.

ATMIŅAS PANTS:

“Daudzi saukā: es – uzticīgs! – bet atrodi vienu, uz ko var paļauties!”
(Sak. 20:6)

3ināmā mērā (patiesībā lielā mērā) mēs visi esam savas apkārtējās vides produkti. Lai gan iedzimtībai ir liela loma, vērtības, pie kurām mēs turamies, nāk no mūsu apkārtnes – no mūsu mājām, izglītības, kultūras. No zīdaiņa vecuma mūs ietekmē tas, ko redzam un dzirdam.

Diemžēl tas, ko mēs redzam un dzirdam, ne vienmēr mums ir vislabākais. Pasaule ap mums ir grēcīga visos veidos, un tā mūs noteikti ietekmē negatīvi. Neskatoties uz to, mums ir dots Svētā Gara apsolījums un Dieva Vārds, kas norāda uz kaut ko augstāku un labāku nekā pasaule.

Šajā nedēļā aplūkosim dažādus sakāmvārdus un praktiskās patiesības, ko tie izsaka, – patiesības, kas, uzņemtas sirdī un ieviestas dzīvē, patiešām var palīdzēt mums uzvarēt šīs kritušās pasaules negativismu un sagatavoties labākai pasaulei.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 21. februārī!

Mēs visi esam vienlīdzīgi

Izlasī Sak. 20:12! Ko tas mums māca par visu cilvēku vērtību? _____

Atšķirībā no evolūcijas teorijas, kas mūs visus uzskata par neko, par bezjēdzīga kosmosa nejaušu produktu, Bībele māca, ka visi cilvēki ir Dieva radīti (sk. arī Ap.d. 17:26). Tā arī nav nejaušība, ka Tomass Džefersons pamatoja visu cilvēku vienlīdzību tieši ar to, ka tie ir Dieva radīti. Kungā un tikai Viņā mēs esam vienlīdzīgi.

Lai gan mums visiem ir viens Radītājs, tas nenožīmē, ka visi ir vienādi. Pat identiskie dvīņi neuzvedas vienādi. Vēstulē korintiešiem Pāvils runā par mūsu atšķirībām un uzsver to, ka tām nevajadzētu likt mums justies pārākiem, bet tā vietā vajadzētu palīdzēt mums redzēt mūsu vajadzību citam pēc cita. "Acs nevar sacīt rokai: tu man neesi vajadzīga, – vai arī galva kājām: man jūs neesat vajadzīgas." (1. Kor. 12:21)

Izlasī Sak. 20:9! Kas vēl padara mūs visus vienlīdzīgus? _____

Arī grēks ir universāls izlīdzinātājs. Atbilde "neviens" uz sakāmvārda retorisko jautājumu izceļ cilvēka traģisko un bezcerīgo stāvokli. Visi ir vāji un mirstīgi, un to nevar izmainīt visas pasaules nauda un vara. Tomēr Rakstu kontekstā šai atsauksmei uz cilvēka grēcīgumu nevajadzētu novest izmisumā, jo Jēzus nāve pie krusta un Viņa augšāmcelšanās ir sagatavojusi ceļu ikvienam grēciniekam, lai viņam būtu mūžīgās dzīvības apsolījums. Un šī dzīvība iegūstama tikai ticībā Viņam, nevis ar darbiem.

„Ja cilvēks ar nevienu no saviem labajiem darbiem nevar nopelnīt glābšanu, tad tai ir jābūt pilnīgi no žēlastības, ko saņem grēcinieks, jo viņš ir pieņēmis Jēzu un tic Viņam. Tā ir dāvana bez maksas. Par taisnošanu ticībā nav jāstrīdas. Un visi šie strīdi izbeigsies, tiklīdz tiks saprasts jautājums, ka kritušā cilvēka nopelni viņa labajos darbos nekad nenodrošina viņam mūžīgo dzīvību” (E. Vaita "Ticība un darbi" 20. lpp.)

Vai esi kādreiz juties pārāks (vai mazvērtīgāks) par citiem cilvēkiem? (Tev gan nekādā ziņā nevajadzētu salīdzināt sevi ar citiem.) Ja jā, tad ko krusts tev stāsta par mūsu visu vienlīdzību? _____

Dzīves pārbaudījums

“Viņi veiktie darbi tos pavada,” par taisno atalgojumu saka Atkl. 14:13. Tikai nākotne apliecinās katra cilvēka patieso vērtību. Ļaudis var lielīties ar savu labklājību, zināšanām, fizisko veiklību un varbūt tas viss ir patiesība. Bet ko tas nozīmē Dieva acīs? Tik bieži rakstura īpašības, sasniegumi un darbi, ko cilvēki uzskata par svarīgiem vai iespaidīgiem, izrādās bezjēdzīgi sārnī, kas tie patiesībā arī ir. Galu galā, padomā par tiem morāli vajajiem raksturiem, kas bieži sastopami izklaides industrijā un ko pielūdž un apbrīno līdzjutēji. Tas, ko mēs ceļam par elku un pielūdžam, ir spēcīga liecība tam, cik krituši esam.

Izlasī Sak. 20:6 (sk. arī Jer. 9:23, 24; Marka 9:35)! Ko šie panti mums stāsta par Dieva patiesajām vērtībām? _____

Tas nav viens sensacionāls mīlestības darbs vai upuris, kas parāda mūsu attiecību augsto kvalitāti, bet ilgstošas un regulāras mazo darbu sērijas, ko mēs pacietīgi un noteikti veicam ik dienas. Ikdienas maltīte, kas pasniegta dzīvesdraugam, nepārtrauktās rūpes par slimu tēvu vai māti, nenogurstošas pūles darbavietā. Visi šie pazemīgie darbi dzīvē ir pierādījums tam, ka ticība ir īsta. Izturīga uzticība ir vērtīgāka nekā intensīvi, bet retu reizi veikti mīlestības darbi.

Šis princips ir patiess arī mūsu attiecībās ar Dievu. Ir daudz grūtāk un daudz vērtīgāk dzīvot Dievam, nekā mirt Viņam kaut vai viena vienīga iemesla dēļ – jo dzīvošana prasa ilgāku laiku nekā miršana. Svētais, kas dzīvo Dievam, ir lielāks nekā mocekļis, kas mirst Viņa dēļ. Ikviens var teikt, ka tic Dievam un kalpo Viņam; jautājums ir – cik tas ir ilgstoši? Kā Jēzus teica: “Bet, kas izturēs līdz galam, tas tiks izglābts.” (Mat. 24:13)

Kā, ar pacietību, laipnību un labprātību palīdzot kādam viņa vajadzībās, tu vari atklāt viņam Kristu? Cik labprātīgs esi to darīt, lai arī ko tas tev maksātu?

Gaidi uz Kungu

Izlasi Sak. 20:17, 21:5! Kādu praktisku mācību mēs varam atrast šajos pantos? _____

Zaglis, kas zog maizi, to iegūst ātrāk nekā tas, kam jāstrādā, lai to iegūtu. Tirgotājs, kas melo, lai pārdotu savu preci, var ātrāk kļūt bagāts nekā godīgais tirgotājs (salīdzini Sak. 21:5 ar nākamo pantu). Tomēr sakāmvārds saka, ka nākotne pārvērtīs saldumu par “zvīrgzdiem” un ātri iegūta bagātība kļūs par nabadzību. Pants sniedz mums vairākus piemērus, lai ilustrētu šī novērojuma pareizumu:

1. Mantojums (Sak. 20:21). Pārāk ātri iegūta mantojuma pieminēšana (vecāki varbūt vēl ir dzīvi) seko tāda cilvēka nosodījumam, kas izsaka lāstu saviem vecākiem (Sak. 20:20). Šo divu pantu saistība ir ļoti nozīmīga. Dēls (vai meita) izsaka lāstu vecākiem un vēlas, lai viņi būtu miruši. Bērns varbūt pat ir perinājis vecāku nāvi, lai dabūtu mantojumu. Šādas uzvedības izredzes ir traģiskas: lākturis, ko viņš šobrīd bauda, kļūs par “dziļu tumsu” (20.p., NKJV) un viņa lāsts pret vecākiem pagriezīsies pret viņu pašu, jo viņam “nebūs svētības līdz pat galam” (21.p. NKJV).

2. Atriebība (Sak. 20:22). Šoreiz sakāmvārds uzrunā upuri, kas var tikt kārdināts atriebties viņam nodarītā ļaunuma dēļ. Padoms ir vienkārši “gaidīt uz Kungu” (NKJV). Tikai tad tu būsi glābts – tas nozīmē, ka atriebības meklēšana ir nopietns risks. Sak. 25:21, 22 uzsver tādu pašu pamācību, izmantojot salīdzinājumu ar kvēlojošām oglēm uz ienaidnieka galvas – ēģiptiešu rituāls, kas izsaka nožēlu un atgriešanos. Ja tu nemeklēsi atriebību, tad, kā apsola Sak. 20:22, Kungs tevi izglābs un procesā (papildina Sak. 25:21, 22) tu izglābsi savus ienaidniekus, ļaunu uzvarot ar labu (Rom. 12:21).

Kā tu vari iemācīties vairāk līdzināties Kristum savā raksturā, ja runa ir par ļaunuma uzvarēšanu ar labu? Kāpēc tas ir tik pretējs mūsu mantotajai dabai? Kāpēc nomiršana sev ir vienīgais veids, kā sasniegt šo mērķi? _____

Līdzjūtība pret trūcīgajiem

Cilvēka raksturu mazāk vērtē pēc gudrības vai pat reliģiskās nodošanās, bet drīzāk pēc gatavības palīdzēt nabagiem un trūcīgajiem. Ne jau pēc tā, kas tev ir, vērtē tavu raksturu. Kas tu esi savam tuvākajam – tā ir rakstura mēraukla. Samarietis, kas glābj savu tuvāko, ir tuvāk Dieva valstībai nekā garīgais priesteris (Lūk. 10:26-37). Sakāmvārdu grāmata uzsver un paskaidro šo prioritāti.

1. Dieva dēļ. Pirmais iemesls, lai padarītu to par prioritāti, ir pats Dievs, kam līdzjūtība pret trūcīgajiem ir vērtīgāka nekā reliģiskā dedzība (Sak. 19:17, 21:13). Tava iejūtība pret trūcīgajiem un konkrētie darbi viņu labā Dievam skaitīsies daudz vairāk nekā kāds no taviem dievbijīgajiem darbiem. Patiesībā Dievs ir personīgi iesaistīts šajā darbā – tik ļoti, ka tad, kad mēs dodam trūcīgajiem, mēs patiesībā dodam Dievam (Mat. 25:35-40).

Izlasi Mat. 25:35-40! Kas šeit teikts par to, cik ļoti Jēzus identificē sevi ar tiem, kas ir trūkumā? Kā šai patiesībai vajadzētu ietekmēt mūsu izturēšanos pret šādiem cilvēkiem? _____

2. Trūcīgo labā. Otrais iemesls ir trūcīgā persona, ko Dievs ir radījis tikpat noteikti kā bagāto (Sak. 22:2). Vienlīdzība starp cilvēkiem, balstīta uz faktu, ka Dievs ir radījis visus, padara trūcīgos tādas pašas uzmanības cienīgus kā bagātos cilvēkus. Mums vajadzētu mīlēt savus tuvākos par to, kas viņi ir: pēc Dieva līdzības radītas būtnes.

Vienlaikus padomā, cik daudz laba tev pašam dod palīdzēšana trūcīgajiem. Mūsu daba ir savtīga, mēs sliecamies raudzīties uz sevi vispirms un pāri citiem. Atdodot sevi, mēs mācāmies nomirt sev un labāk atspoguļot Kristus raksturu. Kas var būt vēl vērtīgāks par to?

Kādā ziņā tu vari gūt lielāku personīgo gandarījumu, palīdzot citiem, kas ir trūkumā, nekā rūpējoties tikai par sevi? _____

Audzināšana

Ebreju vārds "audzināšana" radies no vārda, kas nozīmē "izveidot" un "sākt". Visas šīs nozīmes ir ietvertas ebreju uzskatos par audzināšanu: "uzvedot puisēnu uz ceļa" (Sak. 22:6), mēs veidojam, mēs sākam un mēs liekam pamatu nākotnei. Vecāki un audzinātāji tāpēc ir atbildīgi par savu bērnu nākotni un līdz ar to par pasaules nākotni. Tas, ko mēs darām ar saviem bērniem tagad, ietekmēs sabiedrību nākamajās paaudzēs.

Izlasi Sak. 22:6! Kas šeit ir pateikts par to, cik svarīgi ir pareizi audzināt bērnus? _____

Zīmīgi, ka ebreju vārds "audzināt" ir tas pats vārds, kas lietots, runājot par tempļa "iesvētīšanu" (1. Ķēn. 8:63, KJV). Agrīnā audzināšana nozīmē novēlēt Dievam savus bērnus tādā pašā veidā, kā tika iesvētīts templis. Tam ir ietekme uz mūsu glābšanu, pat pāri mūsu pašu dzīvei. "Vecākiem ir uzticēts liels darbs audzināt un apmācīt savus bērnus nākotnei, nemirstīgajai dzīvei." (E. Vaita "Bērna vadonis" 38. lpp.) Tādai audzināšanai ir ietekme uz mūžību. Apustulis Pāvils, šķiet, atsaucas uz Sak. 22:6, kad viņš uzteic Timoteju par to, ka viņš jau no agras bērnības pazīst "Svētos Rakstus. Tie tev dod gudrību, lai nonāktu pie pestīšanas" (2. Tim. 3:15).

Izlasi Sak. 22:8, 15! Kādus principus mēs šeit atrodam? _____

Audzināšanu var salīdzināt ar "sēšanu". Mūsu sabiedrības un bērnu nākotne ir atkarīga no tā, ko mēs esam sējuši. Ja sēkla bija "netaisnība", tad mūsu audzināšana ("rīkste") cietīs neveiksmi, un mēs pļausim postu (8.p.). Ja mūsu sēkla būs aizskārusi bērnu sirdis (15. p.), tad mūsu audzināšanas rīkste aizdzīs mulķību tālu prom no viņiem.

Mēs tik bieži mācām citus (īpaši bērnus) ar savu piemēru. Padomā par savu piemēru: Kādas sekas tu atstāj? Kādās jomās tavš piemērs varētu būt labāks? _____

PIEKTDIENA, 20. FEBRUĀRIS

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Vecākiem vajadzētu būt patiesuma paraugam, jo tā ir mācība, kas ik dienas jāsēj bērnu sirdīs. Nelokāmam principam vajadzētu pārvaldīt vecākus visās viņu dzīves jomās, sevišķi bērnu audzināšanā un skološanā. [...] Vecāki, nekad nemelojiet, nekad nestāstiet nepatiesību ne ar vārdiem, ne ar rīcību. Ja jūs gribat, lai jūsu bērni būtu patiesi, esiet patiesi paši.” (E. Vaita “Bērna vadonis” 151. lpp.)

“Daudzi tēvi un mātes, šķiet, domā, ka savu pienākumu ir izdarījuši, apgērbjot, pabarojot savus mazos un izglītojot pēc pasaules standartiem. Vecāki ir par daudz aizņēmti savās darīšanās vai izpriecās, lai padarītu bērnu audzināšanu par savas dzīves uzdevumu. Viņi necenšas audzināt savus bērnus tā, lai tie savus talantus izlietotu Pestītāja godam. Sālamans neteica: “Pastāsti savam bērnam viņa ceļu, no tā viņš neatstājas arī tad, kad viņš jau vecs kļuvis.” Viņa vārdi bija: “Māci savam bērnam viņa ceļu, no tā viņš neatstājas arī tad, kad viņš jau vecs kļuvis.” (E. Vaita “Bērna vadonis” 38. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pakavējies vairāk pie Sak. 22:6 izteiktās domas! Kāpēc mums ir jābūt uzmanīgiem tajā, kā mēs to attiecinām? Tas ir, daudzi vecāki ir darījuši lielu darbu, audzinot savus bērnus, tomēr izauguši šie bērni izdara nepareizu izvēli. Kāpēc mēs nedrīkstam aizmirst brīvās gribas un lielās cīņas realitāti, aplūkojot šī panta nozīmi?

2. Aplūko vēlreiz trešdienas pētījumu pēdējo jautājumu. Ko tas stāsta par mums pašiem, ja mēs gūstam tādu gandarījuma izjūtu, palīdzot citiem, īpaši tad, ja neko nesaņemam atpakaļ? Ko šai patiesībai vajadzētu mums liecināt par to, kāpēc tik daudzi cilvēki, kam ir tik daudz pasaules bagātību, tomēr ir nelaimīgi?

3. Lai gan mēs neesam visi vienādi talantu, izglītības, pieredzes ziņā, mēs esam vienlīdzīgi vissvarīgākajā: mums visiem ir nepieciešams krusts glābšanai. Ko tas māca par visu cilvēku vienlīdzību un vērtību? Kā šai patiesībai vajadzētu ietekmēt mūsu izturēšanos pret visiem cilvēkiem?

9. TĒMA 21.–27. FEBRUĀRIS

TAISNĪBAS VĀRDI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak. 22., 23., 24. nod., 2. Moz. 22:21–27, Ef. 5:20, Ec. 33:8.

ATMIŅAS PANTS:

“Vai neesmu tev uzrakstījis trejkāršu gudrību, pilnu padoma un zināšanas, tev rādīdams īstos taisnības vārdus, lai tu vari sacīt taisnības vārdus tiem, kas sūtīja tevi!” (Sak. 22:20, 21)

Daži no šīs nedēļas sakāmvārdiem ir paralēli ēģiptiešu tekstiem. Svētā Gara vadībā Sālamans, iespējams, pārveidojis šos tekstus, saskaņā ar īpašo ebreju skatījumu. Šeit ēģiptiešu vārdi iegūst Israēla Dieva Garu un tādējādi kļūst par dievišķu atklāsmi.

Šis novērojums ir svarīgs, jo tas atgādina mums “taisnības” universālo raksturu. Tam, kas ir patiesība israēļietim, vajadzētu būt patiesībai arī ēģiptietim, citādi tā nebūtu patiesība. Ir patiesības, kas izmantojamas universāli, tās der ikvienam.

Šajās pamācībās izteiktā vēsts ir kopīga abām kopienām. Tas ir, lai arī kas tu būtu – ticīgais vai neticīgais, lai arī kur tu dzīvotu, ir dažas lietas, ko tev nevajadzētu darīt.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 28. februārī!

Patiesības atziņa

Izlasi Sak. 22:17, 18! Kas mums ir teikts, kā patiesībai vajadzētu ietekmēt mūsu dzīvi? _____

Pirmais skolēna pienākums ir klausīties un pievērst uzmanību: "Liec ausi un klausies." (Sak. 22:17) Citiem vārdiem: "Koncentrējies!" Izšķiroši ir tas, ka patiesības meklētājam ir jābūt nopietnam, viņam no sirds ir jāgrib mācīties pareizo, un tad tas arī jādara.

Bet nepietiek, ja skolēns tikai klausās vai pat intelektuāli saprot, ko viņam māca. Daži cilvēki ir apguvuši daudz Bībeles faktu, bet viņiem nav reālas atziņas jeb pieredzes ar Patiesību (Jāņa 14:6).

Patiesībai vajadzētu aizsniegt cilvēka būtnes visdziļākās vietas. Ebreju frāze Sak. 22:18 "sevi" attiecas uz "vēderu". Mācībai nevajadzētu palikt virspusē. Tā ir jāzagremo, jāuzsūc, un tai jāklūst par mūsu iekšējās būtnes sastāvdaļu. Ja vēsts reiz ir iekļuvusi dziļi mūsu sistēmā un iesakņojusies mūsos, tad tā nonāks līdz mūsu lūpām un mums būs spēcīga liecība.

Izlasi Sak. 22:19-21! Ko patiesības pieredzei vajadzētu paveikt mūsos? _____

1. Ticība (19.p.). Pirmais mērķis, mācot gudrību, nav pati gudrība kā tāda. Sakāmvārdu mērķis nav padarīt mācekļus inteligentākus un prasmīgākus. Skolotāja mērķis ir stiprināt mācekļu uzticību Kungam.

2. Pārliecība (21.p.). Audzēkņiem vajadzētu zināt, kāpēc šie "taisnības vārdi" ir neapšaubāmi. Viņiem ir jāzina, kāpēc viņi tic tam, kam tic. Ticība pēc definīcijas ir pārliecība par to, ko mēs īsti nesaprotam. Neskatoties uz to, mums tik un tā vajadzētu būt pamatotam iemeslam ticēt.

3. Atbildība (21.p.). Pēdējais audzināšanas solis ir līdzdalīt citiem šos "taisnības vārdus", ko esam saņēmuši. Tas ir mūsu kā tautas aicinājuma centrā.

Pārdomā visus loģiskos iemeslus mūsu, septītās dienas adventistu, ticībai! Kas ir šie iemesli, un kāpēc mums nekad nevajadzētu vilcināties turēt tos savā priekšā un līdzdalīt citiem? Pastāsti savu atbildi Bībeles izpētes grupā! _____

Nabagu aplaupīšana

Izlasi Sak. 22:22, 23; 23:10! No kā mēs šeit esam brīdināti? _____

Lai gan jebkurā gadījumā zagst ir nepareizi, šis aizliegums runā par nabagu un apspiesto aplaupīšanu, kas ir visievainojamākie. Viņi patiešām ir bezpalīdzīgi, un tāpēc Dievs par viņiem ir īpaši nobažījies (2. Moz. 22:21-27). Prātā nāk Dāvida gadījums, kas nogalināja Ūriju, lai varētu iegūt viņa sievu, un Nātana līdzība par aitīņu (2. Sam. 12:1-4). Nabagu aplaupīšana nav tikai noziedzīga rīcība: tas ir grēks pret Kungu (2. Sam. 12:13). Paņemot no kāda, kam ir mazāk nekā tev, ir sliktāk nekā laupīt. Tā ir arī glēvulība. Vai šie zagļi domā, ka Dievs neredz viņu rīcību?

Patiešām, Sak. 22:23 ietver domu, ka, pat ja zaglis nesaņem cilvēku sodu, Dievs to atmaksās. Atsauksme uz Izpircēju ("goel") Sak. 23:11 varbūt pat netieši norāda uz dievišķo scenāriju gala laika tiesā (Īj. 19:25).

Šis brīdinājums kopā ar citiem Bībelē runā par tiem, kam interesē tikai tūlītēji viņu rīcības "ieguvumi", nevis rezultāti ilgtermiņā. Viņi iegādājas īpašumus un paplašina tos uz citu rēķina, un šī iemesla dēļ viņi ir gatavi krāpties un nogalināt. Varbūt tagad tas viņiem sagādā prieku, bet viņi par to maksās vēlāk. Šai domai vajadzētu atņemt drosmi ne tikai zaglim; tai vajadzētu arī parādīt, ka mūsu ētiskās vērtības ir cieši saistītas ar Dievu kā valdnieku Valdnieku.

Anglijā ateisti uz pilsētas autobusiem izvietoja šādu saukli: "Varbūt Dieva nemaz nav. Beidz uztraukties un baudi dzīvi." Lai gan šo saukli varētu atspēkot ar daudziem argumentiem, padomā par šo vienu: ja Dieva nav, tad tiem, kas aplaupa nabagos un tiek cauri ar veselu ādu, patiešām nav jāuztraucas. Tad tie, kas ir izdarījuši lielu ļaunumu un, šķiet, ir palikuši bez soda, patiešām būs palikuši bez soda.

Kā ticībai Dievam un Viņa tiesas apsollījumiem vajadzētu palīdzēt mums iegūt prāta mieru attiecībā uz visu netaisnību, ko mēs sastopam mūsdienų pasaulē?

Greizsirdība pret ļaunajiem

No kā mūs brīdina Sak. 23:17; 24:1,2 un 24:19,20? _____

Kāpēc kādam vajadzētu apskaust ļaundari? Visdrīzāk ne jau grēku dēļ, ko viņi dara. Drīzāk viņu tūlītējā ieguvuma dēļ (labklājība, veiksmē, vara), ko viņi gūst, pateicoties ļaunajiem darbiem. To ļaudis bieži iekāro.

Lai gan visi veiksmīgie un bagātie cilvēki nav ļaundari, daži tomēr ir – iespējams, ka no tādiem cilvēkiem mēs esam brīdināti šajos pantos. Mēs redzam viņu "labo" dzīvi, un, no mūsu perspektīvas raugoties, īpaši ja mēs cīnāmies ar sevi, ir viegli apskaust to, kas viņiem pieder.

Tas gan ir ļoti šaurs un tuvredzīgs skatījums. Galu galā, grēka kārdinājums ir tā tūlītējais ieguvums: mums patīk tūlītējs apmierinājums. Skatījums tālāk par tagadni var pasargāt mūs no kārdināšanas. Tas ir, mums ir jāskatās tālāk par tūlītējo "ieguvumu", ko dod grēks, un jāpadomā par ilgtermiņa sekām.

Bez tam, kurš gan nav piedzīvojis, cik postošs ir grēks! Mēs nekad nevaram no tā atbrīvoties. Varbūt mēs varam to paslēpt no citiem tā, lai nevienam pat nenojaustu, ka mēs to darām – pat paši tuvākie cilvēki ne (lai gan ātrāk vai vēlāk viņiem tas nāk zināms, vai ne?). Vai arī mēs varam sevi maldināt, domājot, ka mūsu grēks nav tik slikts. (Galu galā, cik daudz cilvēku dara vēl ļaunākas lietas!) Bet ātrāk vai vēlāk mūs pārņem grēka sekas.

Mums ir jāienīst grēks tāpēc, ka tas ir grēks. Mums tas ir jāienīst tā dēļ, ko tas ir nodarījis mums, mūsu pasaulei un mūsu Kungam. Ja mēs gribam redzēt grēka patieso algu, tad paskatīsimies uz Jēzu pie krusta. Tas ir tas, ko ir maksājis mūsu grēks. Ar šo izpratni vajadzētu pietikt (lai gan bieži tā nav), lai mēs gribētu izvairīties no grēka un, cik vien iespējams, turēties tālu no tiem, kas mūs tajā grib ievest.

Vai esi kādreiz cīnījies ar greizsirdību saistībā ar cita veiksmi? Kas ir vislabākās zāles šai garīgi nāvējošajai problēmai? (Sk. Ef. 5:20.) _____

Ko mēs liekam savās mutēs

Tā nav nejaušība, ka cilvēka pirmā kārdināšana ir saistīta ar ēdienu (1. Moz. 3:3). Nepaklausība un nepareizu lietu ēšana bija tā, kas ienesa grēku un nāvi pasaulē (1. Moz. 3:1-7, Rom. 5:12). Mēs arī nedrīkstam palaist garām faktu, ka pirmo reizi vīna dzeršana Bībelē ir atklāta ļoti negatīvā un postošā stāstā (1. Moz. 9:21).

Izlasi Sak. 23:29-35! Kā šajos pantos ir atklāta alkohola lietošana? _____

Kurš gan personīgi nav redzējis, cik postošs var būt alkohols? Protams, ne katrs, kas dzer, kļūst par dzērāju. Bet visticamāk, ka tie, kas kļuvuši par dzērājiem, pirmo reizi nobaudot dzērienu, nevarēja iedomāties, ka viņi nonāks tādā stāvoklī.

“Cilvēks, kas ir izveidojis ieradumu dzert alkoholiskos dzērienus, ir neapskaužamā situācijā. Viņu nevar pārliecināt vai pierunāt aizliegt sev šo kārību. Viņa kuņģis un smadzenes ir slimas, viņa gribasspēks ir vājš un baudkāre – nekontrolējama. Tumsas valdnieks tur viņu saitēs, ko viņam nav spēka salauzt.” (E. Vaitas komentārs, The SDA Bible Commentary 3. sēj., 1162. lpp.)

Izlasi Sak. 23:1-8! Kāpēc mums vajadzētu kontrolēt savu baudkāri? _____

Šis brīdinājums ir kaut kas vairāk nekā tikai uzvedība pie galda. Bībeles pants ir brīdinājums tiem, kam patīk ēst un kam ir liela apetīte (Sak. 23:2). Salīdzinājums ar naža likšanu pie kakla ir īpaši spēcīgs: tas nozīmē ne tikai baudkāres iegrožošanu, bet arī liek domāt par risku veselībai un dzīvībai, ko var radīt pārēšanās. Ebreju vārds “bin”, kas tulkots kā “raugies vērigi”, izsaka domu par pārdomātu izvēli starp dažāda veida ēdieniem. Tādu pašu vārdu Sālamans lieto, kad viņš lūdz pēc gudrības, kas palīdzētu viņam “saprast, kas labs un kas slikts” (1. Kēn. 3:9). Inspirētajam autoram prātā ir kaut kas vairāk nekā tikai baudkāres kontrole. Viņa padoms attiecas arī uz banketiem un sociālo iedzeršanu, kad mēs sajūtam spiedienu un tiekam kārdināti “alkt pēc viņa gardumiem” (Sak. 23:3).

Atceries kādu, ko tu pazīsti, kura dzīvi ir izpostījis alkohols! Kāpēc ar šo piemēru vien vajadzētu pietikt, lai mēs nekad negribētu ļaut šai indei iekļūt mūsu ķermenī? _____

Mūsu atbildības

"Kad es ļaundarim teikšu: ļaundari, tev jāmirst! – bet tu nerunāsi ar ļaundari, brīdinādams to par viņa darbiem, tad ļaundaris mirs savas vainas dēļ, bet viņa dzīvību es atprasīšu no tevis!" (Ec. 33:8) Kāds garīgs pamatprincips šeit ir atklāts? Kā mēs saprotam šo domu un ieviešam savā ikdienas dzīvē? ____

Pirms kādiem gadiem kādā pilsētā uz ielas bija noticis uzbrukums sievietei. Viņa sauca pēc palīdzības, daudzi to dzirdēja, bet neviens neapgrūtināja sevi ar policijas izsaukšanu. Daudzi skatījās ārā pa logu un turpināja darīt iesākto. Drīz sievietes kliezieni apklusa. Vēlāk viņa tika atrasta mirusi no daudziem dūrieniem.

Vai cilvēki, kas dzirdēja viņas kliezienus, bet neko nedarīja, bija atbildīgi par viņas nāvi? Lai gan viņi paši neuzbruka, vai viņu vienaldzīgā rīcība viņu nogalināja?

Izlasī Sak. 24:11, 12, 23-28! Kādas svarīgas vēstis ietver šie panti? _____

Mozus likums skaidri brīdina, ka tie, kas nesniedz savu liecību, nesīs vainu (3. Moz. 5:1). Mēs varbūt nespējam cīnīties pret noziegumu, bet, ja mēs klusējam par to, ko redzam, tad līdzdalīsim vainu ar noziedzniekiem. Ar savu klusēšanu mēs kļūstam līdzvainīgi.

No otras puses, ja mēs liecinām par patiesību, izsakot "taisnus vārdus" (Sak. 24:26), mēs reaģējam atbilstoši un rīkojamies kā atbildīgi cilvēki. Šāda rīcība ir salīdzināta ar skūpstu uz lūpām, kas nozīmē, ka cilvēks rūpējas par otru.

Klusēt un neko nedarīt ir pietiekami traģiski – sieviete uz ielas tika nogalināta. Bet kā ir ar daudziem citiem ļaunumiem pasaulē: bads, karš, netaisnība, rasisms, ekonomiskā apspiestība? Kāda ir mūsu atbildība šajos gadījumos?

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

"Dvēseles ap mums ir jāpamodina un jāglābj, vai arī tās ies bojā. Mēs nedrīkstam zaudēt ne mirkli. Mums katram ir ietekme, kas stāsta vai nu par patiesību vai pret to. Es ilgojos sev līdzī nest nekļūdīgu apliecinājumu, ka esmu viena no Kristus mācekļēm. Mēs gribam kaut ko blakus sabata reliģijai. Mums ir vajadzīgs dzīvs princips un katru dienu izjust individuālo atbildību. Daudzi no tā izvairās, un sekas ir bezrūpība, vienaldzība, modrības un garīguma trūkums." (E. Vaita "Liecības draudzei" 1. sēj., 99. lpp.)

"Runājiet ticībā, dzīvojiet ticībā, izkopiet mīlestību uz Dievu. Lieciniet pasaulei par visu, kas Jēzus jums ir. Paaugstiniet Viņa svēto vārdu. Runājiet par Viņa labestību, runājiet par Viņa žēlastību un stāstiet par Viņa spēku." (E. Vaita "Our High Calling" 20. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Grupā pārrunājiet svētdienas tēmas pēdējo jautājumu. Ko mēs varam mācīties cits no cita atbildēm? Kā mēs varam mācīties vairot savu ticību tam, kam mēs ticam?

2. Kāds rakstīja: "Atceries divas lietas: Kristus nomira par tevi, un pieņāks diena, kad tu mirsi." Otrdienas tēmas kontekstā, kur bija runa par to, ka mums būs jāatbild par saviem grēkiem, kādu svarīgu mācību mums vajadzētu smelties no šīs domas?

3. Lūk, vēlreiz uzraksts uz Londonas autobusiem: "Varbūt Dieva nemaz nav. Beidz uztraukties un baudi dzīvi." Bez tā, kas bija teikts tēmā, kādas vēl problēmas tu saskati šajā izteicienā? Kāpēc Dieva eksistence būtu kaut kas tāds, par ko cilvēkiem vajadzētu sākt uztraukties? Ko tas mums stāsta par sātana izkropļoto Dieva raksturu daudzu cilvēku prātos? Grupā pārrunājiet, kā jūs varētu atbildēt uz šo saukli! Kādi īsi, kodolīgi saukļi varētu palīdzēt cilvēkiem ieraudzīt cerību, kas mums ir Dievā?

ZEM MASKAS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak. 25:2, 3; 26:11, 12; 1. Kor. 1:20, 21; Sak. 26:13-16; 27:5, 6.

ATMIŅAS PANTS:

“Nedižojies ķēniņa galmā un starp augstmaņiem nenostājies.” (Sak. 25:6)

Kiz krāšņās čūskas, kas izsaka saldus vārdus un kas izliekas nobažījiesies par Ievas laimi, slēpjas ienaidnieks, kas perina viņas nāvi (1. Moz. 3:1-6). Maskējies kā gaismas eņģelis, sātans sagatavo cilvēkam visbīstamāko slazdu (2. Kor. 11:14). Vēl bīstamāka un viltīgāka ir sevis krāpšana – kad mēs apgalvojam, ka esam tas, kas patiesībā neesam, mēs krāpjam ne tikai citus, bet arī sevi.

Ir dažādi krāpšanas veidi. Viens no biežāk sastopamajiem ir valoda. Daži šīs nedēļas sakāmvārdi runā par vārdiem, meliem, baumām, jaukiem vārdiem, kas ar jaukām skaņām un brīnišķīgām jūtām aplāj nejaukas domas un nodomus. Mums ir jābūt uzmanīgiem ne tikai tajā, ko sakām citiem, bet arī kā mēs uztveram to, ko citi saka mums. Varbūt šīs nedēļas tēmu varam apkopot šādi: “Redzi, es jūs sūtu kā avis vilku vidū, tad nu esiet gudri kā čūskas un bez viltus kā baloži.” (Mat. 10:16)

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 7. martā!

Dieva noslēpums

Dzīve ir noslēpumu pilna. Fiziķis Dāvids Doičs rakstīja, ka "ikdienas notikumi ir pārsteidzoši sarežģīti, ja tie ir izteikti fundamentālās fizikas terminos. Ielejot tējkannā ūdeni un ieslēdzot to, visjaudīgākie zemes datori nemūžam nevarētu atrisināt vienādojumus, kas paredzētu, ko visas šīs ūdens molekulas darīs – pat ja mēs kaut kādā veidā varētu noteikt viņu sākuma stāvokli un visas ārējās ietekmes, kas pats par sevi ir neatrisināms uzdevums." (Dāvids Doičs (2011. g. 21. jūlijs) *The Beginning of Infinity: Explanations That Transform the World* (Kindle Locations 1972-1975). Penguin Group. Kindle Edition)

Ja mēs esam samulsuši par kaut ko tik ikdienišķu kā ūdens molekulas, kā tad mēs varam gribēt saprast Dieva noslēpumus!

Izlasi Sak. 25:2, 3! Ko autors šeit vēlas pateikt, un kā mēs varam to attiecināt uz plašāku situāciju? _____

Dieva godību no ķēniņu godības atšķirīgu padara Viņa "noslēpumainā" daba un līdz ar to arī cilvēku nespēja pilnībā saprast Viņu. Ebreju sakne "str" ("noslēpt", "paslēpt"), no kā cēlies vārds "noslēpums", ebreju rakstos bieži lietots, lai raksturotu, kas padara Dievu par vienīgo patieso Dievu (Jes. 45:14, 15). Ir jautājumi, kas saistīti ar Dievu, ko mēs vienkārši nevaram saprast. No otras puses, ķēniņu godība ir viņu labprātība tikt izzinātiem. Caurspīdīgumam un atbildībai vajadzētu būt vadītāju pirmajām īpašībām (5. Moz. 17:14-20). Ķēniņa pienākums ir paskaidrot notikumus un to, ko viņš dara.

Dzīve ir pilna ar neatbildētiem jautājumiem, vai ne? Vienā sekundē nejauša notikumu gaita var nozīmēt izšķiršanos starp dzīvību un nāvi. Daži cilvēki piedzīvo vienu traģēdiju pēc otras, kamēr citiem klājas labi. Tas viss mums stāsta, ka mums ir jādzīvo ticībā. Kas notiek tavā dzīvē šobrīd, kas tev būtu jāpieņem ticībā, uzticoties Dievam? Kādas vēl tev ir izvēles? _____

Muļķis kā gudrais

Lai gan tas nav nesens izdomājums (īpaši Rietumu pasaulē), pēdējos gados ir nostiprinājies viedoklis, kas apgalvo, ka patiesība ir relatīva. Tas ir, – kas ir patiesība vienam cilvēkam vai vienai kultūrai, var nebūt patiesība citiem. Lai gan vienā līmenī tas vienmēr ir pareizi (ir zemes, kur automašīnas pārvietojas pa labo ceļa pusi, bet citur – pa kreiso), citā līmenī tā ir bīstama kļūda, īpaši morāles jomā. Ir noteiktas lietas, kas ir pareizas un kas nepareizas, vienalga, kur mēs dzīvojam un kam mēs personīgi dodam priekšroku. Mums savi uzskati jāpakļauj Dieva Vārdam un tajā atrodamajām patiesībām. Dieva Vārdam vajadzētu būt vienīgajam avotam, kurā mēs uzzinām, kas ir pareizi un kas nepareizi, kas ir labs un kas – ļauns.

Izlasī Sak. 26:11, 12. (Sk. arī Soģu 21:25; 1. Kor. 1:20, 21; 2:6, 7; 2. Kor. 1:12)! No kā mums visiem vajadzētu uzmanīties, lai to nedarītu? _____

Kā mēs redzam, doma par darīšanu, kas katram šķiet pareizs viņa paša acīs, nav nekas jauns. Tomēr toreiz tas bija tikpat nepareizi kā tagad. Kā jau mēs redzējām, neviens no mums nesaprot visu, patiesībā, mēs pilnībā nesaprotam neko. Mums visiem ir jomas, kurās mums ir jāaug un jāmacās, tāpēc mums vajadzētu vienmēr būt atvērtiem faktam, ka mēs nezinām visas atbildes.

Muļķu gadījumā, kā redzams šajā sakāmvārdā, iemesls, par ko vajadzētu bažīties, ir tas, ka viņu muļķīgās gribas ietekme sniedzas tālāk par viņiem pašiem. Tagad viņi ir vairāk pārliecināti par savu gudrību nekā jebkad agrāk, tāpēc viņi atkārtos savu muļķību. Viņi pat var būt tik pārliecināti, ka citi viņus uzskatīs par gudriem, godās viņus un meklēs pie viņiem padomu, kas var novest lielās problēmās (Sak. 26:8). Izplatīsies muļķība, bet, nosaukta par "gudrību", tā var nodarīt vēl lielāku kaitējumu. Muļķi ir tik dumji, ka viņi neapzinās savu muļķību.

Cik bieži tu tiec kārdināts padarīt relatīvu to, par ko tu zini, ka tās ir pamatvērtības, pamatpatiesības? Tomēr kas notiek, kad saduras noteiktas pamatvērtības? Kā mēs varam zināt, kuras ir pārākas par citām? _____

Slaists

“Mērc sliņķis bļodā roku – par grūtu šim celt to pie mutes.” (Sak. 26:15)

Tāpat kā studenti, kas vairāk laika un enerģijas velta tam, lai sagatavotos špikošanai eksāmena laikā, nevis lai mācītos, ironiski, ka slinki cilvēki čakli strādā, lai atrastu attaisnojumus savam slinkumam!

Izlasi Sak. 26:13-16! No kā mēs šeit tiekam brīdināti? _____

Sliņķim var būt taisnība: “Uz ceļa ir lauva!” (Sak. 26:13) Tāpēc gudrāk būtu palikt mājās un neizaicināt briesmas. Bet, to darot, mēs palaižam garām iespējas, ko piedāvā dzīve. Mēs nekad nevarēsim priecāties par rozes skaistumu, ja neriskēsim sadurties ar tās ērkšķiem. Mēs nespēsim virzīties uz priekšu, ja baidīsimies no šķēršļiem. Cilvēki, kas neuzdrīkstas uzņemties saistības, nekad nepiedzīvos dzīves pilnību.

Aplūko vēl citus salīdzinājumus šajos pantos. Tieši tāpat kā durvis svārstās eņģēs, bet nekur neaiziet, tā sliņķi grozās savās gultās. Tas ir, viņi vienkārši maina savas pozīcijas, bet nekur nenonāk.

Otrs salīdzinājums 15. pantā ir pat vēl šokējošāks. Viņi var ielikt roku bļodā, bet ir pārāk slinki, lai celtu to pie mutes un sevi pabarotu.

Vēl jaunāks ir viņu intelektuālais slinkums, viņu aizvērtais prāts un pārliecība par savām pozīcijām. Tāpēc viņiem vienmēr būs taisnība, viņi vienmēr būs gudrāki nekā septiņi gudri vīri (Sak. 26:16), viņi nebūs atvērti citiem viedokļiem, kas varbūt pat ir saprātīgāki. Tiem, kas domā, ka viņiem ir visas atbildes, parasti to nav vispār.

“Tiesā cilvēki netiks notiesāti par to, ka no visas sirds būs ticējuši meliem, bet gan par to, ka nebūs ticējuši patiesībai, jo būs laiduši garām iespējas mācīties, kas ir patiesība.” (E. Vaita “Sentēvi un pravieši” 55. lpp.) Kā mēs saprotamu savu lomu, dodot citiem “iespējas” mācīties patiesību? Kur sākas mūsu atbildība, un kur tā beidzas? _____

Draugs kā ienaidnieks

Ja mēs piedzīvojam lielāku vilšanos savos draugos nekā ienaidniekos, tad tas ir tāpēc, ka mēs sagaidām labu no draugiem un ļaunu no ienaidniekiem. Lai gan vienmēr tas tā nav, vai ne? Tāpēc Sakāmvārdi brīdina mūs, ka dažreiz draugi uzvedas kā ienaidnieki un ienaidnieki – kā draugi.

Izlasī Sak. 27:5, 6! Kad rājiens var būt mīlestības pazīme? _____

Mīlestība nav tikai skūpstī un saldi vārdi. Mīlestība reizēm liek mums norāt draugu vai bērnu un tā var riskēt būt nepatīkama, tiesājoša un kritiska. Mēs pat varam zaudēt draugus. Tomēr, ja mēs nebrīdinām draugus par to, ko viņi dara, īpaši ja tas viņiem kaitē, tad kas gan mēs esam par draugiem!

Atklāts rājiens ir arī zīme, ka mūsu mīlestība nav balstīta uz ilūzijām un izlikšanos, bet uz patiesību un uzticību.

Izlasī Sak. 27:17! Kāda ietekme var būt sadursmei starp draugiem? _____

Salīdzinājums, kur dzelzs asina dzelzi, liek domāt par abpusēju labumu. Draudzība, kas pārbaudīta patiesās sadursmēs, ne tikai uzlabos draudzības kvalitāti, bet arī stimulēs un stiprinās abas personības. Atbilstošie ieroči būs iedarbīgi. Mēs beigās būsim labāk sagatavoti nākotnes cīņām. Cilvēki, kas ieraujas sevī un savās pašu idejās un nekad neļaujas izaicinājumam, kur saduras dažādi uzskati, nepieaugs atziņā un raksturā.

Vai tu esi kādreiz saņēmis rājienu par kaut ko, kas tev ir sagādājis sāpes? Bet kā būtu, ja tu par to nebūtu saņēmis brīdinājumu? Paturot prātā savu piedzīvojumu, kā tu varētu otram izteikt rājienu glābjošā veidā, nevis tiesājoši vai kritizējoši? _____

Ienaidnieks kā draugs

Izlasī Sak. 26:17-23! Uzraksti kopsavilkumu tam, kas šeit pateikts! _____

Sakāmvārdi atkal runā par vārdu spēku, šoreiz pievēršoties kaitējumam, ko var nodarīt neslavas celšana un ķildas. Tie, kas runā sliktu par savu ienaidnieku tavā priekšā, lai tu domātu, ka viņi ir tavā pusē, patiešām ir kā "ogle": viņi "baro" kašķi un ieved tevi vēl lielākās nepatīkšanu ugunīs (21. p.).

Līdzīgi arī "kvēlas lūpas", kas izklausās tik daiļrunīgas, var slēpt "Jaunu sirdi" (23. p.). Politikis, kas grib tikt ievēlēts, tirgotājs, kas grib pārdot savu preci, izprieču meklētājs, kas grib pavest sievieti, – viņi visi zina, kāds spēks ir daiļrunībai.

Šo pantu mācība ir, ka mums vajadzētu būt uzmanīgiem un neticēt visām jaukajām runām, ko mēs dzirdam. Viņi ir bīstami tieši tāpēc, ka viņi ir jauki. Daži cilvēki ir labi runātāji. Viņi var izklausīties pārliecinoši, patiesi un gādīgi, lai gan viņu sirdīs notiek kaut kas pilnīgi cits. Lai gan mēs visi esam bijuši šādu cilvēku upuri, kurš gan nav bijis vainīgs, darot tieši to pašu: sakot cilvēkam vienu, bet domājot vai jūtot pavisam kaut ko citu? Sakāmvārdi šeit spēcīgi runā pret šo krāpšanu.

"Visam, ko dara kristieši, vajadzētu būt tik caurspīdīgam kā saules gaisma. Patiesība ir no Dieva; krāpšana visās tās neskaitāmajās formās ir no velna. [...] Nav viegli runāt precīzi patiesību. Mēs nevaram runāt patiesību, ja mēs to nezinām, un cik bieži aizspriedumaina pieredze, garīgi aizspriedumi, nepilnīgas zināšanas, kļūdas spriedumos neļauj nonākt pie jautājumu pareizas izpratnes! Mēs nevaram runāt patiesību, ja vien mūsu prātus pastāvīgi nevada Viņš, kas ir patiesība." (E. Vaita "Reflecting Christ" 71. lpp.)

Cik atvērts un caurredzams tu esi tajā, ko saki? Cik liela nesaskaņa ir starp taviem vārdiem un domām? Vai tu patiešām domā, ka šādu divkosību varēsi saglabāt nebeidzami? (Sk. Mat. 10:26, 27.) _____

PIEKTDIENA, 6. MARTS

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

"Svētā Gara spēks neatņem mums nepieciešamību trenēt savas spējas un talantus, bet māca, kā izlietot visus spēkus Dieva godam. Cilvēka spējas, īpaši Dieva žēlastības vadībā, var izlietot vislabākajiem nolūkiem virs zemes. Nezināšana nevienu neviena Kristus sekotāja pazemību vai garīgumu. Dievišķā vārda patiesības vislabāk var novērtēt intelektuāls kristietis. Kristu vislabāk var pagodināt tie, kas Viņam kalpo saprātīgi. Izglītības augstākais mērķis ir padarīt mūs spējīgus lietot Dieva doto spēku tādā veidā, lai tas atainotu Bībeles reliģiju un veicinātu Dieva godu.

Viņam, kas mūs ir radījis, mēs esam parādā par talantiem, kas mums ir uzticēti, un mūsu pienākums Radītāja priekšā ir attīstīt un uzlabot šos talantus." (E. Vaita "Counsels to Parents, Teachers and Students" 361., 362. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārrunājiēt vairāk noslēpumus, ar kuriem sastopamies ikdienas dzīvē – dabā, cilvēku attiecībās vai ticības jautājumos un saistībā ar Dieva raksturu un glābšanu. Viens no dzīves lielākajiem paradoksiem ir tas, ka, jo vairāk mēs mācāmies, jo vairāk saprotam, cik maz zinām. Kāpēc tas vēl vairāk attiecas uz garīgajām patiesībām?

2. Kuras "patiesības" patiešām ir relatīvas, ar kultūru saistītas un mainīgas? Kā mēs varam tās atšķirt no patiesībām, kas ir mūžīgas, universālas un nemainīgas? Kāpēc ir tik svarīgi zināt atšķirību starp tām? Kāpēc sajukums starp nosacītām patiesībām un mūžīgām patiesībām ir vienas no lielākajām briesmām, ar ko mēs saskaramies?

3. Ir teiciens, ka gudri cilvēki turas tuvu saviem draugiem, bet ienaidniekiem – vēl tuvāk. Ko tas nozīmē? Kā mums kā kristiešiem vajadzētu attiekties pret šādiem uzskatiem? Kā Mat. 10:16 var mums palīdzēt?

11. TĒMA 7.–13. MARTS

DZĪVOJOT TICĪBĀ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak. 28:4, 7, 9; Rom. 1:16, 17; Gal. 3:24; Sak. 28:5; 1. Jāņa 2:15-17; Sak. 29:13.

ATMIŅAS PANTS:

"Bailes no cilvēkiem ved slazdā – kas uz Kungu paļaujas, tas pasargāts!"
(Sak. 29:25)

Sik daudzas balsis sauc mūs no dažādām pusēm. Kā cilvēki zina, kas ir pareizi un kas – nepareizi? Atbildi varam rast Dievā un Viņa rakstītajā atklāsmē. Mums ir jānācās paļauties uz Dievu un paklausīt Viņa likumam. Tam pats par sevi sekos miers.

Jēzus mums to pateica, sakot, lai mēs vispirms dzenamies pēc Dieva valstības, un tad viss, kas mums ir nepieciešams, tiks nodrošināts (Mat. 6:33). Mums jāpadara uzticība un sekošana Dievam par savu pirmo prioritāti, citādi mēs par pirmo prioritāti padarīsim kaut ko citu, kas būs vienkārši un skaidri elkdievība. Un mēs varam iemācīties uzticēties Dievam, tikai dzīvojot ticības dzīvi. Kristieša ceļš tas arī ir – ceļš. Mums ir jāizdara izvēle darīt to, ko Kungs mums ir licis darīt, un tad jāatstāj sekas Viņa ziņā.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 14. martā!

Ievēro likumu

No 13 reizēm, kad Sakāmvārdu grāmatā lietots vārds "Torah" (likums, mācība), četras reizes ir 28. nodaļā (4. pants (divas reizes), 7. un 9. pants). Lai gan šis lietojums Sakāmvārdos parasti attiecas uz gudrā vīra "mācību" (Sak. 13:14), israēliešu tradīcijā vārdam ir garīga blakus nozīme – tas attiecas uz dievišķu atklāsmi, kā apstiprināts pašā Sakāmvārdu grāmatā (Sak. 29:18).

Izlasi Sak. 28:4, 7 un 9! Ko šie panti stāsta par likuma svarīgumu attiecībā uz to, kā mēs dzīvojam? _____

Israēla ļaudis no citām nācijām atšķirīgus nepadarīja viņu domāšanas veids vai pat viņu "garīgie" un abstraktie teoloģiskie uzskati. Dzīves konkrētās izvēles – tai skaitā, uzturs, atpūta, dabiskā vide un attiecības ar ģimenes locekļiem un kaimiņiem – padarīja viņus "svētus" jeb "nošķirtus" no visām citām tautām. Un ideālajā variantā šīm izvēlēm bija jācentrējas uz likumu un tajā atrodamajiem principiem.

Galu galā, mēs, cilvēki, nevaram būt gudri paši par sevi. Mēs pat nevaram vienmēr atšķirt labo no ļaunā (1. Ķēn. 3:9). Tāpēc mums ir vajadzīgs dievišķais likums, kas var palīdzēt mums iegūt izšķiršanas spējas. Citiem vārdiem, gudrības iegūšana nav atkarīga no intelektuāla vai garīga treniņa. Tā lielā mērā ir saistīta ar paklausību likumam, kas atrodas ārpus mums pašiem, mūsu kultūras, mūsu personīgās psiholoģijas un ilgām.

Tas, protams, ir likums, Dieva mūžīgais likums. Un sekošana šim likumam patiešām ir ticības darbība. "Es nekaunos evaņģēlija: tas ir Dieva spēks pestīšanai ikvienam, kas tic, jūdam vispirms un arī grieķim, jo tajā Dieva taisnība atklājas no ticības uz ticību, kā ir rakstīts: taisnais no ticības dzīvos." (Rom. 1:16, 17)

Kādas problēmas un sarežģījumus tu esi sev aiztaupījis, pateicoties tam, ka esi nolēmis ticībā ievērot Dieva likumu? Kas tavā dzīvē būtu citādi, ja tu to nebūtu ievērojis? _____

Meklē Kungu

Lai arī cik izšķirošs tas ir ticības dzīvei, likums (Tora) pats par sevi nav dzīvības avots. Tieši pretēji, likums norāda uz grēku, un grēks vada nāvē (sk. Rom. 7:7-13). Toru efektīvu padara tas, ka tā nāk no Dieva. Bez Dieva Tora būtu likumu kopums, kam nav nekāda sakara ar Viņa sākotnējo nodomu. Dzīve paklausībā Dieva likumam ir dzīve ar Dievu. Tora neaizstāj Dievu. Tā ir tikai skolotāja, kas (saskaņā ar Pāvila līdžību) vada audzēkņus pie sava meistara (Gal. 3:24).

Izlasī Gal. 3:24 un šī panta kontekstu! Kā likums norāda uz Jēzu, mēs patiešām varam būt "taisnoti ticībā"? _____

Sakāmvārdu grāmata nav tikai gudrības grāmata. Tā vispirms ir grāmata par Dievu, kas ir atklājis gudrību. Gudrības meklēšana, paklausot likumam, vilks mūs tuvāk Kungam un glābšanai, ko Viņš mums brīvi piedāvā ticībā Jēzum.

Izlasī Sak. 28:5! Kas mums ir vajadzīgs, lai "saprastu visu"? _____

Vārds "saprast" 5. pantā lietots divreiz, tieši tāpat kā vārds "bausība" 4. pantā. Abi panti ir saistīti: likuma ievērošana (4. pants) un Kunga meklēšana (5. pants) iet roku rokā. Tomēr šīs aktivitātes darbības lauks nav tikai zināt un darīt to, kas ir pareizs ("tiesa" 5. p.). Tā ir izpratne par "visu" vienkārši tāpēc, ka tā nāk no Dieva, kas ir "viss". Senajam Israēlam visu lietu zināšana nebija atdalīta no reliģiskās pieredzes. Ticība bija cieši saistīta ar inteliģenci un izpratni. Ticība bez domāšanas vai domāšana bez ticības nebija iedomājama, jo Dievs bija abu pamatā.

Kāpēc ticēt Dievam ir saprātīgi? Kāpēc neloģiskāk un nesaprātīgāk ir atmest Dievu, nevis ticēt Viņam? _____

Vārdi bagātajiem

Izlasi 1. Jāņa 2:15-17! No kā mēs šeit tiekam brīdināti, un kā mēs varam pasargāt sevi no briesmām, par kurām runāts šajos pantos? _____

Lai gan uzskati, ko nozīmē būt "bagātam", ir ļoti atšķirīgi, Sakāmvārdu grāmata dod pamācības, kā kļūt "bagātam" un kā apieties ar savu bagātību, kad tā ir iegūta.

1. Neiedzīvojies bagātībā uz trūcīgo rēķina (Sak. 28:8)! Tava bagātība nav taisnīga, ja tā ir iegūta uz trūcīgo rēķina. Kā mēs jau redzējām, Bībele ļoti spēcīgi runā pret tiem, kas izmanto trūcīgos, lai paši sev gūtu labumu.

2. Dod trūcīgajiem (Sak. 28:27). Pretēji "negausim" no Sak. 28:25, cilvēks, kas ir dāsns, tiks svētīts.

3. Strādā čakli (Sak. 28:19). Bagātībai nevajadzētu nākt zagšanas vai nejaušības rezultātā, bet gan kā mūsu čaklā darba atalgojumam. Iegūtais ir atkarīgs no mūsu darba kvalitātes. Mums savu bagātību vajadzētu nopelnīt.

4. Necenties kļūt bagāts ātri (Sak. 28:20, 22). Mūsu sakāmvārdi atklāj divus iespējamus scenārijus: (1) mēs pieveram acis pret kādu negodīgu rīcību un kļūstam tajā līdzdalībnieki (Sak. 28:22); (2) mēs esam tik kāri pēc savu vecāku bagātības, ka atņemam viņiem to, kas viņiem nepieciešams dzīvei (Sak. 28:24). Pat vēl jaunāk – tie, kas to dara, var attaisnot nepareizos darbus savā prātā tik ilgi, līdz viņi sevi pārliecina, ka nav darījuši neko nepareizi. Tāpēc viņi saka, ka tas nav pārkāpums.

Nauda šajā pasaulē ir ļoti ietekmīgs spēks, tāpēc Bībele runā par to daudz. Ja tu, tāpat kā ikviens cits, ilgojies pēc naudas, kā tu vari būt drošs, ka neiekritīsi lamatās, ko Jēzus sauca par "bagātības viltu" (Marka 4:19)? _____

Rokasgrāmata trūcīgajiem

Izlasi Sak. 29:13! Kas šeit ir apspriests? _____

Trūcīgie un bagātie ir vienlīdzīgi (Sak. 29:13). Salīdzinājums ar gaismu, kas ir izmantots šajā sakāmvārdā, nostāda šo jautājumu radīšanas perspektīvā. Gan bagātie, gan trūcīgie ir Dieva radīti (Sak. 22:2). Abi bauda dzīvības dāvanu, un saule spīd pār abiem. Tieši tāpat kā bagātajiem ir izteikts brīdinājums par izturēšanos pret trūcīgajiem, tiem savukārt ir jāmīl savi apspiedēji, kas atsevišķos gadījumos var būt bagātie (Mat. 5:44, 45).

Kāda ir Sak. 28:3 vēsts? _____

Trūcīgajiem ir tādi paši pienākumi kā bagātajiem (Sak. 28:3). Nabadzība nevar būt attaisnojums nekrietnai rīcībai. Fakts, ka tu vari būt apspiests, nedod tev tiesības apspiest citus. Jēzus līdzība par nepiedodošo kalpu, kas apspieda kādu, kas bija trūcīgāks par viņu pašu, parāda, ka šī reakcija, lai gan negaidīta no trūcīgā puses (jo liekas, ka trūcīgajam vajadzētu būt līdzjutīgākam pret citiem trūcīgajiem), nav neparasta (Mat. 18:22-35). Sak. 28:3 lietus, kas parasti ir svētība, kļūst par iznīcinošu straumi. Šis salīdzinājums ilustrē šādas uzvedības nepareizību un to, kādu vilšanos tā sagādā.

Kāda ir Sak. 28:6 vēsts? _____

Taisni trūcīgie ir labāki nekā netaisni bagātie (Sak. 28:6). Saskaņā ar tradicionālo gudrību, taisnajam nevajadzētu būt nabagam, jo nabadzība tiek uzskatīta kā sods par slinkumu (Sak. 24:34). Tomēr dzīves realitāte ir sarežģītāka. Nabagie var būt netaisnības vai ārpus viņu kontroles esošu apstākļu upuri. Tas bieži tā var būt. Tik un tā vērtību skala, ko aizstāv Sakāmvārdu grāmata, ir skaidra un nepārprotama. Taisnība ir svarīgāka nekā bagātība, un veiksmē nav drošs taisnības indikators.

Ko mēs varam darīt, kad esam kārdināti mainīt savas vērtības materiālā ieguvuma dēļ? Kā mēs varam pasargāt sevi no kaut kā tāda darīšanas, ko ir vieglāk izdarīt, nekā mēs spējam aptvert? _____

Mīlot patiesību

No visa, ko mēs varētu mācīt saviem bērniem, saviem audzēkņiem vai ikvienam, kas ir atvērts, lai mācītos no mums, varbūt vissvarīgākā mācība ir atrodama šeit, kur Pāvils, rakstot par pazudušajiem, saka, ka "viņi nepieņēma patiesības mīlestību" (2. Tes. 2:10). Tā kā Jēzus ir Patiesība, mācot citus mīlēt patiesību, mēs mācām viņiem mīlēt Jēzu. Vai tad citam kam ir kāda nozīme?

"Lai arī kādai pētīšanas nozarei mēs nenodotos, ar sirsnīgu vēlēšanos nākt pie patiesības, mēs nākam saskarsmē ar neredzamo, visspēcīgo Garu, kas darbojas visā un caur visu. Cilvēka prāts tiek vadīts savienībā ar Dieva prātu, īslaicīgais ar bezgalīgo. Šādas saskarsmes ietekme uz miesu, garu un dvēseli ir nenovērtējama." (E. Vaita "Audzināšana" 14. lpp.)

Izlasī Sak. 29:15 (sk. arī Sak. 29:19)! Kāds svarīgs princips šeit ir redzams – ne tikai audzināšanā, bet dzīvē kopumā? _____

Lai gan mūsu paraugs ir svarīgs – īpaši tiem, ko mēs nevaram norāt vai sodīt, dažos gadījumos ir vajadzīgs kaut kas vairāk. Īpaši tas attiecas uz bērniem. Reizēm bērni ir jāsoda, lai viņi paklausītu.

Mūsu daba ir kritusi un samaitāta, un tas iekļauj pat šīs brīnišķīgās mazās būtnes, ko mēs mīlam, – mūsu bērnus. Mēs neizdarām saviem bērniem neko labu, ja ļaujam viņiem darīt, ko viņi grib. Patiesībā bērniem disciplīna ir ne tikai nepieciešama, bet viņi to pat vēlas. Viņiem ir jāzina, ka robežas pastāv un ka viņiem ir jāpaliek tajās. Māte, kas domā, ka viņai ir jāciena bērnu brīvība un jāļauj tiem darīt, ko vien viņi grib, nekad nesakot "nē", piedzīvos beigās "kaunu" (Sak. 29:15) un, bez šaubām, sagādās ciešanas saviem bērniem – ja ne tagad, tad noteikti tad, kad bērni kļūs pieauguši.

Kādas mācības tu apguvi kā bērns, kas ir palikušas tev kā pieaugušajā? Kā šīs zināšanas ir palīdzējušas tev padarīt tagad savu dzīvi labāku? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

"Dieva likuma pamats ir visnemainīgākais taisnīgums, un tas ir tik pārdomāts, ka veicinās to cilvēku laimi, kas tos ievēros. [...] Reliģija vada cilvēku personīgās attiecības ar Dievu, bet ne tikai. Jo debesu principi ir jāizdzīvo dzīvē, lai tie varētu palīdzēt cilvēcei un svētīt to." (E. Vaita "Dieva dēli un meitas" 267. lpp.)

"Ārkārtīgā nevērība attiecībā uz bērnu audzināšanu Dievam veicinājusi jaunumu un iegrūdusi ienaidnieka rindās daudzus cilvēkus, kas pie saprātīgas vadības varēja būt Dieva līdzstrādnieki. Nepareizi uzskati un neprātīga mīlestība ir stiprinājusi tādas rakstura īpašības, kas bērnus darījušas nepatīkamus un nelaimīgus, kas sarūgtinājušas vecāku dzīvi un savu briesmīgo iespaidu izplatījušas no paaudzes uz paaudzi. Ikviens bērns, kam atļauj iet pašam savu ceļu, darīs negodu Dievam un apkaunos savu tēvu un māti. [...] Atstājot novārtā savu pienākumu un izdabājot bērnu nepareizajām tieksmēm, vecāki tiem aizslēdz Debesu pilsētas vārtus." (E. Vaita "Liecības draudzei" 5. sēj., 325., 326. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Krievu autors Ļevs Tolstojs, lai gan uzauga kristīgā ģimenē, daudzus gadus bija aizgājis no savas ticības. Vēlāk viņš piedzīvoja krīzi: Kas gan ir dzīve, īpaši ja tā beigsies ar nāvi? Lai gan viņš meklēja atbildes visās zinību jomās, viņš tās tur neatrada. Beigās viņš saprata, ka vienīgā loģiskā atbilde uz dzīves jēgas jautājumu ir atrodama ticībā, kas sniedzas tālāk par loģiku. Tas ir, viņa loģika lika viņam iet tālāk par loģiku – ticības pasaulē, lai iegūtu atbildes uz dzīves jēgas jautājumu. Kāpēc ticība Jēzum patiešām ir visloģiskākā izvēle, ko mēs varam izdarīt, attiecībā uz dzīves jēgu?

2. Kā tu saproti, ko nozīmē mīlēt patiesību? Kā mēs mīlam patiesību? Mīlēt patiesību, protams, nozīmē, ka mums vispirms tā ir jāiepazīst. Kā mēs nonākam pie patiesības atziņas? Un kā mēs varam būt droši, ka neļaujam nekam citam nostāties ceļā tam, ka patiesību mīlam pāri visam citam?

12. TĒMA 14.–20. MARTS

GUDRĪBAS PAZEMĪBA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak. 30. nod., Lūk. 18:9-14; Īj. 38-40:2, 1. Jāņa 1:9, Atkl. 3:14-18, Ps. 104:24.

ATMIŅAS PANTS:

“Laimīgi garā nabagie, jo viņiem pieder Debesu valstība.” (Mat. 5:3)

Bībelē pazemība ir svarīgs tikums. Vislielākais pravietis Mozus ir aprakstīts kā vispazemīgākais cilvēks, kas jebkad ir dzīvojis (4. Moz. 12:3). Saskaņā ar Mih. 6:8, galvenais pienākums, ko Dievs sagaida no cilvēkiem, ir “pazemībā staigāt ar Dievu”. Arī Jēzus uzsver, ka pazemība ir ideāls, ko kristietim vajadzētu pieņemt: “Tad nu ikviens, kas pats top pazemīgs kā šis bērniņš, ir lielākais Debesu valstībā.” (Mat. 18:4)

Galū galā, par ko gan cilvēks varētu lielīties? Katrs elpas vilciens, katrs sirdspuksts, katra dāvana, ikviens talants nāk tikai no Dieva, kurā “mēs dzīvojam un kustamies, un esam” (Ap. d. 17:28). Krusta gaismā pat visa mūsu taisnība ir kā “sārņainas drānas” (Jes. 64:5), kā tad mēs varam lielīties?

Šajā nedēļā Sakāmvārdi runās par pazemību. Ņemot vērā mūsu situāciju, cik dīvaini būtu, ja mēs būtu citādi, nevis pazemīgi.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 21. martā!

Kā tu domā, kas tu esi?

Izlasi Sak. 30:1-3, 32, 33! Kas šeit ir pateikts? _____

Sevis noliegums, kas redzams šajos pantos, ir diezgan liels pretstats pierastajai ķēniņu sevis paaugstināšanai senajos Tuvajos Austrumos – viņiem bieži patika lielīties ar savu gudrību, sasniegumiem un militārajām uzvarām. Par pašu Sālamānu ir teikts, ka viņš bija “bagātākais un gudrākais starp visiem zemes ķēniņiem” (1. Ķēņ. 10:23, Māc. 2:9). Un tad, protams, ir ķēniņš Nebukadnēcars, kas pasludināja: “Vai gan es neesmu šo lielo Bābeli uzcēlis, kur dzīvot ķēniņam, ar savu lielo spēku un vareno slavu?!” (Dan. 4:27)

Tā kā mūsu autors saprot pats savu nezināšanu, viņš lielīšanos sauc par dumjību. Ebreju vārds, kas tulkots kā “dumjš”, ir “nabal”. Tas ir Nābala vārds, kura uzvedība arī bija paraugs muļķīgam lepnumam (1. Sam. 25). Šāda lielīšanās, kas ietver lepnumu, arī ir iespēja tikt pazemotam un tādējādi var izraisīt dusmas un nesaskaņas. Arī apustulis Pāvils dažus savas draudzes locekļus sauca par “muļķiem” – tos, kas sevi uzskatīja par gudriem un vēl pie tam lielījās ar to (2. Kor. 11:18, 19).

Izlasi Lūk. 18:9-14! Kāpēc ir vieglāk būt farizejam, nekā daži domā? Ko mēs varam darīt, lai neiekristu tajās pašās lamātās pat visizsmalcinātākajos veidos? _____

Tev vajadzētu izjust žēlumu pret cilvēkiem, kas lielās (parasti ar to tiek aplāta nedrošība); tas parāda, ka viņi patiesībā ir paši sevi pieviluši un nepazīst sevi.

Dieva pazīšana?

Lepnums mostas tajos, kas nepazīst Kungu personīgi. Pretstatam – cilvēks, kas dzīvo savienībā ar Dievu, būs pazemīgs, jo viņš pastāvīgi ir kopā ar Kādu, kas ir bezgalīgi lielāks nekā kāds no mums. Domājot par universa lielumu, mums jāsaprot, ka mēs pielūdzam To, kas ir radījis šo universu, un ka šis pats Dievs cieta pie krusta Jēzus personā mūsu dēļ – ja savā prātā paturam šīs domas, ir grūti iedomāties, ka mums ir jācinās ar lepnumu.

Izlasī Sak. 30:3-6! Ko šie panti mums stāsta par Dieva spēku, majestāti un noslēpumu? _____

Izteiciens “pazīt Svēto” ir jāsaprot kā “zināšanas par Dievu”. Tad tiek uzdoti pieci retoriski jautājumi, kas liek mums atzīt, ka mēs patiesībā lielā mērā neizprotam Dievu.

Izlasī šos jautājumus Sak. 30:4! Kādu izaicinājumu tie mums sagādā? _____

Tā kā Dievs ir Radītājs (pirmie četri jautājumi), Viņš ir daudz augstāks par mūsu izpratni (piektais jautājums). Ījaba grāmatā Dievs izaicina Ījabu ar līdzīgiem jautājumiem, lai viņš saprastu, ka nevar aptvert Dievu un Viņa ceļus (Īj. 38-40:2).

Fakts, ka Dievs ir Radītājs un ka mēs nevaram Viņu pilnībā izprast, sniedz mums izšķirošu mācību par to, kā mums vajadzētu uzņemt Viņa rakstīto atklāsmi. To zinātnieki ir taujājuši vienmēr. Kas mēs esam – mūsu izpratne pat par visvienkāršākajām lietām dabā ir aizmiglota un noslēpumu pilna –, lai izaicinātu Dieva Vārdu, pat tajās vietās, kas mūs mulsina un traucē?

Pārdomā radīšanas grandiozumu un noslēpumu pašu par sevi! Ko tam vajadzētu mums liecināt par Radītāja noslēpumaino dabu un grandiozumu? Kāpēc šim noslēpumam vajadzētu būt mūsu mīrinājumam un cerībai? _____

Ne par daudz, ne par maz

Šis pants (Sak. 30:7-9) satur vienīgo lūgšanu Sakāmvārdu grāmatā. Tā nav nejaušība, ka šis lūgums seko uzreiz pēc Dieva kā lielā Radītāja apstiprinājuma (Sak. 30:4) un Viņa uzticības apsolījuma (Sak. 30:5).

Izlasi Sak. 30:7-9! Kāpēc kādam vajadzētu uzdot šos jautājumus? _____

Pirms mēs lūdzam Dievu pēc kaut kā, ir svarīgi pārliedzināties, ka mūsu attiecības ar Viņu ir nokārtotas. Ja mēs melojam, tad rīkojamies tā, it kā Dievs, kas zina visas lietas, nemaz neeksistētu. Tāpēc grēku atzīšana ir priekšnoteikums piedošanai (1. Jāņa 1:9). Mēs nevaram piekrist Dievu. Viņš redz mūs tieši tādus, kādi mēs esam. Lūgšanas poza, guļot kā miris pīšļos (Vdz. 3:29)*, atklāj ne tikai godbijību un pazemību, bet parāda arī garīgā kailuma apziņu Viņa priekšā.

Sak. 30:8 autors lūdz, lai Dievs "nepiešķir" ne nabadzību, ne bagātību. Pirmā reize, kad darbības vārds "piešķirt" ir lietots Bībelē attiecībā uz cilvēkiem, tajā ir runa par Dieva uztura dāvanu (1. Moz. 1:29). Tāpēc daudzās kultūrās uzturs tradicionāli ir saistīts ar lūgšanu. Šī pamatvajadzība, kas padara mūs atkarīgus no Dieva Radītāja, noliek lūgšanu mūsu izdzīvošanas pamatā.

Abi lūgumi nav izteikti tikai ar mērķi līdzsvarot cilvēka raksturu. Tie saplūst vienā mērķī: lai pagodinātu Dievu. Ja mums ir par maz, tad varam sākt zagst un aizvainot Dievu. Ja mums ir par daudz, mēs neizjūtam vajadzību pēc Dieva un varam sākt pat noliegt Viņa eksistenci. Tomēr ir vērts atzīmēt, ka tikai otrā situācija var aizvest mūs prom no Dieva. Pirmā visdrīzāk saglabās mūsu saikni ar Viņu.

Kunga lūgšanā ietverts tāds pats divkāršs lūgums: (1) "Mūsu dienišķo maizi dod mums šodien." (Mat. 6:11) Šeit ir runāts par mūsu vajadzību nodrošināšanu un neko vairāk. (2) "Neieved mūs kārdināšanā" (Mat. 6:13) izsaka rūpes par mūsu vajadzībām.

Padomā, cik atkarīgs tu esi no Dieva! Kā šī absolūtā fakta paturēšana prātā palīdz tev pieaugt ticībā? Kādas briesmas rodas, ja mēs aizmirstam šo atkarību? _____

*Vaimanu dziesmas, iepriekšējos tulkojumos Jeremijas raudu dziesmas.

Augstprātīgā rīcība

Tieši tāpat kā pazemība ir pozitīva un nes svētības, tās trūkums ir bīstams un nes lāstu. Pēc tam, kad Sak. 30. nodaļa ir izcēlusi pazemības tikumu, parādot tās ieguvumus un augļus, ir sniegts stingrs brīdinājums par briesmām, ko rada lepnums.

Vecāku nolādēšana (Sak. 30:11, 17). Agūrs sāk ar šo kategoriju, jo tā ir visistākā augstprātība, ja bērni nicina savu dzīvības devēju. Zīmīgi, ka vecāku godāšana un svētīšana ir vienīgais bauslis, kas saistīts ar dzīvības apsolījumu (2. Moz. 20:12, Ef. 6:2, 3), bet par tā pārkāpšanu draud nāvessods (2. Moz. 21:15, 17).

Paštaisnība (Sak. 30:12, 20). To grēcinieku stāvoklis, kas sevi uzskata par taisniem, ir slikts, jo viņi paliks savos grēkos, domādami, ka ir šķīsti un ka viņiem piedošana nav vajadzīga. Tāpēc grēka atzīšana ir pamatā piedošanas saņemšanai (1. Jāņa 1:9). Laodiķiešiem, kas apgalvo, ka ir bagāti, gudri un labi gērbušies (lai gan patiesībā viņi neapzinās, ka ir nabagi, aklī un kaili), ir dots padoms lūgt no Dieva līdzekļus viņu nožēlojamā stāvokļa uzlabošanai (Atkl. 3:14-18).

“Šeit ir atainoti cilvēki, kas lepojas ar savām garīgajām zināšanām un priekšrocībām. Bet viņi nav atsaukušies uz nepelnītajām svētībām, ko Dievs pār viņiem ir izlējis. Viņi ir dumpīgi, nepateicīgi un aizmirst Dievu, bet Viņš tik un tā izturas pret tiem kā mīlošs, piedodošs tēvs pret nepateicīgu, untumainu dēlu. Viņi ir pretojušies Viņa žēlastībai, ļaunprātīgi izmantojuši Viņa dotās priekštiesības, bijuši nevērīgi pret Viņa sagādātajām iespējām un apmierināti grimuši pašapmierinātībā, nožēlojamā nepateicībā, tukšā formālismā un liekulīgā izlikšanās.” (E. Vaita “Ticība un darbi” 83. lpp.)

Necienīga izturēšanās (Sak. 30:13, 14). Augstprātīgo raksturojums nav jauks. Lai gan viņiem sejā ir lepns skatiens, augstprātība nepaliek tikai tur: tā atklājas nicinājumā pret tiem, ko viņi uzskata zemākus par sevi. Salīdzinājums ar “dzerokļiem” un “zobiem” (Sak. 30:14) parāda, cik slikta ir viņu rīcība.

Padomā, kā tu esi izturējies pret citiem, īpaši pret tiem, pār kuriem tu esi juties pārāks (lielākajai daļai no mums reizēm ir šādas jūtas, vai ne?! Kā tu vari padarīt šo rīcību pareizu? Kā tu vari parādīt pazemību, kas nepieciešama, lai to vērstu par pareizu? _____

Mācība no dabas

Visā Bībelē ir izmantotas līdzības no dabas, lai mācītu garīgas patiesības. Arī šeit, izmantojot dabu, sakāmvārds izsaka mācību par pazemību.

Izlasi Sak. 30:18, 19! Kas šeit ir pateikts par cilvēka izpratnes robežām? __

Agūrs saskata noslēpumu pat daudzās "parastās" lietās. Viņš šeit atklāj ļoti aizraujošu noslēpumu kopumu. Pirmie divi ir no dzīvnieku valsts: ērgļa klusais lidojums debesīs un čūskas klusā pārvietošanās pa zemi. Pēc tam viņš pievēršas cilvēku pasaulei: kuģis jūrā un vīrietis ar sievieti. Pat mūsdienās, ar visām mūsu zinātniskajām gudrībām, ir palikuši tik daudzi noslēpumi. Cik svarīgi, lai mēs nekad nezaudētu savu izpratni par dzīves dziļumu un majestātiskumu. Šāda attieksme noteikti palīdzēs mums palikt pazemīgiem Dieva priekšā.

Izlasi Sak. 30:24-28! Kādi vēl dabas noslēpumi piesaista autora uzmanību un apbrīnu? _____

Interesanti, ka tieši pirms šiem pantiem (Sak. 30:20-23) ir runāts par cilvēka mulķību, augstprātību un netikumību. Pēc tam autors pāriet pie dzīvnieku pasaules, norādot uz maziem un pazemīgiem radījumiem, lai gan viņš izmanto to pašu ebreju vārdu "gudrs", kas ir izmantots attiecībā uz cilvēkiem (Sak. 3:13) un pat uz pašu Dievu (Īj. 12:13, Ps. 104: 24). Pat mūsdienās ar visiem mūsu sasniegumiem zinātnē, šo radījumu darbība ir ārpus mūsu pilnīgās saprašanas. Cik daudz vairāk viņu rīcība ir mulsinājusi gudro vīru viņa laikos! Un viņš patiešām bija gudrs, jo viena no lielajām gudrības pazīmēm ir atzīt, cik maz mēs zinām pat par visparastākajām lietām.

Padomā par dažām "visvienkāršākajām" lietām dabā: koka lapa, ūdens piliens, gliemežvāks. Kā fakts, ka pat šie sīkumi ir noslēpumu pilni, palīdz mums palikt pazemīgiem? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

"Mums vajadzētu cienīt Dieva vārdu. Pret Svēto Rakstu grāmatu mums vajadzētu izturēties ar cieņu, nekad nelietot to citām vajadzībām vai apiešties ar to nevērīgi. Nekad nevajadzētu citēt Svētos Rakstus jokiem vai arī izlietot tos asprātībām. "Kunga vārdi ir šķīsti vārdi, kā sudrabs, kas kaušs podā, no rūdām septiņkārt tīrīts." (Sak. 30:5; Ps. 16:31)." (E. Vaita "Audzināšana" 244. lpp.)

"Kristus pirmie vārdi ļaudīm kalnā bija svētību vārdi. Svētīgi ir tie, Viņš sacīja, kas atzīst savu garīgo nabadzību un sajūt, ka tiem vajadzīga pestīšana. Evaņģēlijs tiek sludināts nabagiem. Tas tiek atklāts ne augstprātīgajiem, ne tiem, kas sevi uzskata par bagātiem un kam nekā nevajag, bet tiem, kas ir pazemīgi un satriekti. [...] Kungs neko nevar darīt cilvēka dziedināšanas labā, kamēr, pārliecinājies par savu vājumu un atbrīvojies no pašpaļāvības, cilvēks nepakļaujas Dievam. Tikai tad viņš var saņemt dāvanu, ko Dievs vēlas dot. Dvēselei, kas sajūt savu vajadzību, tiek piešķirts viss. Tai ir neierobežota pieeja Dievam, kurā mājo visa pilnība." (E. Vaita "Laikmetu ilgas" 299., 300. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārdomā glābšanas plānu un kas bija vajadzīgs, lai mūs glābtu! Tas ir, mēs esam tik krituši, tik samaitāti, tik jauni, ka tikai ar atjaunošanu nepietiktu, lai glābtu mūs no grēka. Mums vajadzīgs vietnieks – kāds, kas likumīgi nostājas mūsu vietā un ar kura taisnību pietiek, lai padarītu mūs taisnus Dieva priekšā. Ko šai realitātei vajadzētu mums atklāt par to, kāpēc augstprātība un lepnums ir vieni no jaunākajiem grēkiem kritušajos cilvēkos?

2. Kādos dažādos veidos mūsu eksistence ir atkarīga no Dieva? Kas pašā dabā parāda mums, kā Dievs gādā par mūsu eksistenci?

3. Pārdomā vairāk lūgšanu Sak. 30:7-9! Ievēro šeit atklāto līdzsvaru! Kā mēs varam atrast līdzsvaru visā, ko darām? Kāpēc tas ir tik svarīgi?

SIEVIETES UN VĪNS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak. 31. nod., Īj. 29:15, Sak. 8. nod., 1. Kor. 1:21, Atkl. 14:13.

ATMIŅAS PANTS:

“Neatdod sievietēm savu spēku, nenododies valdnieku deldētājām! Nenākas ķēniņiem, Lemuēl, nenākas ķēniņiem dzert vīnu, nedz valdniekiem kārot brāgu.” (Sak. 31:3, 4)

Sakāmvārdu grāmata sākas ar tēva mācībām (Sak. 1:1, 8; 4:1) un beidzas ar mātes mācībām (Sak. 31:1). Vārds “Lemuēls” var attiekties uz Sālamanu. Ja tā, tad Lemuēla māte ir Sālamana māte, un viņa brīdina savu dēlu no diviem vislielākajiem draudiem ķēniņam: no vīna un sievietēm.

Vīna un sieviešu saistīšana kopā nav nejauša. Lai būtu ietekmīgs valdnieks, ķēniņam ir jābūt uzmanīgam attiecībā uz ietekmēm, ar kurām viņš saskaras, un šie divi faktori var būt ļoti spēcīgi. Lai gan īstā sieviete var nest labumu, alkohols sagādā tikai nepatikšanas.

Sākumā tēvs runā par gudrības garīgo iemantošanu. Tagad par gudrības ieviešanu reālajā dzīvē. Tēva mācītie garīgie principi neko nenožīmētu, ja dēls nesekotu mātes piedāvātajam praktiskajam padomam.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 28. martā!

Tosts “dzīvībai”?

Daudzās kultūrās alkohola dzeršana ir saistīta ar dzīvību. Ļaudis paceļ glāzi un vēl cits citam ilgu mūžu, lai gan ironiski, ka katra glāze samazina mūža ilgumu. Skaisti noformētas pudeles, poētiskas un smieklīgas dziru dziesmas, asprātīgas reklāmas un pat daži “zinātniski” atklājumi rada dzērājiem drošības sajūtu, liekot domāt, ka alkohols viņiem nāk par labu. Sakāmvārdi mūs jau ir brīdinājuši pret šo nāvējošo krāpšanu (Sak. 23:30-35). Tagad šī tēma tiek aktualizēta vēlreiz, atklājot pat vēl lielāku postu, ko var nodarīt alkohola lietošana.

Izlasī Sak. 31:4, 5, 8, 9! Kas šajos pantos pateikts, un kā to vēsts attiecas uz katru Kunga sekotāju, ne tikai uz ķēniņu? _____

Līdzīgā valodā Ījabs apraksta sevi kā “aklajam .. acis, un klibajam kājas” (Īj. 29:15). Arī ķēniņam vai tiem, kam ir līdzekļi, vajadzētu atbalstīt nabagos un trūcīgos – tos, kas ir “mēmi”, kam nav balss, jo neviens viņos neklausās.

Vīna postošo ietekmi var redzēt tajā, kā tas var viegli sagrozīt cilvēka spriedumu. Alkohols ir pietiekami slikts vienkāršajai tautai, taču ķēniņam vai kādam, kam pieder vara, alkohols var radīt ļoti nepatīkamas situācijas. Alkohollietojošs ķēniņš ne tikai “aizmirst likumu” un nezina, kas ir pareizi, bet sāk pieņemt nepareizus lēmumus: vainīgais tiek pasludināts par nevainīgu un nevainīgais par vainīgu.

Šeit uz spēles ir likta spēja atšķirt pareizo no nepareizā, labo no ļaunā. Vīna dzeršanas aizliegums ir saistīts ar pamatgudrību, un kā tādu to vajadzētu attiecināt uz katru cilvēku. Jāatzīmē, ka tieši šī paša iemesla dēļ uz priesteriem attiecās īpašs alkohola lietošanas aizliegums: “Lai jūs atšķirāt svētu no nesvēta.” (3. Moz. 10:9, 10).

Kas gan nav redzējis alkohola graujošo ietekmi tik daudzu cilvēku dzīvēs! Kā tu vari palīdzēt citiem, īpaši jauniešiem, skaidri saprast, ka alkohols viņiem pašiem un citiem var tikai kaitēt? _____

Tosts “nāvei”

Izlasi Sak. 31:6, 7! Kā mums ir jāsaprot šie panti? _____

Pavirša šo pantu pārļasišana rada iespaidu, ka Lemuēla māte atļauj lietot vīnu vai kādu citu alkoholisku dzērienu cilvēkam, kas ir tuvu nāvei (6.p.), vai cilvēkam, kas cieš no depresijas (7.p.). Taču tas ir ne tikai pretējs tiešajam kontekstam – Lemuēla māte tikko ir brīdinājusi ķēniņu pret vīna dzeršanu –, bet arī Sakāmvārdu grāmatas kopējam kontekstam, kas sistemātiski un neapšaubāmi aizliedz vīna dzeršanu.

Bez tam, diez vai ir kāda jēga piedāvāt bojā ejošajiem kaut ko tādu, kas padarītu viņu veselību un labklājību tikai sliktāku. Dot alkoholu depresijas skartam cilvēkam ir tas pats, kas dot sāli kādam, kam jau tā trūkst ūdens. Ja, kā mēs zinām, Dievs rūpējas par mūsu miesu un veselību, tad šajos pantos, īpaši kontekstā ņemot, nevar būt pamudinājums lietot alkoholu.

Vēl svarīgāk ir tas, ka, analizējot teicienu “pazudušie” lietošanu Sakāmvārdu grāmatā, kļūst redzams, ka tas vienmēr ir saistīts ar ļaunajiem (Sak. 10:28, 11:7, 10; 19:9; 21:28; 28:28). Ar vārdu “pazudušie” Lemuēla māte patiesībā norāda uz ļaunajiem. Tāpat kā izteiciens “rūgtums sirdī”, tas attiecas uz nomāktiem cilvēkiem, kas, līdzīgi ļaunajiem, kļūst nejūtīgi un “aizmirst” postu (Sak. 31:7).

“Sātans sapulcināja kopā kritušos eņģeļus, lai izgudrotu, kā nodarīt vislielāko ļaunumu cilvēces ģimenei. Tika izteikts viens priekšlikums pēc otra, līdz beidzot sātans pats izgudroja plānu. Viņš paņēms vīnakoka augļus, arī kviešus un citus Dieva dotos pārtikas produktus un padarījis tos par indi, kas iznīcinās cilvēka fiziskos, garīgos un morālos spēkus un uzvarēs saprātu, tā ka sātanam būs pilnīga kontrole pār to. Alkohola ietekmē cilvēki tiks vadīti izdarīt visu veidu noziegumus. Samaitāta ēstgriba padarīs pasauli samaitātu. Vadot cilvēkus lietot alkoholu, sātans liks viņiem grimt arvien zemāk un zemāk.” (E. Vaita “Temperance” 12. lpp.)

Tikumīga sieviete

“Krietna sieva – kā pie tās tikt? Par pērlēm tai daudz augstāka cena!” (Sak. 31:10)

Kas ir “krietnā sieva”, par ko runāts Sak. 31:10? Neskaitāmi norādījumi liecina, ka autora prātā ir kaut kas vairāk nekā tikai dievbijīga sieviete vai ideāla sieva. Sekojot daudziem pantiem šajā grāmatā (Sak. 1:20-33, 3:13-20, 4:5-9; Sak. 8. nod.), mums ir pamatots iemesls domāt, ka “krietna sieva” ataino gudrību. Šī gudrības kā sievietes personifikācija ir pamatota ne tikai tāpēc, ka ebreju vārds, kas tulkots kā “gudrība” (chokmah), ir sieviešu dzimtē, bet arī tāpēc, ka tas ļauj ebreju rakstniekam aprakstīt visu veidu konkrētās mācības mūsu ikdienas dzīvei. Gudrība nav attēlota kā kāds augsts un neaizsniedzams ideāls, bet kā ļoti praktiska un pieejama sieviete, kas var kļūt par mūsu dzīves sabiedroto.

Šī pēdējā mācība par gudrību ir uzrakstīta skaistā akrostihā: katrs pants sākas ar ebreju burtu alfabētiskā secībā, tāpat kā Vaimanu dziesmā un daudzos psalmos.

Salīdzini gudrības aprakstu Sak. 8. nodaļā ar “krietnās sievas” aprakstu! Kuras “krietnās sievas” iezīmes atgādina mums Sakāmvārdu grāmatas gudrību?

1. Viņa ir **dārga** un to iegūt ir vērtīgi (Sak. 31:10, 8:35).
2. Viņa ir **vērtīgāka par pērlēm** (Sak. 31:10; 8:10, 11, 18, 19).
3. Viņa nodrošina **ēdienu** (Sak. 31:14, 8:19).
4. Viņa ir **gudra** (Sak. 31:26, 8:1).
5. Viņa ir **slavējama** (Sak. 31:28, 8:34).

Lai gan mēs dzīvojam tā sauktajā informācijas laikmetā un esam ieguvuši daudz vairāk zināšanu nekā iepriekšējās paaudzes, nav daudz pierādījumu tam, ka mūsu paaudze būtu tiešām gudrāka par iepriekšējām. Kā teica Mārtiņš Luters Kings: “Mums ir vadāmas raķetes un nomaldījušies cilvēki.”

Izlasī 1. Kor. 1:21! Ko šis pants pasaka, un kā šī doma var palīdzēt tev dzīvot ticībā?

Viņa strādā

Krietnā sieva no Sak. 31. nodaļas nav slinka. Viņa čakli strādā un ir ļoti aktīva. Poēmā šī īpašība ir uzsvērtā (Sak. 31:27), un tā atšķir gudro no muļķes (Sak. 6:6, 24:33, 34). Viņas aktivitātes lauks ir visaptverošs un konkrēts. Būt garīgam nenožīmē, ka mums ir jābūt laiskiem, aizbaidinoties, ka esam aizņemti ar ļoti svarīgiem reliģiskiem jautājumiem un tāpēc mums nav laika rūpēties par "ikdienišķām" lietām (sk. Lūk. 16:10). Sieviete "labprāt strādā ar savām rokām" (Sak. 31:13, NJKV). Interesanti, ka šī ļoti garīgā persona nekad nav attēlota lūgšanā un pārdomās. Viņa ir parādīta kā ietekmīga un produktīva sieviete, līdzīga Martai no evaņģēlijiem (Lūk. 10:38-40).

Izlasi Sak. 31:12, 15, 18! Kāpēc sieviete vienmēr strādā? _____

Sieviete strādā "visas savas mūža dienas" (12. p.Gliks). Viņas aktīvā un modrā klātbūtne ir ietekmīga visu laiku. Viņas pastāvīgās uzmanības iemesls ir viņas atbildība.

Izlasi Sak. 31:20, 25! Uz cik ilgu laiku ir domāti viņas projekti? _____

Šeit tiek aizskarts svarīgs punkts mūsu darbā un centienos: tos pārbaudīs laiks. Tikai nākotne liecinās par mūsu darbu kvalitāti. Strādāt gudri nozīmē strādāt, domājot par nākotni, nevis tikai par tūlītējo atalgojumu.

Lai gan runa nav tieši par to pašu, Atklāsmes grāmatā atklātais princips ir ļoti svarīgs: "Laimīgi ir tie, kas no šā brīža mirst Kungā. Un Gars saka: patiesi, lai viņi atpūšas no savām pūlēm, jo viņu veiktie darbi tos pavada." (Atkl. 14:13)

Ja tavā dzīvē ir kāda īpaša sieviete (sieve, māte, kāds cits ģimenes loceklis, skolotāja, priekšniece vai draudzene), ko tu vari darīt, lai parādītu savu atzinību viņai un visam, ko viņa tavā labā ir darījusi? _____

Viņa gādā

Izlasi Sak. 31:26-31! Kādas svarīgas īpašības vēl ir redzamas šajā sievietē? Kāpēc tās ir svarīgas mums visiem, neskatoties uz to, kas mēs esam? ____

Kā mēs redzējām visu šo ceturksni, uzsvars ir likts uz vārdiem, uz to, ko mēs sakām. Sieviete ir pazīstama ar savu gudrību un laipnību. Tās ir savstarpēji saistītas. Vai tad laipnība nav gudrības veids, īpaši ja mēs saprotam, ka gudrība nav tikai tas, ko mēs zinām, bet arī tas, ko mēs sakām un darām?

Ievēro arī frāzi "laipnības likums" (26. p. KJV). Tas nozīmē, ka laipnība nav tikai kāda pārejoša īpašība, kas šad un tad nāk no viņas mutes. Tas ir likums, viņas eksistences princips. Cik tas būtu spēcīgi, ja "laipnības likums" pārvaldītu visu, kas nāk no mūsu mutes!

Izlasi Sak. 31:30! Kas svarīgs šeit ir atklāts, ko bieži aizmirst? _____

Pārāk bieži sievietes vērtē tikai pēc ārējā izskata, bet tas ir ļoti sekls un virspusējs rādītājs. Bībele norāda, cik tukša galu galā ir šāda attieksme. Šīs sievietes patiesais skaistums ir atrodams viņas raksturā un kā šis raksturs atklājas viņas dzīvē un darbos. Skaistums vienmēr ir pārejošs; raksturs paliek mūžīgi. "Slavens vārds starp cilvēkiem ir kā smiltis rakstīti burti, bet nevainīgs raksturs saglabāsies visu mūžību." (E. Vaita "God's Amazing Grace" 81. lpp.)

Kādās savas dzīves jomās tev ir nepieciešams piedzīvot uzlabojumus raksturā? Ir labi lūgt par tiem, taču kādus konkrētus pozitīvus soļus tev vajadzētu spert, lai redzētu izaugsmi? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

"Izdabājot savai kārei pēc vīna un atrodoties tā uzbudinājumā, viņu saprāts bija aptumšots un viņi nevarēja ieraudzīt atšķirību starp svēto un parasto. Pretēji Dieva izteiktajiem norādījumiem, viņi (Nadabs un Abija) noniecināja Viņu, svētās uguns vietā upurējot parastu uguni. Viņus pie-meklēja Dieva dusmas, uguns nāca no Viņa klātbūtnes un viņus iznīcināja." (E. Vaita "Liecības draudzei" 3. sēj., 295. lpp.)

"Lai bērni un jaunieši mācās no Bībeles, kā Dievs ir pagodinājis ikdienas strādnieka darbu [...] Lai viņi lasa .. par gudro sievieti, kas aprakstīta Sa-kām-vārdos, kas "gādā par vilnu un līnēm, tā padara darbus vieglu roku", kas "baro saimi, izrīko kalpones", kas "vīnadārzu stāda" un "visu spēku saņem rokās", kas "nabagam .. pastiepj devīgu plaukstu, sūrdienim .. sniedz pretim rokas", kas "uzmana, kā saimei klājas, laiskuma maizi tā neēd". Sak. 31:13, 15, 31:16, 17, 20, 27." (E. Vaita "Audzināšana" 217. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kāpēc pilnīga atturība no alkohola ir vienīgā pareizā izvēle? Galu galā, kāds iespējamais labums varētu nākt no jebkādas alkohola lietošanas? No otras puses, padomā par visiem kaitējumiem, ko tas bieži rada!

2. Pārdomā vairāk ideju, ka, lai gan mums ir vairāk zināšanu, tas nenozīmē, ka mums ir vairāk gudrības. Kādos veidos zināšanas bez gudrības var būt vēl bīstamākas nekā zināšanu trūkums bez gudrības? Kādus piemērus mēs varam redzēt tam, cik kaitīgas var būt zināšanas bez gudrības?

3. Pārskati "krietnās sievas" raksturojumu! Kā šajā specifiskajā situācijā atklātie principi var tikt attiecināti uz ticīgajiem, lai arī kāds būtu viņu dzimums, ģimenes stāvoklis vai vecums?

4. Sakām-vārdu grāmata ir pilna praktiskas gudrības. Tam vajadzētu likt mums saprast, ka mūsu reliģijai, pat ar visu tās teoloģiju un garīgajām dimensijām, ir arī ļoti praktiska puse. Kā mēs varam pārlicināties, ka mēs neatstājam novārtā ticības praktiskos aspektus, cenšoties izpildīt tās teoloģisko un garīgo dimensiju?

SATURS

	l p p .
Gudrības aicinājums _____	5
No ausīm līdz kājām _____	12
Dzīvības un nāves jautājums _____	19
Dievišķā gudrība _____	26
Taisnā svētības _____	33
Tavs ieguvums nav acīm redzamais _____	40
Mūsu cīņas _____	47
Gudrības vārdi _____	54
Taisnības vārdi _____	61
Zem maskas _____	68
Dzīvojot ticībā _____	75
Gudrības pazemība _____	82
Sievietes un vīns _____	89